N. S. GOVORA

ÎN VÂRF DE SĂBII

– note cu lexic potolit, în litera originală a autorului –

Editura LIBERTATEA, Jacksonville 2023

Extrase din revista “Carpații”, Madrid. Dir. Traian Popescu
(Revistă de cultură și acțiune românească în exil)

N. S. GOVORA
Desenul: Eugen Drăguțescu

C U P R I N S U L

AVANT-PROPOS...

Muri Govora şi la groapă,
Mii de «prieteni» i-au venit.
Voiau cu toţi să fie siguri,
Dar — sută'n sută — c'a murit.

Notă: *Printre participanți s'au remarcat dnii Vălimăreanu şi Demostene Enescu, reprezentând pe dl Penescu. Dl. Ieruncă s'a scuzat, fiind ultraocupat cu cazul Goma, iar dna Ieruncă a promis că va face «o masă rotundă», la Radio Târgul Cucului* - **N. S. Govora**.

«Dela început subliniez că nu am nimic de împărțit cu personagiile vizate fiindu-mi complet anonime așa precum probabil le sunt și eu lor. La Vatra, recunosc că nu m'am abonat pentru simplul motiv că injuriile lui (Vălimăreanu - N.N.) la adresa unui om și a unei mișcări nu aduceau nimica nou la ce am fost cu forța îndoctrinat ani dearândul de învățătorii marxiști-leniniști din țară. În lumina acestor date pot numai să regret că inamicii lui Govora, aşezați de el într'o ordine de roman-fluviu, așa cum o făcea Poncon de Terrail cu eroii săi, s'au hotărât să întoarcă spatele atacurilor dealtfel pe față și deci ca metodă, cinstite. Răspunsu-i-au prin eschivare, împrăștiind în schimb ca pe nori de lăcuste, bârfele de culise, având chipul dosit sub măștile de ceară a denigrației și imposturii, neobservând însă că tronul pe care se cred urcați este unul ca cel cu șapte perini al arapului din poveste și că în acest caz Govora joacă rolul, tot din poveste, al viteazului cel învingător. Despre această, de bună seamă victorie a scrisului lui Govora, vorbeşte și ajutorul magnanim primit de el de la frații lui cei mulți atunci când soarta haină a aruncat peste trupul său cămașa cea otrăvită a lui Nessus».[1)]

---

1) - Ovidiu Vuia despre N.S. Govora în revista *"Carpații"*, Anul XXVI, Nr. 30, Aug.-Nov. 1981.

I [2]

• În numărul 17 al revistei “Limite” găsim un extraordinar ciclu de poeme, semnat (e vorba de ciclu) de dl Horia Stamatu. Totuși — ni se pare nouă —, găsim într'o “strofă”, o mică eroare gramaticală. “Strofa” zice așa:

> *“moaie sălciile pletoase*
> *pletele în râu de plâns*
> *unde clipele descoase*
> *făt şi miel şi pui de mânz.”*

Clipele, subiect, e la plural; *descoase*, predicat, e la singular: eu descos, tu descoşi, el *descoase,* noi descoasem, voi descoaseţi, ei *descos*. Deci clipele *descos* şi nu *descoase*. E ca eu întorc, tu întorci, el *întoarce,* noi întoarcem, voi întoarceți, ei *întorc*. Dacă am zice ei *întoarce,* ar râde Conu Iancu care, deşi era grec, scria *ei întorc* şi nu *ei întoarce”*. Această notă fusese deja culeasă de la reapariția revistei dar mereu a fost dată la o parte socotind că *chestiunea e minoră*. Şi totuși era mai importantă decât părea la prima vedere, pentrucă era vorba de o greşală gramaticală crasă, nu într'un lung articol în proză, unde aceste erori se mai pot trece cu vederea, ele datorându-se de multe ori grabei care, recunosc e condamnabilă, ci într'o poezie, scurtă, unde aceste greșeli nu mai pot fi aruncate în spatele grabei ci intră deadreptul în necunoaşterea limbii româneşti. Mai ales când autorul e grec!

Am rămas surprins văzând că această dovadă de ignorare a limbii româneşti a scăpat “Saint Just”—ului român, dl Petre Vălimăreanu. Dl Vălimăreanu se

[2] - Revista “Carpații”, Madrid, Spania. Anul XXIII, Nr. 13, Octombrie 1978

înarmează cu lupa şi caută nemilos aceste mici greşeli în articole lungi unde, aşa cum am mai spus, ele sunt condamnabile, dar nu însemnează lipsă de cunoaştere a limbii românești. Şi totuși Dl Vălimăreanu nu a semnalat această eroare cu toate că, într'o poezie, ea denotă lipsă de cunoaştere a limbii.

M'am întrebat care a fost motivul acestei scăpări în activitatea de dedectiv a dlui Vălimăreanu şi răspunsul s'a impus repede: dl Stamatu e "de-ai noștri". Şi fiind de-ai noștri, nu-i spunem Kir Stamatopol, cum îi spunem bietului nevinovat Kir Theo (dosiadis).
Repet, această notă fusese redactată acum doi ani dar nu fusese publicată, socotind-o lipsită de importanță. Insistența dlui Vălimăreanu m'a făcut să o scot de la dosar.

• Dl Vălimăreanu e liber să scrie ce vrea şi cum vrea, doar suntem în democraţie și dsa e acuma mare Consilier într'un Consiliu democrat. Și suntem în special de acord când dsa denunță adevărați agramați și adevărați necunoscători ai limbii româneşti. Dar totdeauna, când cineva denunță un asemenea caz, trebuie să-şi pună ochelarii de cinci ori pentrucă dacă şi-i pune numai de patru ori, riscă să se facă de râs. S'a întâmplat un caz curios. În BIRE, dl René Theo, necunoscător al limbii românești, el fiind grec ca şi dl Stamatopol, a găsit cu cale să sară ca berbecul şi să-i dea lecţii de româneşte lui Ceauşescu. Acesta, într'un discurs, spusese "necesitate *stridentă*". Dlui Theo nu-i spunem să-și pună ochelarii de cinci ori, căci ar fi pierdere timp. Şi el (Theo) îl cenzurează pe Ceaușescu, spunând că trebuia să zică *strindentă* și nu *stridentă*. Natural, cuvântul strindent nu există în limba română. Deci grecul căzuse, ca și alte dăți, cu dosu'n baltă.
Dar chestiunea nu se oprește aici: eternul dedectiv dl Vălimăreanu l-a descoperit imediat și i-a sărit în cap. Şi afirmă (dl Vălimareanu) că dl Theo a greșit, ceiace era adevărat, și nu a greșit Ceauşescu, ceiace nu e adevărat. Au greşit și dl Theo şi dl Ceaușescu și dl Vălimăreanu, deoarece cuvântul ce trebuia să fie întrebuințat de Ceaușescu nu era nici *strindentă* cum spune dl Theo nici *stridentă*, cum spun Dnii Ceaușescu și Vălimăreanu. Cuvântul potrivit pe care trebuia să-l pronunțe și pe care probabil îl avea scris pe hârtie, era *stringentă*. Se zice necesitate *stringentă* şi nu *strindentă* sau *stridentă*.
Se pare că dl Vălimăreanu şi-a pus ochelarii numai de patru ori!!!

• În ultimul număr al Vetrei, dl Vălimăreanu dedectivul m'a prins și pe mine. Nu sunt total de acord cu dsa. De exemplu nu renunț la expresiile "a schimba de părere" sau "a schimba de cazacă" şi nici la înlocuirea teribilului a *cocoloși* cu a *cocoli*. În Moldova se zice a *cocoloși* și eu sunt moldovan. Sunt însă de acord cu lipsurile de concordanță între subiect și predicat pe care la semnalează şi nu mă supăr ci, îi aduc mulțumirile mele. Aceste articole ale mele vor apare la sfârșit într'o carte şi voiu ține seamă de observațiile dsale. Nu am timp să caut toate aceste greşeli și văd că dl Vălimăreanu are timp berechet. Îl rog deci să caute cu migală toate greșelile și să le pună în Vatra și eu voi corecta textul înainte de a apare cartea. Şi va vedea că îi voiu aduce mulțumiri publice într'o postfață.

• Un compatriot, dl Romeo Popescu, care locuieşte în Suedia, ne scrie că dsa e al 81-lea din grupul Părintelui Boldeanu. Nu ştiam cine e acest domn Romeo Popescu, dar acuma ne dăm seama că trebuie să fie o mare personalitate deoarece a fost cooptat membru al Consiliului Naţional. Şi fiind o mare personalitate, bănuim că e ocupat, deci nu are timp să-i scrie Părintelui pentru a se bucura că grupul său e în creştere. Cunoscută fiind de toată lumea amabilitatea noastră, nu am pregetat o clipă să-i aducem Părintelui la cunoştinţă îmbucurătoarea veste pe această cale.

În acelaş timp îi mulţumin dlui Romeo Popescu pentru frumoasele rânduri ce ne-a trimis în special pentrucă ne-a pus în situaţia de a nu comite o crasă eroare: deja în arhivele noastre făcusem un dosar cu titlul: Grupul 80, ori după cum se vede, grupul trebuie să se numească Grupul 81.

• "Cât de greu se păstrează memoria suferinţelor unui popor, cât de greu este să fii deopotrivă bun cu cel bun şi cu cel rău, deopotrivă sincer cu cel sincer şi cu cel viclean. Şi la fel, nimeni mai bine ca X n'ar putea spune cât de neliniştită e existenţa pământească a înţeleptului atunci când a adoptat pe toţi — buni, răi, sinceri şi vicleni — ca pe copii ai săi. Este ciudat că în ziua de Y, X împlineşte o vârstă precisă. Pentru categoriile mitice care mult i-au transformat existenţa în model, X ca persoană nu există (!): nu poate deci avea o vârstă. X este *nemuritor* (!). Şi, în ultimă instanţă, pentru un român este mai verosimil să se întrebe: a existat, în adevăr, Zalmoxis? Există, în adevăr, X?

Din mulţimea celor care se află strânşi în “inima” sa, foarte puţini îl cunosc. Dar a-l cunoaşte pe X nu înseamnă nicidecum a perturba imaginea sa mitică. Omul este în întregime asemenea ei: *necontaminat de timp*, el transportă interlocutorul într'o sferă magică unde aceasta (sic) se simte cuprins de infantilă fericire. Regresează (?), pătrunzând în inima atotcuprinzătoare a Înţeleptului. Trăire paradoxală, fiindcă X, “este aici şi nu este”, e *o categorie, “inima sa veghează din stele întâmplările noastre, blândă şi atoateştiutoare”.*

Cititorul va crede că rândurile de mai sus le-am copiat din cine ştie ce publicaţie reseristă, scrise cu ocazia împlinirii a 60 de ani de viaţă a marelui, atotştiutorul, etc. Nicolae Ceauşescu. Şi că autorul e Adrian Păunescu. Se înşeală amarnic cititorul. Rândurile de mai sus le-am copiat din revista “Limite”, no. 26-27, pag. 12 şi sunt semnate Ioan P. Culianu. Iar X nu este Nicolae Ceauşescu ci... Mircea Eliade. Y egal 70 de ani şi nu 60. După cum se vede, nu numai cei din Ţară ci şi noi bieţii exilaţi avem norocul să existe o inimă *“care veghează din stele întâmplările noastre, blândă şi atoateştiutoarel”.*

• Dar se pare că Maestrul Eliade vrea să fie şi mai mare. Inima sa vrea să vegheze din stele, blândă şi atoateştiutoare, nu numai întâmplările celor din exil, ci şi ale celor din Ţară, cu alte cuvinte, ale natului întreg.

În luna Iulie a acestui an, Maestrul s'a întâlnit la Paris, de două ori, cu criticul Şerban Cioculescu. Nu văd nimic rău în asta. Din ceiace scrie Cioculescu

("România literară", no. 35, pag. 7), reiese că i s'au publicat maestrului anumite cărți la București. Numitul critic reserist își exprimă dorința de a se publica acolo toată opera științifică a lui Mircea Eliade. E drept că i-a luat-o înainte Constantin Iosif Drăgan, dar nu are importanță. Mai bine mai târziu decât niciodată. Natural, cu contract. Şi, important, Cioculescu îl invită pe maestru la Bucureşti. Citām: "Personal, aştept să-l văd iarăși printre noi, tot atât de vibrant și comunicativ, cum l-am întâlnit recent la Paris". Curios, Cioculescu îl citează în articolul la care mă refer, pe celălalt maare, adică pe Tănase Uscatiu.

• Cred că toți Românii au observat un lucru straniu: Mircea Eliade e lăudat de toate publicațiile româneşti și străine, antisemite, filosemite, semite deadreptul, antimasonice, promasonice sau masonice. Îl laudă până și René Theo care nu iartă pe nici un român care a făcut ochi dulci huliganilor, oricât de platonică ar fi fost această atitudine.

Explicaţia trebuie deci căutată în altă parte. O găsim în anecdota cu peria de dinţi. Eliade şi-a dat şi peria de dinţi, nu numai pasta şi săpunul. Şi nu una, ci mai multe. Se pare că maestrul are totdeauna în buzunar o duzină de perii de dinți. Pentru orice eventualitate.

• În "Vatra", No. 146, citim: "În noaptea spre Duminica Floriilor, guvernul lui Carol Lupescu, compus de foşti membri ai partidelor "democrate" (ghilimelele aparţin autorului), şi condus de şeful Bisericii Române Ortodoxe, arestează căpeteniile legionare în cap cu Corneliu Codreanu".

• "Vatra" ne aduce la cunoștință că la chemarea partidelor țărănesc, liberal și socialist, a răspuns Mişcarea legionară. Biblioteca din Freiburg, Asociații şi luptători. Mai departe vedem că e vorba de "Partidul Totul Totul Pentru Țară" şi nu de Mişcarea Legionară. Adică ni se servesc fraze încurcate ca să nu pricipem clar de ce e vorba. Dar ni se spune că, pe lângă Biblioteca din Freiburg, mai participă Asociații și luptători. Am examinat lista celor 59 de membri și nu am găsit nici o Asociație. Despre luptători e greu de știut care din cei 59 au fost luptători și care nu și, mai ales, unde și cum au luptat. Așa la întâmplare am dibuit câțiva care au luptat eroic prin câte o legație.

Dar care e situația acestei Biblioteci din Freiburg, în Consiliul Naţional? Participă ca o unitate aparte, care are la rândul ei un număr de membri? În acest caz ar fi trebuit să se socotească la cei 59, încă patru membri, Partidul ţărănesc, partidul liberal, partidul socialist și Partidul Totul Pentru Țară, deci Consiliul are 63 de membri și nu 59. Și această Bibliotecă e reprezentată numai de președintele ei sau și de alți membri? În acest caz cetățeanul are dreptul să se întrebe de câți și care sunt acei membri. Dar această Bibliotecă este o asociație, are nişte Statute. Îi permit Statutele ei să participe într'o grupare politică? Nu cunosc Statutele, dar se pare că ele nu-i permit acest lucru. Şi după câte am auzit, Biblioteca are un organ de conducere, are un număr de membri. A consultat Preşedintele ei pe acești membri sau cel puțin pe membrii comitetului directiv? S'a încheiat un

proces verbal? Ori dl Virgil Mihăilescu a procedat “manu militari”? Iată întrebări la care Comitetul de coordonare ar trebui să dea lămuriri.

• Spuneam în altă parte că au existat şi există neînţelegeri. Se pare că mai mulţi din cei ce figurează pe lista din “Vatra” s'au retras deja. Nu cunoaştem motivele acestor retrageri, dar comitetul de coordonare ar trebui să dea lămuriri. S'ar putea spune că e vorba de svonuri răutăcioase, puse în “circulaţie de “cei care fac jocul duşmanilor”. Dar există două cazuri concrete: unul e al dlui Al. Silistreanu din Brazilia, care a trimis Consiliului o telegramă în termeni foarte tari. E drept că dl Silistreanu nu figurează pe lista din “Vatra” dar l-am găsit pe listele date de alte publicaţii. Dl Silistreanu a fost pus pe listă fără să fi fost întrebat. Adică s'a procedat cu arcanul. Dar mai este cineva care figurează pe lista din Vatra. Este Părintele Aron care și el protestează că a fost prins cu arcanul. Întrebăm pe dl Vălimăreanu dacă găseşte aceste procedeie corecte? Şi îl întrebăm pentrucă în organul dsale, ne prezintă în culori roze acest Consiliu. O face oare pentrucă şi el e membru? Ne-a mirat prezenţa dsale. A acceptat oare pentrucă face parte din Grupul 81? Însfârşit, Dl Vălimăreanu promite că va reveni pe larg asupra acestei chestiuni în numărul proxim al organului dsale. Să aşteptăm deci.

• Din numărul 681 al celei mai vechi publicaţii “româneşti” în exil, aflăm că la Windsor loja masonică "România Unită” a oferit un dineu. La ea au participat doar două persoane cu nume româneşti (!). În plus a participat dl René Theo cu dna. Şi dl Theo a fost o persoană cu mare trecere. Preşidintele, dl Marcel Schapira, a scos în evidenţă prezenţa dlui René Theo, iar dl Jean Vitianu a subliniat “activitatea ziaristică a dlui René Theo pe acest tărâm umanitar, care denunţă abuzirile regimurilor dictatoriale". Ne lasă total indiferenţi atât dineul cât şi laudele aduse dlui René Theo. Dar găsim aici o frază de care nu ştim ce să credem. Iat-o: "Dsa (dl Marcel Schapira) aduce la cunoştinţă că la Adunarea Generală a Bisericii Române Ortodoxe din Paris, Părintele V. Boldeanu a relevat şi mulţumit public lojii române şi franceze pentru intervenţia făcută pentru salvarea bisericii".

Să fie adevărat, să fie o invenţie a dlui Theo? N'avem de unde şti. Deaceia rugăm pe dl Vălimăreanu să ne lămurească el. Dsa, care face parte din "Grupul 81", trebuie s'o ştie.

• Tot în “Vatra” şi tot în no. 146 citim: “Cei 50 de ani săbătoriţi nu's numai cei 11 ani luminoşi ai Căpitanului, ci şi cei 39 întunecaţi de uzurpare profanatoare. Prea îndelungata îngăduinţă faţă de H. Sima s'a dovedit o atitudine de slăbiciune. Să n'o lăsăm să capete, în judecata urmaşilor, aspecte de complicitate. Să-i uşurăm deci istoriei formularea verdictului. Să ne inspirăm din cei 11 ani căpităneşti! Pentru ticăloşia lui Manciu însuşi Căpitanul şi-a sfâşiat imaculatul văl al conştiinţei profund creştine. Egal risc a înfruntat I. Moţa când l-a pedepsit pe Vernichescu. În contra trădării de Neam a lui Duca s'au ridicat impetuoşi Nicadorii, îngropându-şi de vii, sfânta lor tinereţe, iar tentativa lui Stelescu de a

trăda Legiunea și pe creatorul ei, a fost curmată de către Decemviri”. Aceste rânduri aparţin lui D. Găzdaru.

Dar în cei 39 de ani nu intră şi lunile de guvernare legionară? Şi nu au participat la ea și V. Iașinschi și Iancu Fleşeru și Papanace și chiar dl Vălimăreanu care, cum ne-a arătat Traian Popescu, s'a ținut numai de boroboaţe? Să mai vorbim de Părintele Boldeanu?

Dar și aceasta e secundar. Principalul e că în rândurile lui Găzdaru întâlnim o *incitare directă la asasinat!!!* Şi eu, ca nelegionar, îl declar pe acest Găzdaru, *dement!!!*

De 30 de ani acești cetățeni aruncă cu noroi ca ultimele ţaţe de mahala. Nu li s'a răspuns din delicateţă. Dar au depăşit orice limită și de aici înainte li se va răspunde cu toată hotărîrea. Vom fi poate nevoiţi să renunţăm la lexicul potolit recomandat de Maestrul Eliade, dar nu va fi vina noastră. Până în ultimul moment am atras atenția că luptele fratricide folosesc numai dușmanilor.

• În numărul 28 al gazetei “Cuvântul Românesc”, dl D. C. Amzăr spune că cei ce insistă asupra “catastrofei naționale” (23 August), fac jocul duşmanilor poporului român. Respectăm părerea dlui D. C. Amzăr că ar trebui să se treacă cu buretele peste acest fatidic 23 August. E o părere pe care, repetăm, o respectăm. Dar nu suntem de acord. Dar desacordul e și mai mare atunci când dsa afirmă că cei ce nu sunt de părerea dsale, fac jocul dușmanilor. Acum 30 de ani, 23 August era “sărbătoare națională”, Mihai Viteză era “Majestatea Sa”, Vişoianu şi celelalte caracude erau reprezentanţii Neamului. “Contra lui 23 August era pe atunci și dl D. C. Amzăr. A scris chiar un articol. Şi-l mai aminteşte? Dar adevărata luptă contra acestor imposturi a dus-o “Chemarea”. Cu un lexic nepotolit, desigur, dar era necesar. Că era necesar, se vede astăzi. Unde e Mihai Viteză, unde e Vişoianu, şi ce gândeşte azi exilul despre 23 August? Ce se scria atunci la “Chemarea”, astăzi e domeniu comun. Toţi critică pe Vişoianu, toţi critică 23 August şi toţi critică pe Mihai Viteză — inclusiv dl Penescu —, dar nimeni nu-şi mai aminteşte de Chemarea. Nici nu e nevoie.

Dar dl D. C. Amzăr e blajin cu cei ce astăzi insistă asupra lui 23 August: le spune doar “că fac jocul dușmanilor”. Pe atunci, Vișoianu, etc. le spunea că sunt agenţi comuniști. Ştie dl Vălimăreanu de exemplu că Prinţul Nicolae, cu a cărui scrisoare se fălește, avea fișă de agent comunist? Şi-și mai amintește dl D. C. Amzăr că eu am fost arestat și... puţintel sgâlţâit pentru acelaş motiv? Pe atunci nu era aşa de comod să scrii contra lui 23 August, a lui Vișoianu sau a lui Mihai Viteză. Pe atunci, Comitetul Naţional, representant al partidelor ţărănesc, liberal și socialist, partide cu care dl Amzăr vrea să salveze Ţara, avea un serviciu de informaţie. În fruntea lui era un fost ofiţer de aviaţie, dar deasupra lui era, normal, reprezentantul la Paris al lui Vișoianu, adică un armean, pre nume Virgil Veniamin. Şi s'a descoperit, târziu, că acest armean era în legătură cu Bucureştii!!!

Deci dl D. C. Amzăr să scrie, să-și expună părerile, să facă apel la uitarea lui 23 August, dar să nu mai afirme că cei ce nu pot să-l uite, fac jocul dușmanilor. Căci s'ar putea să aibă o surpriză neplăcută: s'ar putea întâmpla ca de aici în câțiva ani,

să se descopere că unul dintre membrii "Consiliului" — şi încă dintre cei importanţi — să fie omul Bucureştilor!

• Nu-l cunosc pe dl Romeo Bran, dar articolul lui "Tovarășii de drum" din "Cuvântul Românesc", m'a entusiasmat. Mi-a făcut plăcere curajul lui şi, nu mai puțin, curajul gazetei "Cuvântul Românesc", care l-a publicat. Tovarășilor de drum, spaniolii le spun "tontos utiles". Nu e nevoie să mai dăm traducerea în românește. Dl Bran arată că toţi politicienii "democraţi" şi toţi gazetarii "progresiști" au fost "tontos utiles". Ne doare inima de destinul celor sfârșiți în umede celule, *dar inconştienţa se plătește. Iar cei scăpați la timp ar face mai bine să dezvăluie adevărurile pentru limpezirea noilor generații şi nu să se erijeze în leaderi cu justificări puerile. "Ehei, am făcut noi ceva greşit, dar ce frumos se vorbea franțuzește când discutam noi politică".*

Bravo Dle Bran. Dar vezi, acei "tontos utiles", "se erijează în leaderi cu justificări puerile" şi vor să facă un Comitet Naţional. Şi ce caută legionarii, chiar "dizidenţi", în această galeră, alături "de los tontos utiles"? Şi ce gândeşte dl D. C. Amzăr? Crede oare că dl Bran și "Cuvântul românesc" care a publicat articolul, fac jocul dușmanilor?

• Cu fraze sibiline, se declară contra Consiliului naţional şi dl Nicolae Petra, codirector al revistei filozofice "Limite". Aceasta tot în "Cuvântul Românesc". Şi tot contra se declară şi dl Petre Mihail, într'un lung articol publicat în "Exilul Solidar", al cărui director este. Iată deci că în contra Consiliului moşit de Părintele Boldeanu nu sunt numai cei "care nu au fost invitaţi" cum spune dl Vălimăreanu, nu numai "căţeii", cum așa de academic spun unii dintre corespondenţii organului dlui Vălimăreanu, şi nici "unii care umblă după năluci", cum așa de poetic spune Părintele Boldeanu în "Buletinul Izraeliților de Rit Elen".

✚✚✚

II [3]

• În no. 684 din B.I.R.E. (Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen), directorul ilustrei foi vorbește de un "prieten" și, filozofic, face apel la proverbul "Câinii latră, caravana trece". Cititorii au înțeles desigur că prietenul cu ghilimele, câinele care latră, sunt eu, iar caravana, superba caravană care trece, e René Theo și Buletinul Izraeților. Stând strâmb și judecând drept, are dreptate. Atâtea certificate semnate de oameni politici, scriitori, șefi ai Bisericii, toţi celebri, ar face să i se ridice fumurile la cap oricui și cu atât mai mult unui cetățean cu patru clase primare.
Toţi oamenii cred că un proverb sau altul este românesc, francez, spaniol, etc. după nația căreia aparţin. Cei care fără voia noastră am trăit în mijlocul, mai multor nații, am ajuns să ne convingem că părerea aceasta este falsă, că proverbele nu sunt nici românești, nici franțuzești, nici spaniole, că ele sunt comune popoarelor, că aceiaşi ideie, cu mici deosebiri de formulare, se găsește la toate popoarele. Şi atunci am fost curios să aflu care e formularea proverbului citat de René Theo, în grecește. La Madrid am un prieten grec, de loc din Brăila. În portul dunărean, prietenul meu grec, făcea plăținte şi plăținte face şi la Madrid, nu ca alţi concetățeni greci din Brăila care, ajunşi în Occident, s'au apucat să facă gazetărie.

L-am invitat la o bere şi l-am întrebat dacă şi pe grecește se spune, câinii latră, caravana trece, și grecul mi-a răspuns că ideia e aceiaşi în fond, dar că exprimarea e puţin deosebită. Pe greceşte se spune: câinii latră, caprele râioase trec, mi-a spus prietenul meu din Madrid, fost plățintar la Brăila. Şi atunci mi-am spus că e mai bine să fiu câine care latră, decât capră râioasă care trece, oricâte ilustre certificate i-ar fi dat Părintele Boldeanu, Părintele C. V. Gheorghiu (altă sfoară groasă trasă de Părintele Vasile), C. Vişoianu, Ştefan Baciu, etc.

• Între 13 și 15 Mai 1978, a avut loc la Paris un "seminar". Singurele date despre el le găsim în Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen, din 1 Iunie 1978. El a fost consacrat "opţiunilor României post-comuniste".

---

[3] - Revista "Carpații", Madrid, Spania. Anul XXIV, Nr. 14, Nov.-Dec. 1978

Din referatele prezentate și intervențiile făcute, reiese că la Paris s'au întâlnit circa 50 de Români din diferite părți ale lumii: au discutat şi s'au cunoscut. Şi acesta este, indiscutabil, un punct bun. În al doilea rând au fost divergențe de păreri, ceiace însemnează că au fost invitați români din toate cercurile, nu numai din unul, că organizatorii au fost săraci, nu au plătit participanților nici drumul, nici hotelul, deci, invitații nu aveau nici o obligație fața de comitetul organizator cum s'a întâmplat în ocazii anterioare. Deci alt punct bun. Dar au existat, și puncte rele. Şi multe, se pare că acest comitet organizator nu a avut trasat un plan precis. Şi nici nu-l putea avea, deoarece unii dintre membrii organizatori nu mai știu românește — dacă au știut vreodată —, și, în acest, caz, întrebarea e, în ce limbă s'au înțeles? Ca dovadă că nu criticăm numai din plăcerea de a critica sau din interes, cităm cele spuse de unul dintre organizatori, dl *Gregoire* Filitti. În cele spuse de al Filitti, avem motive să credem că nu s'a strecurat, nici o greșală de interpretare a "corespondentului ziarului nostru", căci cele spuse de dl Gregoire, sunt puse între ghilimele. Deci sunt riguros exacte.

De ce o fi făcut o excepție "corespondentul ziarului nostru", cu dl Filitti? Sunt două ipoteze. Una e că fiind din acelaș neam, corespondentul a voit să-i facă o favoare. A doua e că numitul corespondent nu a înțels nimic din ce a vorbit conaționalul său și i-a cerut să-i dea "discursul" scris, ca să nu facă vreo boacănă grecească. Înclinăm spre această a doua ipoteză. Căci iată ce a vorbit dl Gregoire: "Adunarea noastră e ceeace în termeni anglo-saxoni se numeşte "bren storing" (???), adică materializarea sistematică a unor *planuri strategice* care trebue *să debușeze* spre o perspectivă națională românească, dincolo de zidul plângerilor de care ne lovim deseori în exil". Mai departe dsa spune: "când subiectul e tratat cu rigoare şi onestitate pe bază de date, se poate obține un *reperaj* determinant în timp şi spațiu al evenimentelor cu o înaltă probitate. Misiunea noastră în acest seminar este triplă: Trebue să determinăm problemele primordiale care se vor pune României!!! Fundamentarea lor în trecut, prezentul fiind un scurt trecut, mai bine cunoscut decât trecutul apropiat; aparatul și axele prospective (!!!). Când spunem România post-comunistă sau România liberă aparent ne aflăm în pragul utopiei. În realitate se pune doar problema dacă parametrul temporar este finit (!!!). Pentruca întrunirea noastră să aibă noimă, vom pleca de la ipoteza că parametrul de bază este mărginit și discuțiile noastre ar câștiga în credibilitate dacă fiecare orator ar preciza parametrul la care lucrează". De ce nu şi-l precizase comitetul organizator? Dintre membrii acestui comitet cunosc personal, în afară de dl Gregoire, pe prietenul meu Theo și pe dl Chintescu. Lăsându-l la o parte pe Theo, îl întreb pe dl Chintescu să răspundă cinstit, dacă a înțeles ceva din "doctele" fraze ale dlui Gregoire?

Din cuvântarea dlui Câmpeanu, nu înțeleg o frază: "Nu se vor întocmi propuneri politice, nu se va face *prosaism* (!!!). Înclin să cred că aici greșala, nu e a dlui Câmpeanu, ci a "corespondentului ziarului nostru", care, probabil, a uitat limba română, pe care n'a cunoscut-o bine niciodată.

E dificil să mi se răspundă că la acest, "seminar" nu s'au făcut afirmații de elevi de liceu sau de gimnaziu, la o şedință a "Societății literare" a elevilor liceului D.

Sturza din Tecuci sau a gimnaziului Anastase Başotă din Pomârla. Exemple: “Acest exil nu reprezintă nimic în lumea occidentală și vinovați suntem cu toţii prin divizarea noastră”... “socialismul e una şi social-democraţia e alta”... “Falimentul marxist în România e clar şi declarat”... “Pe plan individual şi al Societăţii, eșecul marxismului e total”... “noi asistăm la falimentul unei doctrine ca şi la falimentul unei filozofii așa zise ştiinţifice”, etc. Adică, adevăruri à la Palisse. Păi, pentru a asculta asemenea “descoperiri” s'au adunat 50 de Români la Paris?

Un compatriot — dl Dan Grigorescu — “transmite salutul românilor din München, cu care a avut o convorbire telefonică” (!!!). “Corespondentul ziarului nostru” nu ne lămurește cu cine a avut dl Grigorescu convorbirea: cu toţi Românii din München care stăteau la telefon ţinându-se de mână, cu preşedintele unei Societăţi din München care avea calitatea să vorbească în numele tuturor? “Corespondentul ziarului nostru” ne lasă nelămuriţi.

Marele filozof, dl C. Amzăr, în acest “seminar”, a venit cu o problemă de ordin local, problemă minoră, de plecarea unui preot și venirea altuia, într'un oraș al exilului românesc, neuitând să accentuieze că în această “filozofică” problemă, s'au făcut proteste *din inițiativa dsalel!!!*

A mai reieşit că organizatorii “seminarului” nu s'au pus mai dinainte de acord. Astfel, dl Korne crede “că sistemul de autogestiune şi participarea muncitorilor este situaţia economică, politică şi socială cea mai potrivită viitoarei societăţi româneşti” şi îl combate un alt membru al comitetului de organizare, dl. Câmpeanu.
Dar au fost și propuneri bune. Astfel, dl Gregoire spune că ar trebui creată o publicaţie în limba franceză şi că Buletinul Izraeliților de Rit Elen are o pagină în franceză, dar nu-i suficient.

Mai mulţi vorbitori au pus problema unei doctrine anticomuniste: comuniștii au una, anticomuniştii... neant. Dar care-i doctrina şi unde-i doctrinarul? Dar problema a fost pusă, şi bine pusă.

Aceasta era o problemă majoră pe care trebuia s'o desbată “seminarul” şi nu să bată apa'n piuă. E probabil însă că nu s'a desbătut, pentrucă nu era cazul: această doctrină există, a spus filozoful D. C. Amzăr şi la această părere s'a raliat dl Miron Butariu. Dar dl Chintescu a declarat că nu e de acord cu această părere.
O altă bună propunere — după umila mea părere — a fost aceia făcută de dl Matescu. Dsa crede că Românii din exil ar avea nevoie de un post de radio propriu. Părerea, cred eu, e admirabilă, dar greu de pus în practică.
Dar, tot după umila mea părere, cea mai simplă, cea mai lipsită de pretenţii filozofice şi totuşi cea mai pozitivă a fost intervenţia dlui Nicolae Lupan. Dsa, ca basarabean de origină, a atras atenţia participanţilor asupra situaţiei Basarabiei şi Bucovinei de Nord. Şi a spus că la radio Europa Liberă e interzisă atingerea acestei dureroase probleme. Şi dsa cere să se intervină acolo unde trebuie, pentru a se ridica interdicţia. Sunt şase luni de la adunarea Românilor în “seminar” la

Paris. Întreb: s'a intervenit undeva? Când, unde, cine a făcut intervenția şi care sunt rezultatele? Eu cred că nu s'a făcut nici o interventie şi atunci întreb: de ce ați bătut trei zile apa'n piuă, dlor "seminarişti"? Şi aceasta, pentrucă propunerea dlui Lupan a fost cea mai practică și cea mai uşor de realizat. Cum? La acest "seminar" a participat și dl Nicolae Penescu, tatăl fericit al Consiliului Naţional, care a văzut lumina zilei puțin timp după acel faimos "seminar". Există deci un Consiliu Naţional. Şi acest Consiliu ar trebui să trimită o circulară tuturor Românilor, redactori sau technicieni de la Radio Europa liberă, cerându-le să-şi dea... demisia în bloc în aceiaşi zi şi la aceiaşi oră, dacă nu se ridică interdicția de care a vorbit dl Lupan. Această circulară ar trebui să fie şi publicată în oficiosul Consiliului Naţional, Buletinul Izraeliților de Rit Elen. Dacă s'ar produce acest fapt, s'ar face suficient sgomot pe mapamond iar "democrații" americani ar fi puşi într'o situaţie dificilă. Dar ar da curs "freeiștii" cererii Consilului Naţional? E mai mult decât probabil că nu. Dar în acest caz, Consiliul Naţional ar avea la dispoziție o armă teribilă: prin organul său, Buletinul Israeliților de Rit Elen, ar da un comunicat în care-i desavuiază pe "free-iști", îi declară *mercenari* şi le spune că *nu au nimic comun cu exilul și nici cu lupta lui*. Dacă ar face aşa, dl Nicolae Penescu ar dovedi că are calităţi de şef. Căci ce-i lipsește exilului este un om cu calităţi de şef. Filozofi? Începând cu dl D. C. Amzăr, toți românii exilați, sau aproape toți, sunt filozofi. Inclusiv analafebetul René Theo, căruia I. P. S. S. Valerian i-a dat certificatul de "interpretator al istoriei"!!!

• Ziua a treia a "seminarului" a fost cea mai interesantă. Dl N. Penescu a voit să taie nodul dlui D. C. Amzăr. Şi l-a tăiat prost. Dsa aduce în discuție actul de la 23 August. "La 22-23 August, spune dl Penescu, generalul Dragomir a anunțat Palatul, pe Maniu și Brătianu, că frontul se prăbuşeşte". Am fost militar, dar nu pot avea pretenția că îi ştiu pe toţi generalii de la acea epocă. Totuși, dacă a existat un general Dragomir, era de mâna a doua. Dar chiar așa stând lucrurile, nu a auzit dl Penescu de un "Bloc democratic" format cu câteva luni mai înainte, și că din acest "Bloc", în afară de Iuliu Maniu simplu tovarăș de drum mai făcea parte şi Lucrețiu Pătrăşcanu? Şi cum se face că generalul Racoviță, de exemplu, comandant al unei armate pe front, s'a găsit în seara de 23 August la Bucureşti, pentru a fi numit ministru de războiu, când locul lui era acolo, pe front? Şi, mai grav, cum se face că în Palat se găsea în momentul arestării mareșalului și dezertorul Bodnăraș? Şi cum se face că la radio, Mihai Viteză a anunțat că armistițiul a fost semnat, când un zis armistițiu a fost semnat abia la 12 Septembrie la Moscova? Dl. Penescu e om de Drept și ştie că o hârtie semnată cu 16 zile mai târziu, cu Rușii deja la București, nu se mai poate numi armistițiu. Şi e de admis ca Iuliu Maniu să participe la minciuna lui Mihai Viteză, la mințirea Țării? Ştie că foarte mulţi Români au luat minciuna drept adevăr și au băut în acea seară șampanie? Şi că multora, această șampanie li s'a cam acrit apoi în stomac pe la Aiud, Gherla, etc.?

Dl Penescu afirmă că Aliaţii au considerat legitim războiul până la Nistru. Îl rog să indice sursa. Căci dacă această sursă e Vişoianu sau Ştirbei, nu valorează multe parale. Dar admițând că e aşa, în seara de 23 August, Maniu ştia de acordurile de la Teheran și Yalta? Ştia că la Cairo, Vişoianu nu obţinuse nimic? Dl Penescu și ceilalți au trecut la defensivă. Nu mai sunt triumfaliștii de pe vremea Zissului

comitet al lui Vişoianu. Acuma, ghemuiţi în ultima tranşee 23-augustistă, recurg la ultimul argument: nu mai era nimic de făcut, tot ce s'a făcut a fost “pentru a se salva ceiace se mai putea salva”. Admiţând acest argument, se pun totuşi mai multe întrebări:

— De ce s'a minţit Ţara, afirmându-se că se semnase armistiţiul? Fără această minciună, mulţi Români ar fi luat altă măsură decât aceia pe care au luat-o. În nici într'un caz nu ar fi băut şampanie şi ar fi lăsat să facă aceasta numai pe Theo şi Vinogradschi.

— De ce au admis alături de ei pe dezertorul Bodnăraş?

— De ce l-au dat pe mâna acestui dezertor pe mareşalul Antonescu, pentru a-l duce la Lubianka, întorcând astfel istoria noastră cu două sute şi ceva de ani, adică la Dimitrie Cantemir culturalul, şi boierul Iordachi Rosetti? Dacă darea lui Rosetti pe mâna ruşilor a fost o ruşine în 1711, cu atât mai mare e ruşinea din seara de 23 August, în anul de la Christos 1944.

— De ce s'a admis participarea cu 12 divizii, transformate din servilism în 18, la războiul contra Germaniei, adică a fostului aliat? Nu ştia Iuliu Maniu că cei 170.000 de morţi, contribuiau la înghiţirea Ţării noastre şi nu la apărarea ei? Şi ce fel de armistiţiu a fost acesta, dacă de la 23 August şi până la 12 Septembrie au fost luaţi ca prizonieri circa 200.000 de ofiţeri şi soldaţi, care se găseau pe front şi nu s'au mai opus, din cauza ordinului lui Viteză, care le interzicea să se opună? Ce fel de armistiţiu a fost acesta, dacă cei 200.000 de prizonieri, în loc să fie eliberaţi — având în vedere “armistiţiul” semnat — au fost duşi în Siberia şi nu au fost eliberaţi decât câţiva ani mai târziu? Şi cum s'a acceptat ca cele 18 divizii să fie trimise pe front desarmate?

Iată întrebări dle Penescu la care ar trebui să răspunzi. Şi nu să vii cu gogoaşa că tot ce s'a făcut, s'a făcut pentru a se salva ce se mai putea salva. Da, s'a făcut totul, ca să se salveze ce se mai putea salva, dar aceasta nu era Ţara ci partidul şi posturile de miniştri, ca cel deţinut de însuşi dl Penescu. Iar Mihai Viteză, tot pentru a se salva ce se mai putea salva, plus o tinichea, adică o decoraţie, nu a făcut uz de dreptul de graţiere, adică nu a graţiat pe mareşal după ce fusese condamnat la moarte şi ar fi putut s'o facă. Cum de a admis Maniu acest lucru? Cum de nu i-a cerut lui Mihai Viteză să facă uz de această prerogativă? Nu a făcut-o şi Mihai Viteză, tot pentru a-şi salva tronul, nu a făcut uz de dreptul de graţiere nici în cazul Maniu, Mihalache şi... Penescu. Şi pentrucă nu i-a graţiat — şi ar fi putut s'o facă —, Maniu a murit în închisoare, iar dl Penescu a stat 17 ani la închisoare!!!
Înţelegem că Mihai Viteză era un întârziat mintal, dar cum a crezut posibilă Maniu, o monarhie... comunistă?

Înţelegem că dl Penescu nu a avut ocazia să citească miile de pagini ce s'au scris în Occident asupra acelor vremuri de martori americani, francezi şi, în special, polonezi, dar ar fi putut s'o facă, dacă ar fi voit, decând se găseşte în Occident.

Dacă ar fi citit pe Anders şi Ciecanovschi, nu ar fi comis monumentala eroare de a fi adus în discuţia "seminarului", cazul Poloniei. Căci cazul Poloniei nu este un argument pro 23 August ci anti 23 August.

Cărţile lui Anders şi Ciecanovschi sunt un teribil act de acuzare contra lui 23 August şi nu în apărarea lui. Înţeleg că politicienii noştri nu aveau obiceiul să citească în Ţară, dar ar fi bine să renunţe la acest obiceiu, mai ales când vor să se erijeze în şefi ai acţiunii de eliberare a Ţării.

Dar, repet, ne găsim în faţa unui fapt îmbucurător: "salvatorii" de la 23 August au trecut în defensivă, nu-l mai serbează pe 23 August, nu se mai fălesc cu el ci, prin dl Miron Butariu, ne cer să-l uităm. Dar îl întrebăm pe dl Butariu, dacă spunea acest lucru şi acum 28-25-20 de ani, etc. Şi-l rugăm să ne satisfacă curiozitatea şi să ne spună la câte comemorări ale actului de la 23 August a participat, comemorări organizate cu fondul naţional, fond creat tocmai de cel dat pe mâna lui Bodnăraş, adică de mareşalul Antonescu?

Dar contra intervenţiei dlui Penescu s'au ridicat ofiţerii: maiorul Chintescu şi căpitanii Stoicănescu şi Cruţescu. Onoare lor. A existat desigur o excepţie, aceia a căpitanului de artilerie Doru Ienciu. Dar dl Ienciu e marxist şi e explicabil. Dacă ar mai trăi Caragiale ar spune: avem şi noi... marxiştii noştri.

Şi acuma o constatare: La început, dl Gregoire Filitti, "cărniţă de Atena", deşi n'a făcut armata, a venit cu termeni militari: "adunarea vrea să materializeze sistemele unor *planuri strategice*, care trebuie să *debuşeze* spre o perspectivă naţională românească". Dar probabil că nu s'a obţinut aceasta pentrucă *"parametrul temporar nu este finit"*. După cum se vede, dl Filitti trece de la militărie la filosofie cu o uşurinţă desarmantă. Şi — se pare — insuccesul se datoreşte faptului că *"nu s'a precizat de către oratori, parametrul la care au lucrat"!!!*
După cum se vede, Rică Ventureanu n'a murit.

• Am scris că dl Penescu e obligat să-şi scrie memoriile, pentru a salva memoria lui Maniu. Revenim, dar de data aceasta îi spunem că trebuie să-şi scrie memoriile, pentru a se apăra pe el însuşi. În timpul procesului Maniu ziarele au redat pe larg desbaterile acestui proces, făcând să se creadă că era vorba de note "stenografice". Şi din acele note, reieşea că dl Penescu a avut o atitudine laşă, că a aruncat toată vina pe Maniu, transformându-se în sprijinitor al acuzării. Şi noi, de la Paris, nu aveam de unde să cunoaştem metodele diabolice comuniste. Le-am aflat cu mult mai târziu, când au ieşit cărţile lui Bacu, Cârjă, Urwich, ete. E probabil că dl Penescu a fost supus la chinuri danteşti şi deci are circumstanţe atenuante şi, în orice caz, nu noi cei care am fost la adăpost avem dreptul să aruncăm cu piatra. Dar Penescu, cu greu poate susţine că declaraţiile i-au fost falsificate, pentru că tot în acele relatări "stenografice", s'au putut citi şi declaraţiile lui Pogoneanu. Pogoneanu era un infirm, dar declaraţiile lui au fost curajoase, cu totul contrarii laşităţii declaraţiilor dlui Penescu. S'a vorbit şi s'a

scris atunci că relativ uşoara pedeapsă ce i s'a dat dlui Penescu, s'a datorat tocmai faptului că s'a transformat în unealtă a “procurorului”.

Şi tot în relatări “stenografice”, mai târziu, în procesul numit al lui Ică Tănase, s'a putut citi cum un tânăr acuzat, întrebat de ce a venit în Ţară, a răspuns: “Am venit cu arme şi aceasta pentru a trage cu ele în voi, să vă omor”. Nu se poate susţine că metodele se îmblânziseră, deoarece tânărul care a făcut această declaraţie a fost împuşcat.

Întrebarea logică care se pune este: au avut comuniştii interesul să falsifice declaraţiile dlui Penescu şi nu pe ale lui Pogoneanu? În acest caz, care ar fi putut fi acest interes? Repet, nu noi cei care la acea vreme ne găseam la Paris avem dreptul să aruncăm cu piatra. Dar dl Penescu să devină şeful exilului românesc - cu ajutorul moaşei, se pare că a şi devenit -, este obligat deci să-şi scrie memoriile şi să arunce lumină asupra acelor timpuri întunecoase şi teribile. Cu câteva articolaşe publicate în Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen, nu se poate aduce lumina necesară. Nu am timpul necesar pentru a răsfoi în arhive — dealtfel nici nu e necesar — dar e posibil că în acele vremuri, indus în eroare de “notele stenografice”, să fi scris şi eu vreun articolaş de condamnare a atitudinii “laşe” în procesul Maniu a dlui Nicolae Penescu. Şi nu aşi dori altceva decât să am ocazia de a face, în mod public, mea culpa.

• Se pare însă că sunt inutile insistenţele noastre ca dl Penescu să-şi scrie memoriile, deoarece, după unii, dsa n'ar avea talent. Se afirmă chiar că cele câteva articole apărute în presa exilului sub semnătura dsale, i-ar fi fost scrise de alţii. În domeniul oratoriei, se schimbă chestia. S'a văzut acest lucru cu ocazia “seminarului”. Dar aceasta nu însemnează nimic; pentru a fi mare om politic nu e necesar să aibă cineva talent la scris. S'a văzut în cazul Iuliu Maniu. Dar au fost atâţia oameni mari politici care nu aveau înclinaţie spre scris şi totuşi şi-au scris memoriile. Adică nu şi le-au scris ei, ci au făcut apel la un “profesionist”. Şi pe acest “profesionist”, nu trebuie să-l caute mult: îl are la îndemână. E prietenul dsale, René Theo. În acest caz ar avea un avantaj: memoriile i-ar apare întâi în foileton, în marele “hebdomadar” care apare de două ori pe lună, B.I.R.E., adică Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen, şi apoi în volum. Şi ar mai avea un avantaj, acesta triplu: s'ar pune bine şi cu Evreii, şi cu Grecii, şi cu masonii. Cu Venerabilul Părinte Vasile Boldeanu, s'a pus bine demult.

• În “Cuvântul românesc”, într'un articol, dl Dinu Zamfirescu, îl citează pe marele Walter Lippman. “Libertatea e steaua polară a spiritului omenesc” a spus Lippman. Dar dl Zamfirescu nu ne spune dacă în acest “spirit omenesc” erau incluşi şi Balticii şi Polonezii, pentru a căror “libertate” s'a declanşat al doilea războiu mondial, sau numai Americanii şi “poporul ales”.

Dar pentru a vedea cât de adânc cugetător era Walter Lippman, îi vom mai cita o frază a acestuia: “Nu e de presupus un războiu între Statele Unite şi U.R.S.S., căci aceasta ar însemna un războiu între un urs şi o balenă”. Citez din memorie şi Lippman, prin fraza de mai sus, voia să spună că nu poate fi concepută o ciocnire

de interese între Americani şi Ruşi, cum nu poate fi concepută o ciocnire de interese între o balenă şi un urs; fiecare cu a lui. Se pare că dl Zamfirescu nu cunoştea această extraordinar de înţeleaptă frază a lui Lippman. Am citat-o din memorie dar, dacă vrea, putem s'o căutăm şi să i-o dăm în alt număr al revistei noastre.

• Corespondentul "ziarului nostru" din München, ne scrie că la câteva zile după moartea Prinţului Nicolae, dnul Demostene Vuia a făcut un parastas pentru Prinţul dispărut. Foarte lăudabil. La biserică a venit în doliu, însoţit de soţia sa, în mare doliu, şi de nelipsitul Horia Stamatopol. Iarăşi lăudabil. Şi la sfârşit a vorbit Demostene. Iarăşi lăudabil. Şi a spus că decedatul a avut în exil o mare activitate culturală. Tot lăudabil. Şi, a continuat Demostene, la această activitate culturală, am colaborat eu (adică zisul Demostene) şi dl Horia Stamatu, aici de faţă. Dacă Prinţul citea mult, cum ne asigură în Vatra, doctorul Petre Vălimăreanu, sigur că acolo în mormânt a zâmbit şi a repetat versurile poetului:

> *"Iar deasupra tuturora, va vorbi un mititel,*
> *Nu slăvindu-te pe tine, lustruindu-se pe el".*

• Un cititor îmi reproşează dece în nota din numărul precedent, i-am spus recent răposatului, Prinţ Nicolae de Hohenzollern şi nu Prinţ de România. Pentrucă în momentul decesului, Prinţul Nicolae era Prinţ de Hohenzollern şi nu Prinţ de România. Prinţul Nicolae s'a căsătorit cu o Româncă, aşa cum spune prietenul meu dl Vălimăreanu, în ultimul număr din "Vatra". De acord, dar legile nu i-o permiteau. Exista un Statut al Casei regale, care impunea anumite norme membrilor Casei regale române: prinţii şi prinţesele acestei Case, nu se puteau căsători fără aprobarea şefului Casei regale. Şi Statutul mai avea unele prevederi, desigur făcute cu scopul de a nu înmulţi casa regală cu socri ca Wolf-Lupescu. Ori şeful casei regale, în momentul căsătoriei Prinţului Nicolae, era Carol II. Sunt total de acord cu dl Vălimăreanu că regele Carol nu avea calităţile morale de a interzice fratelui, ceiace făcea el. Deci din punct de vedere moral, Carol nu avea nici un drept de a interzice căsătoria, dar din punct de vedere legal, da.
Această interzicere a fost desigur unul dintre puţinele acte legale făcute de ginerele lui Wolf. Nu numai Carol II a fost iubăreţ, cum spune dl Vălimăreanu, ci toţi fiii şi fiicele regelui Ferdinand. În Consiliul de Coroană din August 1916, regele Ferdinand i-a răspuns dârz lui Petre Carp: eu am învins azi un Hohenzollern adică pe el însuşi. Şi era adevărat, dar din nefericire, Ferdinand a învins un Neamţ, dar n'a putut învinge o englezoaică. Îl întrebăm pe dl Vălimăreanu dacă a citit o carte intitulată "Neamul coţofenesc". Era scrisă de D. V. Barnovschi, care era pseudonimul unui frate al cunoscutului avocat Vasiliu-Cluj. Deci Ferdinand a fost învins de o englezoaică şi această înfrângere a adus multe rele pe capul Ţării de la Dunăre.

• Dl Vălimăreanu ne spune că Prinţul Nicolae de Hohenzollern, sau Nicolae Brana dacă preferă, s'a căsătorit cu o Româncă, Dumitrescu-Tohani. Dar se pare că nu ştie, şi e curios pentru un dedectiv cu calităţi de prima clasă — că această

Dumitrescu — Tohani nu era domnişoară şi nici măcar separată de soţul ei, un român foarte cum se cade, după câte se spunea. Atât de cum se cade era, că atunci când prinţul i-a furat nevasta, a spus mulţumit: nici nu ştie prinţul ce bine mi-a făcut, scăpându-mă de poama asta. Sunt sigur că dl Vălimăreanu nu cunoaște aceste date căci altfel, cu puritanismul ce i-l cunoaște tot natul, ar fi făcut un scandal de pomină.

Deci ca să punem punct acestei note, repet: nu am greșit spunându-i răposatului prinţ, Prinţul de Hohenzollern. Şi nu aşi fi fost greșit dacă i-aşi fi spus şi Nicolae Brana.

• Dar în exil, prinţului i-a venit idela că ar putea deveni rege al României. Personal nu cred că era el de vină, ci anumiţi români care i-au băgat această trăznaie în cap. Aceasta este una din sforile groase trase de Părintele Boldeanu, sfoară căreia i-am putea spune frânghie. La Paris, “prinţesa” părea foarte discretă. Toţi Românii care-l frecventau, cu care avea consfătuiri, mi-au spus că nu au văzut-o niciodată. Dar odată instalaţi la Madrid, s'a schimbat situaţia: prinţul și-a constituit o Curte, cu un şef al Casei civile, un domn cu defecte de vorbire care se cheamă M. F. Enescu, și un șef al Casei militare, care era colonelul Mavrichi. Cum era normal, Curtea avea și un poet atitrat, care răspunde la pseudonimul de Horia Stamatu. Acest poet a compus poezii închinate “domniței”, pe care le-a și publicat.

Dar ca totdeauna, intervin chestii mărunte, care strică toate socotelile. În lipsa familiei princiare din Madrid, şeful Casei civile, a găsit foarte normal să se culce în patul “prinţesei”. Şi — ghinion — a fost surprins dormind în patul prinţesei absente, de şeful casei militare. Acesta — militar obtuz — a reclamat cazul prinţului dar, în loc să fie concediat reclamatul, a fost congediat reclamantul. Şi reclamantul, nemai găsindu-și nici o posibilitate de trai, a plecat la Bucureşti, unde — se zice — ar scri o carte asupra exilului.

• E foarte posibil că Prinţul ar fi putut face lucruri bune pentru exil dacă nu ar fi fost rău sfătuit. Dar ca totdeauna, oamenii bine intentionaţi, se înconjoară de cetăţeni bolnavi de ambiţie. Parcă ar fi fost un făcut. Prinţul s'a înconjurat de oameni cu defecte de vorbire. Straniu! Unul era M. F. Enescu, al doilea era Octavian Buhociu şi al treilea Octavian Vuia! Şi aceşti oameni l-au sfătuit pe Prinţ să întreprindă o activitate culturală. Printre altele, a făcut și o revistă intitulată *Fapta*. Cine-şi mai aduce aminte azi de *Fapta*, în afară de Enescu și Stamatu? Şi cu toate acestea, s'a afirmat că *Fapta* era cea mai bună publicaţie din exil. Cine a spus-o? Păi cine altul putea s'o spună, decât însuși fiul ministrului efemer Fotin Enescu? Şi încă a spus-o în faţa unei adunări în Madrid. Natural, fără să roşească.

Dar a mai fost o *Fapta*. Aceasta, în România. Directorul acestei gazete se chema Mircea Damian, un om fără scrupule, care voia să-și facă un nume, făcând scandal. Prinţul, cum spune bine dl Vălimăreanu, în Ţară, era cam scandalagiu. Dădea și primea, în dreapta şi stânga. Se bătea cu toţi, chiar cu lăptarii. Prinţului,

ca şi nepotului său, îi plăcea viteza. Avea un bolid şi vai de cel care cu voie sau fără voie, se punea în calea bolidului. Într'o zi, în faţa acestui bolid, a apărut un lăptar cu cotiga lui. Prinţul, supărat, și-a oprit mașina şi, nici una nici două, i-a dat două palme lăptarului. Bietul lăptar, cum foarte bine spune dl Vălimăreanu, nu ştia că cel care-l pălmuia, era Prinţul Nicolae de România. Şi, la rândul lui, i-a dat un picior în locul unde doare cel mai mult.

Şi de asta a aflat scandalagiul Mircea Damian care în *Fapta*, a scris un articol care la acea vreme a avut răsunet și spunea, nici mai mult nici mai puţin, că lăptarul i-a dat una prinţului în... "augustele-i boaşe". Dl Vălimăreanu ne spune că prinţul nu a făcut nici un proces de lese majestate. Nu ştiu dacă i-a făcut sau nu proces lăptarului dar, dacă nu mă înșeală memoria, la răcoare a fost băgat Mircea Damian. Dar date mai precise asupra acestui fapt ne pot da dnii René Theo şi Ştefan Baciu, care au fost redactori la *Fapta* scandalagiului Damian. Dacă nu i-a făcut proces, însemnează că a fost bine sfătuit, căci pe acea vreme în România era o adevărată libertate a presei. Procesele de presă se judecau de juraţi şi totdeauna "gazetarii" ieşeau achitaţi. Dar curiozitatea nu constă în faptul că prinţul a făcut sau nu proces lăptarului sau lui Mircea Damian. Lucrul greu de înţeles e că la Madrid, cu banii prinţului, dl cu defecte de vorbire, a scos o gazetă — natural, cea mai bună gazetă din exil —, care se chema *Fapta*. Să nu fi ştiut fiul efemerului ministru că gazeta în care prinţul a fost insultat în mod trivial, unde se scria ca la "Vatra", se chema *Fapta?* Să fi avut prinţul o memorie atât de scurtă şi să nu-şi fi amintit că în *Fapta*, Mircea Damian scria de "augustele-i... apendice"? Sau dl cu defecte de vorbire a voit să-l şantajeze pe pe Prinţul de Hohenzollern? Mister!

• Din svonuri neconfirmate, şeful "grupului 81" a trimis o circulară tuturor membrilor, cerându-le ca în viitor, în comunicările scrise dintre ei, să nu-şi mai spună "camarade", ci "frate".

✚✚✚

III [4]

• ...(Într'un) număr din Vatra (Oct.-Dec. 1978 - N.N.), sub un pseudonim femenin, Demostene îl laudă pe efemerul ministrul liberal, adică pe Fotin Enescu. Printre altele ne spune că în timpul primului războiu mondial, a fost la aprovizionare. Ca și fiul, în cel de al doilea războiu. Eu l-am numit ministru efemer într'un singur guvern. Fofotin vine şi ne spune că a fost ministru în mai multe, dar nu ne spune durata acelor guverne, dacă au fost sau nu efemere. Pentrucă este cunoscută şmecheria lui Ionel Brătianu. Acesta, pentru a satisface ambiţiile bolnave ale multora dintre partizanii săi, îi numea miniştri în acele guverne de tranziție inițiate de el. Aceştia erau oamenii de umplutură și, când venea în mod serios la putere, graţie fustelor regale, atunci punea miniştri pe alţii. Se pare că e cazul tatălui lui Demostene. Şi dacă nu e aşa, să ne dea durata guvernărilor în care a fost ministru celebrul lui tată de care, posteritatea nerecunoscătoare, nu vrea să-și amintească. Noroc că are un fiu în exil, ministeriabil şi el, care-şi ia un pseudonim de femeie și pune lucrurile ia punct. Mai onest ar fi fost ca acest articol să-l fi semnat Petre Vălimăreanu, căci chestia cu Maria Voichița e prea trasă de păr. Ori dl Vălimăreanu a găsit că e mai prudent să nu gireze cu semnătura lui, lăudăroșeniile lui Demostene?

• În ceiace priveşte plecarea mea în Carpaţi, dl Vălimăreanu a nimerit-o din nou cu oiștea lui Ieremia. Pentrucă o plecare în Carpaţi a existat. Am plecat cu un profesor legionar. Am trecut clandestin granița din Franța în zona franceză, de acolo în cea americană și însfârșit, în Austria. Am ajuns la Salzburg, dar acolo, se primise o telegramă: Comandamentul legionar îi ordona legionarului să se întoarcă. Motivul? Acest profesor fusese de mai multe ori în Ţară şi adusese de acolo mai multe persoane, profesorul Protopopescu, etc, printre ei femei şi copii. Era deci un om cu experienţă. Dar profesorul fusese descoperit. Era aşteptat şi orice contact ar fi luat sau ar fi încercat să ia, ar fi dus la noi arestări. Profesorul s'a supus ordinului. Rămas singur a trebuit să mă întorc și eu. La înapoiere am fost prins de grăniceri și am făcut două săptămâni de închisoare la Kalserlautern. Braşoave? Părintele Boldeanu, cu corectitudinea de care am mai vorbit odată, nu poate să mă desmintă nici acum, cum n'a făcut-o nici atunci. S. Sa a fost la curent

---

[4] - Revista “Carpații”, Madrid, Spania. Anul XXIV, Nr. 15, Ian.-Feb. 1979

cu această încercare, ba ne-a făcut — mie și profesorului —, o slujbă specială în Bois de Boulogne.

Dar chiar fără asta, din punct de vedere curaj, mă simt cu mult deasupra domniilor lor. Eu am fost în războiu în *linia I-a* şi încă, *voluntar*. Ori Eneştii, tatăl şi fiul, au fost — așa cum se cuvenea — la aprovizionare. Pentru linia I-a erau proştii şi nu ministeriabilii. Ţi-am spus eu dle Vălimăreanu că ai să cazi rău cu Fofotin. În lipsa dtale și a prinţesei, o să se culce în patul prinţesei. Adică o să-ţi facă numai boroboaţe, cum a făcut și Prinţului și tuturor.

• Dl Demostene Fofotin ne spune că S. Sa Părintele Boldeanu a salvat Biserica din Paris cu ajutorul unui Mare Rabin și al dlui Şapiro, venerabilul Lojei Masonice din Paris. Demostene a uitat să numească pe Kir Theo (dosadis) "prietenul" dlui Vălimăreanu. Aceasta înseamnă lipsă de recunoştinţă, ceiace la Demostene nu miră.

• Pentrucă Kir Theo e o personalitate, Părintele Boldeanu scrie, negru pe alb: "Exemplul viei sale prezenţe, am simţit-o ca pe o binefacere". Şi Kir Theo, la rândul lui, continuă să facă servicii Părintelui, făcându-i reclamă în marele său, etc. Buletin al Izraeliţilor de Rit Elen. Astfel, recent, i-a mai acordat Părintelui o calitate — pe lângă multele ce le mai are —, şi anume, Theo spune că Părintele Vasile are darul ubicuităţii, adică Sf. Sa poate fi prezent în mai multe locuri, în acelaş timp.

Am citit în Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen, că Părintele a slujit în ziua de 8 Noembrie 1978 în Biserica din Paris, ori, în acelaşi zi şi, mai mult sau mai puţin, la aceiași oră, Părintele Vasile a slujit la Madrid, slujbă la care am asistat și eu. Cum ştiam ca tot natul că Buletinul citat e gazeta "românească" cea mai bine informată de pe mapamond, am rămas perplex. Şi am ajuns la concluzia că Părintele are o "sosie", adică o altă persoană care-i seamănă perfect: una a slujit la Paris şi cealaltă la Madrid. Dar care era originalul şi care era copia? Pentrucă, ori eu am fost păcălit, ori Kir Theo. Şi cum eu îl cunosc bine pe Părintele Vasile de mai bine de 30 de ani, sunt sigur, categoric sigur, că cel care a slujit la Madrid era el şi cel de la Paris era sosia, adică păcălitul a fost gazetarul "profesionist", Kir Theo.

• Doctorisimul Drăgan l-a insultat pe Demostene Vuia, spunându-i neofascist. Ori doctorisimul se înşeală: Demostene Vuia n'a fost niciodată nimic. A fost doar un chibiţ, chibiţ cultural și ciubucar. Totdeauna a căutat cu grijă ca postul de chibiţ cultural să fie însoţit și de un ciubucel. Dar teribil e Drăgan ăsta! Are atâtea ocupaţii și mai are timp să se ocupe şi de chibiţi!

De la început am gândit că trebuie să fie altceva la mijloc. Și este. Milionarul roşu e supărat foc pe Demostene (Vuia), pentrucă din cauza lui, a pierdut o frumușică sumă de bani. Ori el e obișnuit să câştige totdeauna. Indiferent în dauna cui; chiar în dauna poporului român. Ori cu Vuia, sau mai bine zis din cauza lui Vuia, a pierdut. Pentru prima dată în viaţa lui. A auzit că Vuia are un

manuscris important, în legătură cu Tracii şi milionarul, gândindu-se să-l cumpere, a şi trimis la Munchen câțiva emisari, ca să trateze cumpărarea manuscrisului. Și afacerea nu s'a făcut. Nu pentrucă Vuia ar fi vrut să-i vândă sau nu opera, că cerea prea mult sau prea puțin. Când e vorba de Traci, doctorisimul plătește oricât. Dar Vuia n'avea nici un manuscris. Ultimul, de 12 pagini, a reuşit să şi-l tipărească acuma 40 de ani. De atunci nu a mai avut nici un manuscris: chibițeala nu i-a permis să mai scrie.

Dar interesant e că Demostene (Vuia), s'a simțit obligat să răspundă atacului doctorisimului, şi încă, în pretenţioasa revistă “Limite”. Şi s'a simţit obligat să explice cititorilor ce a făcut el timp de 41 de ani. A dat cititorilor, socotind că dsa este o personalitate a exilului, un curriculum vitae. Aflăm astfel că acum 41 de ani a poposit la Paris. Ce-a făcut? A scris broșura de 12 pagini. Şi pe urmă sare tocmai în anul de la Christos 1946. Deci în 1946 se găsea la Bucureşti. Şi, grație unui celebru profesor german care avea nevoie de el, i s'a dat voie să ajungă în Germania. Şi când te gândești că pe acea vreme erau unii tonți care se agitau contra comuniștilor! Făceau manifestaţii, erau băgaţi la închisoare şi alte asemenea nimicuri din acestea! Bineînțeles că erau și alții care nu erau tonți și erau trimişi cu burse la Paris sau în alte părți.

Dar ce a făcut între 1937 și 1946? Demostene e foarte discret. Vezi, între 1937 și 1946 a fost un războiu. Ce făcut Demostene în timpul războiului? Nu vrea să ne spună, consideră că e mai bine să ne lase plutind în vag. Dar din rândurile lui “demne”, reiese că ar fi fost prin Germania. Ce făcea? Ce-a făcut totdeauna: chibițea. Demostene vrea să ne dea a înțelege că în acest timp el era "democrat”, o calitate pe care o are de la naştere. Și ne spune că Horia Sima a dat ordin să-l aresteze. Logica spune că aceasta s'ar fi putut întâmpla numai între 23 August 1944 şi 8 Mai 1945, adică în timpul când a existat guvernul de la Viena. Să fim serioşi! Horia Sima avea putere să dea ordine de arestare în Germania! Dar, ca mulți alții, a găsit şi el ocazia s'o facă pe curajosul. Pe el, că nu răspunde! Ori, iată dle Demostene, s'a schimbat situația. Timp de 30 de ani s'a aruncat cu toate pietrele și consemnul era să nu se răspundă. Şi consemnul nu s'a schimbat, e în vigoare, dar noi de la “Carpații” am hotărît să călcăm acest consemn. Vom răspunde prompt la orice atac vuiesc sau nevuiesc.

Pentrucă Demostene mai spune ceva: are hârtie de la Aliaţi că a fost singurul străin care opus la executarea de lucrări de apărare. Unde? Nu ne spune. Trebuie să fi fost undeva prin Germania. Eram pe acolo și știu că în fața înaintării Aliaților, se făceau lucrări de apărare și străinii erau obligați să facă aceste lucrări. Dar dl Vuia avea vână de erou dac în el şi s'a opus. Cine cunoaște pe Nemți, știe că aceasta era imposibil. La ei "befehl, ist befehl". Şi dacă s'a opus și nu i s'a întâmplat nimic, înseamnă că a adus un argument. Care putea fi acel argument? Simplu: eu sunt Român; deci sunt aliat, sunt acoperit de guvernul de la Viena, adică de guvernul celui pe care-l înjură, fiind convins că nu se va întâmpla nimic, deoarece Horia Sima nu răspunde la atacuri!

Dle Demostene, stai liniştit, chibiţeşte şi roade osciorul pe care-l ai, mai ales că acest oscior, ca şi altădată, îţi dă posibilitatea s'o faci şi pe “democratul” şi pe “rezistentul” şi pe “eroul”. N'ar fi exclus ca peste câţiva ani, ca dovadă de "resistenţă” şi “eroism”, să aduci faptul că ai fost atacat de doctorisimul Drăgan. Și n'ar fi rău dacă între timp ai mai scri o broşurică, pentru-a-ţi justifica meseria de chibiţ cultural. Ce Dumnezeu, în 41 de ani numai o broşurică de 12 pagini!

• Credeam că dl dr Petre Vălimăreanu a început să scrie numai de când e în exil. Ce eroare! Dl Vălimăreanu a scris şi în “Axa”, adică în 1940, când scria contra lui Ion Mihalache. Deci are o activitate scriitoricească de 38 de ani. Aproape cât Demostene Vuia, acesta întrecându-l cu trei ani. Și recunosc că am fost nedrept cu Demostene. Căci, oricum, el a scris o broșură de 12 pagini în 41 de ani, pe când dl Vălimăreanu, în 38 de ani, n'a scris nici una de 5 pagini. E că are trei ani înainte şi cum se aude că are două cărţi pe șantier, îl va lăsa în urmă pe Demostene. Și, iarăși ca să fim drepţi, trebuie să recunoaștem că dl Vălimăreanu e foarte ocupat: pe lângă întorsul manivelei la flașnetă, dsa mai are o ocupaţie foarte migăloasă, care-i ia tot timpul: dsa e vânător de virgule.

• În numărul trecut am avut câteva cuvinte dure la adresa lui Mircea Damian. Le menţin. Dar onestitatea mă obligă să spun şi cuvintele bune ce am auzit despre el. Astfel, mi s'a spus, Mircea Damian trăia în sărăcie. Scotea "Fapta" (a lui, nu cea a lui Demostene Fofotin), muncind din greu, cu poliţe, cu greutăţi, vânzându-şi lucrurile ce avea, unul câte unul. La un moment dat, pentru a putea plăti o poliţă, a trebuit să vândă maşina de cusut a soţiei sale, care era modistă. Dar Mircea Damian, ca toţi “intelectualii” noștri mari, era comunist. La 23 August, cum era normal, a instalat "Fapta" într'un apartament confortabil. Ce a scris şi cum a scris atunci, nu știu, dar pot să-mi închipui. Date mai precise asupra celor scrise atunci în “Fapta”, ne poate da directorul "Buletinului Izraeliţilor de Rit Elen", adică “prietenul” René Theo. El era mâna stângă a lui Mircea Damian. Mâna dreaptă, adică Ştefan Baciu, se găsea prin Elveţia, trimis să lucreze la reconstrucţia Ţării. Misiunea de “reconstrucţie” a marelui nostru poet, era de ne obliga pe toţi Românii ce se găseau în afara fruntariilor, să se întoarcă acasă, tot pentru a ajuta la reconstrucţia Ţării.

Şi într'o zi, în redacţia “Faptel” intră doi “eliberatori” cu “balalaicele” în “bandulieră”. Şi... *“Ia na pişi na zetă!”* au spus ei ameninţători. Lui Mircea Damian şi mânii lui stângi, adică lui René Theo, nu le venea să creadă. Cum ei... *"na pişi na gazetă”*, ei, comuniști care așteptaseră să vină “eliberatorii” și “rezistaseră”, să nu mai albă dreptul să *pişi*? Căci René Theo care e poliglot, a înţeles că li se comunica că “Fapta” nu mai are dreptul să apară, că e interzisă. E drept că René, în vinele căruia curge sângele eroilor de la Salamina, a avut mai mult curaj decât Mircea Damian. El numai s'a îngălbenit, pe când Mircea Damian... Scena mi-a povestit-o René Theo, pe când eram prieteni. Autentic. Şi Theo nu înţelegea cum li se poate face lor nedreptatea aceasta (de aici încolo, e ceiace scriu eu şi nu ce mi-a povestit Theo), lor care erau înscrişi pe lista comuniştilor de la “Timpul” şi “Ecoul”?

S'au dus să intervină pentru ridicarea interdicţei, susţinând că ei sunt pe listă, la... George Ivaşcu. Acesta a scos lista şi nu i-a găsit, nici pe unul, nici pe altul. Şi Theo a protestat. Dar însfârşit, şi-au dat seama că lista lui era lista numărul 1, adică a celor de la 1 la 1000. Damian şi Theo erau pe lista de la 1000 la 2000. Ori, le-a explicat Ivaşcu, cei care au drepturi indiscutabile erau numai cei care figurau pe lista numărul 1. Deaceia, Theo, care nu a uitat scena, s'a răzbunat şi a scris în Buletinul Iraeliţilor de Rit Elen, că Ivaşcu a fost... legionar.

Am scris mai sus că Theo a fost comunist. Nu fac afirmaţii cu uşurinţă. Cântăresc îndelung cuvintele. Și dacă am spus că Theo a fost comunist, însemnează că am dovezi. Nu spun de exemplu că Ștefan Baciu a fost comunist, pentrucă nu am dovezi. Când le voiu avea — dacă le voiu avea — voi grăi. Deocamdată, despre dl Ştefan Baciu spun doar că a fost “tonto util”, pentru aceasta având dovezile necesare.
Și încă o chestiune. Din rândurile de mai sus, prin întrebuințarea unor cuvinte chisnovatice, cititorii ar putea crede că am părăsit lexicul potolit recomandat de maestrul Mircea Eliade. Ar fi o eroare. *Pişi*, însemnează pe rusește a scrie, deci eliberatorii cu balalaicile le comunicau că nu mai au dreptul să scrie și nu să facă altceva, cum poate unii cititori și-au închipuit.

Și, natural, caravana merge mai departe. Cred și eu. Cu certificate semnate de Marcel Schapira și alții.

• În "Vatra" dl dr Petre Vălimăreanu, ne spune că din trecerea prin regenţă, Prinţul Nicolae n'a prea lăsat urme. Păi cum putea să lase, dacă era ocupat cu lăptarii?

• Cu decedatul prinţ, am avut şi eu relaţii. Nu atât de strânse ca dl dr Vălimăreanu, dar am avut. Era abonat şi la Chemarea la care, ca şi la Vatra, Prinţul plătea “un pârlit" de abonament. Dar Prinţul, ca orice om, avea şi el manille lui: se credea spiritual. Astfel, când îmi vorbea de Chemarea, îi spunea "Scremarea”, iar Vetrei dlui doctor, îi spunea "Șatra". Aceasta nu însemnează că aşi voi să-l contrazic pe dl doctor, care afirmă că-i plăcea Vatra, Prințului, ci numai aceasta: Prințul Nicolae credea că e spiritual.

• Se svoneşte că dl dr Petre Vălimăreanu vrea să publice în volum corespondenţa sa cu Prinţul Nicolae. În acelaş timp se spune că ar lucra la un roman cu titlul “Răpirea Sabinelor”. Eroul ar fi tot un prinț — dl doctor are și el o manie, aceia a prinților — care, răpește o femeie din popor — spun femeie şi nu fată, pentrucă eroina era măritată — şi o face domniță. Scena răpirii s'ar petrece într'un restaurant de pe lângă Snagov, unde era şi o pistă de dans. Incognito, căci așa-i plăcea prințului din poveste să umble, să dea în dreapta și în stânga, pumni şi insulte dar totul, aşa se petrec lucrurile în lumea princiară, cavalereşte. Prinţul intră și el în restaurant. O vede pe femeia din popor la o masă cu soțul ei, îi place, o invită la dans și... pe aici ți-e drumul. A invitat-o în bolidul său și, ca în poveștile din copilărie, a făcut-o... domniță.

• Nu l-am cunoscut personal pe Mircea Popescu și nici mare lucru nu am avut ocazia să citesc din ce a scris dispărutul. În Vatra citesc că erau odată el, prinţul și doctorul, într'o mașină. Au avut o mică ciocnire cu altă mașină şi la sfârşit, Mircea Popescu îi spune prinţului: a fost un atentat la Vatra: că dacă-i rupea piciorul lui Vălimăreanu, cu ce mai scria?

Repet, nu l-am cunoscut pe Mircea Popescu, dar din ceiace citesc în Vatra, însemnează că decedatul era un om de un humor extraordinar. Un humorist dintre aceia care, surâzând, spune adevăruri pe care ceilalți le iau drept glume.

• În România copilăriei mele și chiar mal târziu, era un instrument muzical căruia i se spunea... flaşnetă. Cânta o singură melodie. Aceiaşi, zile, săptămâni, luni şi ani dearândul. În exil există un domn doctor care și el cântă aceiași melodie de... 30 de ani.

Ar merita deci să i se spună doctorul Petre... Flașnetă.

• Dar șeful Curţii a împins pe prinţ şi la politică. A făcut o săptămână românească la Madrid şi una la Freiburg. Nu voi vorbi nimic de cea de la Freiburg, căci nu am date. Mă voi referi la cea de la Madrid unde, dl Vălimăreanu, spune că a avut un succes desăvârşit. Ori adevărul e cu totul altul. Niciodată nu s'a putut înregistra un eșec mai dureros. De 10 Mai s'a proiectat o slujbă religioasă în cea mai mare biserică din Madrid, o biserică în care încap câteva mii de oameni. Dacă ar fi fost o zi de sărbătoare, biserica s'ar fi umplut cu obişnuiţii spanioli care veneau la "misă" şi ar fi fost câteva mii de oameni.

M. F. Enescu, marele cap politic, ar fi putut să trâmbiţeze în *Fapta* (nu a lui Damian), că au venit să aclame pe prinţ 7000 de spanioli!!! Ori în biserică erau numai cei vreo sută de Români aduşi pe cheltuiala prinţului, transport, masă, casă, etc. Dar s'a mai întâmplat ceva. Şeful casei civile, în numele prinţului, a invitat pe toţi şefii misiunilor străine din Madrid. Ori fiind 10 Mai, Comunitatea Românilor din Spania, contra căreia se făcuse această zarvă, a făcut și ea slujba obişnuită în Biserica din strada Garcia Morato. Şi, natural, a invitat toţi şefii misiunilor străine. Şi, toţi şefii misiunilor străine, au răspuns, ca în toţi anii, la invitația Comunităţii Românilor din Spania. Biserica fiind mică, cu Românii și cu șefii Misiunilor străine, s'a umplut. Era plăcut să vezi o biserică, chiar mică, plină şi cu toţi şefii misiunilor străine din Madrid prezenţi. În biserica cea mare, cu o capacitate de mii de persoane, cei 100 de români aduși din străinătate și fără nici un ministru străin, erau un spectacol dezolant! Ce să mai pomenim de situația prinţului? Mereu întreba la telefon dacă au venit miniștrii străini. Şi cel cu care vorbea era M. F. Enescu, fiul ministrului efemer. Defectul de vorbire normal, din cauza enervării se făcuse infernal și prinţul nu înțelegea nimic. Însfârșit, a trebuit să vină căci n'a avut încotro.

Şi a avut loc şi un banchet. Ca totdeauna, dl Vălimăreanu are dreptate. Spune în "Vatra" că prinţul era cam sgârcit. Şi acesta e adevărul: cheltuielile banchetului le-a plătit... inginerul Sfinţescu. Dar la acest banchet, un participant, a ţinut un

discurs şi i s'a adresat prinţului spunându-i... Majestate!!! De această dezolantă "săptămână" românească, se pare că dl Vălimăreanu a uitat. Şi nu ar fi cazul să uite: dintr'un autobuz care mergea la Majadahonda, dl Vălimăreanu a fost obligat de ceilalţi să coboare și să continuie drumul pe jos!!!

• Şi a mai avut un lamentabil eşec omul, marele om politic, care dintr'un anumit punct de vedere seamănă cu Demostene: la un 13 Ianuarie, dacă nu mă înşel, a voit să dea o și mai mare lovitură: de data aceasta, obiectivul îi era dl Horia Sima. Dimineaţa a avut loc obișnuita slujbă religioasă la Majadahonda la care, tot ca deobiceiu, oamenii prinţului nu au participat. Dar au aranjat o conferinţă. Era o lovitură joasă contra căreia, cel mai furios era... Iancu Fleşeru.

La acea adunare, conferinţa trebuia s'o ţină un şef falangist, mare vorbitor, care se numea Salas Pombo. La conferinţă erau invitaţi toţi românii din Madrid. Şi cum dl Horia Sima era şi el un Român din Madrid, a venit şi el. Respectabilii erau furioşi şi poate ar fi încercat să-l dea afară, dar acolo era şi Iancu Fleşeru care-i arunca priviri ucigașe fiului efemerului ministru și-i dădea a înţelege că cu Ardealul nu se poate pune. Prinţul întârzia, din nou telefoane. Însfârşit a venit, vizibil enervat. Și a început să vorbească... Salas Pombo. Şi a început prin a saluta pe prinţ şi pe... *dl Horia Sima. Şeful Mişcării Legionare şi urmaş al lui Corneliu Codreanu!* E inutil cred să adaog că marele om politic M. F. Enescu, era cu fălcile încleştate, și chiar fără defectul lui Demostene, nu ar fi putut articula nici un cuvânt.

• Nu aşi fi voit să mai scriu nici un cuvânt în plus în afară de cele din nota din numărul anterior, dacă nu ar fi venit pomenita scrisoare de la un cititor, şi dacă anumite publicaţii şi chiar aşezăminte, în loc să-l lase pe răposat să odihnească în pace, nu ar fi voit să-l transforme în erou. Ori a scri, aşa cum s'a scris, în anumite publicaţii, înseamnează a falsifica istoria. Prinţul Nicolae de Hohenzollern, ne place sau nu, aparţine istoriei. A fost prinţ de România, a fost regent, a voit să fie rege, etc. Dar istoricului de mâine, trebuie să i se procure date. Şi nu numai datele adulatorilor, ci toate datele, şi de o parte şi de alta. Pentru a furniza date cercetătorilor de mâine, am scris cele de mai sus. Şi nu am terminat.

• Dar am mai voit ceva: am voit să-i atrag atenţia dlui Nicolae Penescu. Am voit să-i arăt cu cine pleacă la drum. Fiul efemerului ministru, cu defecte de vorbire, i-a făcut numai boacăne prinţului Nicolae de Hohenzollern. Iată ce-l aşteaptă pe dl Penescu, mai ales dacă va fi şi el "sgârcit" ca răposatul prinţ.

✚✚✚

IV [5]

• “Carpaţii” apare la Madrid, e condusă de *sângerosul legionar*, Traian Popescu.” Aceste rânduri pot fi citite în “Gazeta Magazin” ce apare în Izrael, în 19 Aprille 1973. Citata gazetă e Buletinul izraelit de nu știu ce rit. Iată însă că în “Buletinul Izraeliţilor - acesta de Rit Elen”, no. 605 citim că acelaş Traian Popescu e un mardeiaș, care rupe dinții prietenilor, în speță mie. După cum se vede, părerile coincid, ce nu coincid sunt doar riturile.

Ori, cui cunoaşte pe Traian Popescu, un om cum nu se poate mai jovial, rândurile din ambele rituri, îi stârnesc nu nedumerirea, ci râsul. Traian Popescu e incapabil să rupă dinții, nu unui prieten de 27 de ani, dar nici altcuiva, care ar merita-o, cum ar fi de exemplu, René Theo.

Am început să învăţ scrima, de la 14 ani. Sunt trei arme de scrimă: floreta, spada şi sabia. Toate sunt arme sportive, de concurs, ultimele două fiind şi arme de duel. Floreta nu e armă de duel, ci numai de sport. Ea nu e întrebuințată în duel, pentru că nu poate produce decât sgârieturi fără importanță. Ca armă de sport însă, floreta e considerată ca cea mai elegantă.

Polemica e tot un fel de scrimă. Ea se face cu floreta, cu spada, cu sabia şi cu... ciomagul. Polemica cea mai frumoasă e aceia care se face cu floreta. Dacă l-am întreba pe René Theodosiadis ce-s acelea floretă, spadă şi sabie, nu ar şti să spună ce sunt. Ar şti desigur ce e ciomagul. În polemică cineva poate să se înşele de multe ori, dar nu-i este iertat să utilizeze minciuna, ştiind precis că mânuieşte o minciună.

Theodosiadis scrie despre mine că am fost agentul Anei Pauker. Lucrurile s'au întâmplat în 1950. Ori nu numai Românii care trăiau atunci la Paris, dar şi Theodosiadis ştie că a fost vorba de o acuzaţie lipsită de fundament. Scoteam atunci gazeta “Chemarea”, în care se afirma că “Majestatea Sa" era un om care a fost decorat de Stalin pentrucă i-a ajutat pe ruşi să ne ocupe, că Ziss-ul comitet al

[5] - Revista “Carpații”, Madrid, Spania. Anul XXIV, Nr. 16, Mar.-Apr. 1979

lui Vişoianu era format din trădătorii de la 23 August ce, în plus, consumau un fond ce nu le aparţinea, etc. Astăzi acestea sunt adevăruri fără replică, sunt axiome. Atunci nu era acelaş lucru. A scrie acestea atunci, era periculos. Pe căi "diplomatice", Ziss-ul comitet a intervenit la guvernul francez, pentru a obține suprimarea "Chemării". Nu a obținut-o. Atunci, prin serviciul de informaţii al unui ofiţer de aviaţie chior, care era la ordinele lui Virgil Veniamin, cetățean ce s'a dovedit mai târziu a fi fost în legătură cu Bucureştii (vezi B. I. R. E. no. special), mi s'a înscenat o afacere de spionaj. Am fost arestat și anchetat 48 de ore, după care am fost pus în libertate. Şi nu numai atâta, dar nu am fost oprit de guvernul francez să scot mai departe "Chemarea". În primul număr apărut am povestit totul, am povestit cum am fost arestat, cum am fost puţin sgâlțâit — câtorva pumni sau picioare în spate nu li se poate spune mai mult decât sgâlțâială — și guvernul francez nu a avut nimic de obiectat.

Mai târziu însă am săvârşit o eroare. Într'un număr al "Chemării" mi-am bătut puţin joc de politiştii francezi, pe care i-am numit pe româneşte "curcani". Cine s'a dus la poliţia franceză cu traducerea franţuzescului "poulet" în "curcan", nu e greu de ghicit. Şi atunci "Chemarea" a fost suprimată, printr'un Jurnal al Consiliului de miniştri. Dar nu am fost expulzat din Franța, ci din contra, am plecat pentrucă așa am voit eu, şi când am voit eu. Dovada că așa este, e faptul că după aceia am revenit în Franța când am voit şi când am avut posibilităţi financiare s'o fac. Ori francezii nu dau viza cuiva ce a fost odată expulzat. René Theodosiadis ştie foarte bine acestea, dar recurge la minciună, la ciomag, fiind incapabil într'o polemică să mânuiască floreta. Ştie că am fost de multe ori în Franța — odată am stat două luni la hotelul Commodore — şi, fiind prieteni, *ne-am văzut şi am făcut chiar chefuri*. Ba ceva mai mult, odată mi-a cerut şi i-am dat, un *certificat*. Am rămas surprins vazând că în numărul special nu a publicat și certificatul ce i l-am dat eu, dar am crezut că pe mine nu m'a considerat personalitate şi, fiind prieteni, nu m'am supărat.

Dar René Theodosiadis e de imprudență desarmantă. Cum n'a făcut armata, intră în câmpurile minate, ca... ierunca. Abordează și terenul femenin. Nu numai regulile scrimei cu floreta dar şi alte motive de ordin etic, mă împiedică să-l acompaniez în acest teren atât de lunecos pentru el. Mă voi mulțumi doar să spun că cei ce cunosc, ştiu că în acest teren, Theodosiadis a fost totdeauna un zero tăiat în patru.

Mai spune că am fost isgonit și din Spania dar, puţin timp după aceia m'am înapoiat în ţara care mă isgonise. Găseşte cineva în aceste afirmaţii false, mincinoase și contradictorii regulile scrimei cu floreta?

Şi mai face o afirmaţie periculoasă pentru el. Spune că la minele de cărbuni din Nordul Franței își găsesc refugiu "paria societății". Ce ar zice Theodosiadis dacă aşi face o fotocopie cu traducere legalizată şi aşi trimite-o Preşedintelui Sindicatul Minierilor din Franţa? Nu ar risca să-i fie suprimat "Buletinul Izraeliților", așa cum a fost suprimată "Chemarea" pentru că le-am spus poliţiştilor francezi "curcani"? Nu voi face acest lucru pentru că niciodată în viața mea nu am alergat

cu pâra la sultan, dar şi pentrucă sunt milos din fire şi nu vreau să răpesc portăreselor cititoare ale Buletinului Izraeliților de Rit Elen, hrana lor “spirituală” bilunară. Evident, Theodosiadis şi-a pierdut capul.

Mai afirmă că Traian Popescu mi-a rupt dinții pentrucă i-am furat timbre. Afirmație totalmente falsă. În 27 de ani de când sunt bun prieten şi camarad de luptă cu Traian Popescu, au existat desigur şi discrepanţe dar ele nu au mers nici măcar până la ridicarea tonului. Și aceasta, o recunosc, nu graţie mie, spirit puţin arţăgos, ci proverbialei jovialităţi a lui Traian Popescu. Dar Theodosiadis, în această “execuţie” jidovo-grecească, îmi face şi o onoare. Acum câtva timp mi-a spus că sunt doar un câine care latră, şi acuma mi-a acordat onoarea de a afirma că sunt un câine care poate și mușca. Şi mai spune ceva: sunt sifilitic și încă cu patru cruci. E aceasta polemică gazetărească? Şi ce ar avea de spus dacă — cu toate opreliştile pe care mi le pun cavalerismul şi etica —, i-aşi răspunde: Te înșeli amice Theo, nu am și nici nu am avut această modernă şi totuşi urîcioasă boală, nu am și nu am avut niciodată sifilis: *dovada e că nu ți l-am transmis.*

Cei care trăiau pe acea vreme la Paris ştiu despre ce este vorba şi-și dau seama că forma sub care i-o spun, nu iese din cadrul eticei şi cavalerismului, că nu mânuiesc ciomagul şi nici măcar spada sau sabia, ci floreta.

Dar mai e ceva. E vorba de un dialog de surzi. Îi spui unuia că e nebun și el îţi răspunde: uite, la casa ceia iese fum. Adică eu i-am spus — fără să cobor sub nivelul academic —, că e un *agramat*, că *nu știe româneşte,* că *a fost paşaportar în România* și că *a fost comunist, înființând secția E. A. M.-ului în România,* și el îmi răspunde că sunt sifilitic cu patru cruci.

La tot ce am afirmat am adus dovezi irefutabile, și el vine cu minciuni, *ştiind că sunt minciuni.*

I-am răspuns la toate acuzaţiile ce mi-a adus, inclusiv la aceia cu sifilisul. Și voi răspunde şi în viitor, şi lui şi tuturor celor ce vor socoti că mi-au descoperlt călcâiul lui Achile: tot cu dovezi, cu fotocopii, etc., şi tot cu floreta.

• În ultimele numere ale revistei, am pus câteva din banderiile dnului René Theodosiadis, directorul "Buletinului Izraeliților de Rit Elen". A venit timpul să punem punctul pe i.

— Am afirmat că dl Theodosiadis are numai 4 clase primare. Desigur, mulţi Români au crezut că e vorba de o afirmaţie fără temei. Nu e posibil - şi-au zis ei -, “Directorul celei mai vechi publicaţii din exil”, “gazetarul profesionist”, “cel mai bine informat anticomunist român”, “cel mai bine informat gazetar”, etc., să aibă numai 4 clase primare. Și totuşi, acesta e purul adevăr. Dacă afirmaţia noastră e mincinoasă, dl René Theodosiadis să publice în “Buletinul Izraeliților de Rit Elen”, fotocopia certificatului său de studii. Ne obligăm să suportăm cheltuielile ocazionate. Bineînțeles că dacă va prezenta un certificat de una, două sau trei

clase secundare, nu plătim nimic, pentrucă diferenţa nu e mare. Diferenţa începe de la 4 clase de liceu în sus, caz în care vom plăti cheltuielile.

— S'ar putea spune că dl Theodosiadis, fiind obligat să părăsească România, nu i s'a permis să-şi ia zisul certificat. Această afirmaţie nu poate fi susţinută, de oarece nimeni nu ar putea spune, nici dl Theo, nici alții, că reperiștii nu i-au permis să-şi ia certificatul de studii: Pătru Groza nu putea considera certificatul de 4 clase ale dlui Theo, periculos pentru siguranţa roșie. Nu poate invoca nici graba. Dl Theo n'a plecat grăbit, și-a putut face bagajele liniștit, a plecat cu trenul sau cu vaporul, n'a trecut nici o graniţă clandestin, nici prin valurile Dunării, nici prin munţi şi nici prin păduri: dl Theo se găsea în România, ca *paşaportar grec*. Și toată lumea știe că cei ce trăiau în România cu paşapoarte străine, au putut părăsi Ţara, mai mult sau mai puţin în linişte. Desigur că cei ce au părăsit Ţara în aceste condiţii, au fost nevoiţi să renunțe la multe Iucruri, nu li s'a permis să ia tot ce aveau, dar nimeni nu poate afirma că nu i s'a permis să-și ia certificatul de studii.

— Iarăşi, s'ar putea spune că aceasta nu are nici o importanță. Au existat și există autodidacţi, mai cultivaţi decât mulţi dintre cei cu patalamale la mână, multe din acestea datorându-se lui babacu. Există printre Românii din exil adevărate personalităţi, care nu au patalamale la mână, dar s'au cultivat, au citit, au scris, scriu, şi, din acest punct de vedere, sunt superiori multora dintre cei cu certificatele de studii. Face dl René Theo parte dintre aceştia? Tot în revista noastră am redat câteva mostre din "auto-didacticismul" "directorului gazetei noastre". Astfel, am arătat că dl Theo confundă "jurisdicția" cu "jurisprudenţa", noţiuni simple care nu sunt permise unui "gazetar", să le ignore sau să le confunde. Dar dl Theo nu le-a învăţat la şcoală, nu intrau în materia celor 4 clase primare, nici mai târziu, în viaţă.

— Nu cunoaşte limba română. Dacă s'ar apuca cineva să scoată într'o carte toate greşelile de limbă română ale dlui Theo ar scoate o carte humoristică de prima mână. E cunoscută discuția în jurul cuvintelor "strident", "strindent" și "stringent". Dar aceasta e foare la ureche. Cea mai teribilă eroare a făcut-o "Directorul nostru", când a spus că cei ce-şi fac cura în România, se numesc curişti. În franceză celor ce-şi fac cura li se spune "des curistes", şi el a crezut că în România li se spune curişti. Enorma neghiobie i-a scos-o în evidenţă iubitul nostru confrate, dr. Petre Vălimăreanu, în nu mai puţin iubita publicaţie "Vatra", căreia Prințul Nicolae de Hohenzollern îi spunea "Șatra". Bineînțeles că aceasta o făcea prințul în glumă și cu simpatie. Ar putea spune cineva că dl Theo e poliglot, ştie româneşte, franţuzeşte, grecește, etc. Realitatea e că nu cunoaşte nici o limbă bine. Nici chiar greceasca. Și aceasta pentrucă în România, grecii vorbeau o grecească... românizată. De exemplu, grecii din România îi spuneau gării, *stanția*, ori în Grecia i se spune *sohna*.

În Grecia, unde s'a dus după cea văzut că în România lucrurile nu-i merg aşa cum se aştepta, deşi figura pe lista comuniştilor cu numărul 1232, pe lângă alte motive ce l-au determinat să pună compasul cu direcţia Paris, cel principal a fost

că nu se înțelegea cu simpatrioții; el vorbea o grecească românizată. Și acuma, o profesie de credință: în repetate rânduri am scris despre dl Stamatu lucruri aspre și i-am spus totdeanuna “grecul”, “Kir Stamatopol”, etc. Realitatea este că adevăratul nume al dlui Stamatu e Stamatopol, dar oricine în România avea dreptul să-și ia un pseudonim, dacă scria, sau să și-l schimbe pur și simplu, dacă nu-i plăcea. Departe de noi gândul de a-i reproșa că nu i-a plăcut numele Stamatopol. Dacă i-am spus în repetate rânduri dlui Stamatu, “grecul”, aceasta era o glumă nevinovată. La Bârlad, care era un fel de prelungire a Brăilei și Galaților, aveam mulți colegi greci și noi Românii nu le spuneam altfel decât “grecule” sau “grecoteiule”. Şi nici unuia nu i-a dat prin minte să se supere. Cu dl Theodosiadis, cum am mai spus, am fost vreme îndelungată prieten. Şi tot așa-i spuneam: grecule sau grecoteiule şi nu s'a supărat niciodată. Ba și în scrisori, îi spuneam tot așa, tot grecule şi tot grecoteiule.

Acuma, grecii din România se împărțeau în două: unii cetățeni români, iar alții paşaportari. Din prima categorie, unii au luptat pe front ca orice român, iar după prăbuşire au fugit cum au putut - nu cu trenul sau cu vaporul și au ajuns în Occident. Și aici, ca Români, luptă cu noi, suferă cu noi, speră cu noi. Între aceștia pot fi citați dnii Stamatopol, Costin Deleanu, Filitis și alții. Contra nici unuia dintre aceștia nu se poate spune nimic: sunt Români de origină grecească, şi au absolut aceleași drepturi și datorii ca și noi ceilalţi Români de origine valahă. În această categorie intră toți ceilalți Români de alte origini, inclusiv evreii. Dacă în viitor, în scrisul meu se va strecura cuvântul "grec" sau “grecotei”, toată lumea, inclusiv cei vizați, trebuie să le ia ceiace sunt și ce au fost totdeauna: glume nerăutăcioase și nevinovate.

Dar e vorba de cei ce au fost cetățeni români şi nu de cei cu pașaport. Ori dl Theo s'a născut în România, la Brăila și a rămas tot timpul în Țara noastră cu *paşaport*.
În România a avut pasiunea gazetăriei. A început prin a mătura în “redacția” unei obscure foi a unui grec din Brăila, apoi s'a dus la Bucureşti. Și acolo a început tot cu mătura, la gazeta “Fapta” (la a lui Mircea Damian şi nu la cea a dlui Demostene Enescu). De la măturat a trecut la lipit mărci, apoi la expediţia gazetei, după aceia un mic reportaj, un articolaș și așa a devenit “gazetar profesionist”. A început războiul. Cum aliații noștri germani îi ocupaseră Țara, nimeni nu-i poate obiecta că era antigerman, dar fiind contra aliaților noștri însemna că, implicit, devenea și antiromân. Și ca să fim total obiectivi, nici din acest punct de vedere nu-i putem reproşa prea mult: au fost şi Români de origină valahă care au fost antigermani, nedându-și seama că prin aceasta deveneau filoruși. De aceasta și-au dat seama târziu, pe la Gherla sau Sighet.

Deci şi pe “directorul nostru", acest antigermanism l-a împins în brațele comuniștilor. După sosirea “eliberatorilor”, “Fapta” lul Mircea Damian, cu drepturi indiscutabile de resistență, s'a instalat într'un apartament confortabil. Sosise vremea lor. În alt număr am arătat că fericirea n'a ținut mult. Într'o zi au intrat în redacție câțiva eliberatori care le-au comunicat pe rusește că gazeta e interzisă. Noroc că în redacţie se găsea şi poliglotul Theo, care a înțeles de ce e

vorba. Am mai arătat cum intervenția la George Ivaşcu a rămas fără efect: Ivaşcu l-a găsit pe lista comuniştilor, dar pe cea de la 1000 la 2000, nu pe cea de la 1 la 1000.
Dar cum în vinele dlui Theo circula aprins sângele gazetăresc, nu s'a dat bătut. Cu un alt grec, numit Tzurkas, a scos o gazetă care se chema "Nea Elas”, adică “Noua Grecie", adică și mai pe româneşte: Grecia comunistă. La Nea Elas, director era acest Tzurkas, iar dl Theo era redactor şef. Înțelegeți că nu mai era un al doilea redactor! Şi, cum era normal, această gazetă grecească, se ocupa numai cu problemele greceşti. Dar nu toți grecii vedeau lucrurile astfel: unii considerau că trebuiesc să se amestece în treburile româneşti, deoarece ei erau comunişti şi cum comunismul e internaţional!!! Cel care vedea lucrurile just, era - curios - dl Theo. El era pentru stricta menținere pe linia grecească și neamestecul în treburile românești.

În acea vreme era revoluție în Grecia, revoluție comunistă, a organizației E. A. M. condusă de generalul Markos. Nu numai englezii, dar și americanii au avut mult de furcă până ce comuniștii lui Markos au fost înfrânţi. Şi grecii comuniști din România s'au gândit să înfiinţeze o secţie românească a E. A. M.-ului. Cine putea fi inițiatorul şi şeful acestei secții româneşti a comuniştilor din Grecia? Cine altul decât “directorul ziarului nostru”, adică dl René Theodosiadis. Dar dl Theo era dintr'o bucată. El nu admitea ca în secţia E. A. M. românească să intre și greci supuși români ci numai greci cu pașaport grecesc. Invenții? Am mai spus și altădată că nu facem afirmaţii cu uşurinţă: toate afirmațiile noastre, sunt bazate pe documente. Deaceia redăm în întregime articolul publicat de dl Theo în “Nea Elas”, gazetă al cărei director era grecul Tzurkas și redactor, dl Theo:

“În jurul E. A. M.-ului din România”.

Scrisoare deschisă grecilor din România,

Dl René Theodosiade, redactorul nostru, ne-a rugat să publicăm următoarea scrisoare:
Înainte de a da publicității această scrisoare publică (?), am stat și am judecat acest act. În cele din urmă la convingerea că pentru lămurirea opiniei publice greceşti din România, tăcerea mea ar fi însemnat o trădar**e** a ideologiei mele politice (sublinierea e a noastră). Dar de care ideologie politică e vorba?

Evident, de cea comunistă, *căutând a ascunde un grup de oameni cari în neştiinţă de cauză, procedează așa cum procedează astăzi. M'am văzut nevoit, și asta o spun cu durere în suflet, să mă retrag din organizația E. A. M. din București, organizație care a fost creată, din motive ce le voiu expune mai jos:*

În penultima şedinţă a comitetului acestei organizaţii, am constatat cu regret trei lucruri, pe care le-am înfierat atuncia cu toate protestele ce s'au ridicat împotriva mea.

În primul rând s'a cerut ca organizația E. A. M. să adere la platforma FND-ului, în al doilea rând organizația să protesteze împotriva guvernului deatunci și în al treilea rând s'au ridicat chestiuni de ordin stricte personale împotriva exponenților Elenismului din România.

Aceste trei chestiuni ridicate în acea ședință, nu au mai obținut, nu numai aprobarea mea, dar nici a unor membri din comitetul de conducere. Nu este permis nici unui grec din această țară să se amestece în treburile interne din România, căci nici un grec nu are veleltăți poiitice în această țară ospitalleră (sublinierea este a diui Theo), *dar chiar prin absurd, dacă s'ar admite așa ceva, însăși constituția românească nu permite acest lucru. Cred că orice român sau grec nu poate decât să aprobe acest punct de vedere. Deasemeni nu e permis ca o organizaţie să fie remorcată la ambiţii personale (?) împotriva unor X persoane, luându-se hotărâri de a opri pe un membru înscris să citească un ziar. Odată ce Comisia Aliată de Control, a aprobat apariţia unei pubiicații nu e permis nimănui să devie cenzor al membrilor organizaţiei. Aceste metode îmi repugnă și nu au altă denumire decât dictatoriale.*

Organizația EAM din România a fost întemeiată de mine, în colaborare cu cinci vrednici luptători, câștigaţi pentru această ideie, în sprijinul EAM-ului din Grecia și al colonelului Bakirtals, un prieten pe care l-am apreciat și cunoscut de aproape (sublinierea ne aparţine).

Organizația avea ca scop inițial: unirea tuturor grecilor, apărarea intereselor greceşti în România, crearea de cantine, dispensare şi cooperative pentru ajutorarea populajiei nevoiașe grecești, ajutorarea celor lipsiți de mijloace din țară și familiile partizanilor din Grecia, ţinerea de conferinţe pentru cunoaşterea reciprocă a celor două ţări amice (în spirit comunist, fără îndoială, sublinierea e a noastră).
În organizaţie nu puteau pătrunde numai cei ce posedau paşapoarte, adică cetăţeni supuşi greci.

Un program, despre care sunt convins că toți românii și grecii nu îi vor găsi o lacună ci dimpotrivă cuvinte elogioase.

Acestea "erau" punctele esențiale din programul propus pe baza căruia trebuia să activeze organizația EAM din România.

S'a întâmplat așa cum am spus la începutul acestei scrisori, ca elemente nepregătite şi interesate să ceară ca organizaţia *EAM să se amestece în chestiunile politice interne din România, iar ca membri au fost primiţi greci, cari sunt cetăţeni români și au toate drepturile să activeze în orice altă organizație română din țară, nu însă EAM.*

Am căutat şi pot afirma fără să fiu desminţit, să fac o cât mai largă publicitate, în toată presa română: mărturii stau articolele mele, în jurul organizaţiei EAM din România pe care am reuşit să o fac cunoscută în ţară: am căutat să intru în

legătură cu persoane proeminente din viaţa publică română (Pătru Groza, Bodnarciuc, Liuba şi Iosif Chișinevschi, etc. n. n.) şi greacă pentru a găsi un sprijin material (mai ales, n. n.) şi moral în acțiunea mea (sublinierea e a noastră).
În clipa când am constatat că această organizaţie tinde să devină o trambulină pentru anumite persoane ce aveau unele chestiuni de rezolvat cu elenismul din țară, în clipa când am văzut că iresponsabilii cer ca această organizatie greacă să ia parte la luptele interne din România, am crezut de a mea datorie să părăsesc această organizație.

Grecii din România nu au dreptul să lupte decât pentru patria lor și pentru susținerea intereselor grecești (sublinierea noastră).

Sunt convins că o bună parte din acei ce m'au găsit în organizație, mă vor urma pentru a pune bazele unei asociaţii așa cum o cerem, așa cum o vrem, și aşa cum o înțelegem: apărarea intereselor muncitoreşti greceşti și lupta pentru dreptate și democrație.

TRĂIASCĂ GRECIA ETERNĂ ȘI NEMURITOARE!!!

ss RENÉ THEODOSIADE

Asupra acestui genial articol, s'ar putea scrie un număr întreg de revistă. Nu am nimic contra lui René Theo. Din contra, îl felicit că el, grec, cu pașaport, cu patru clase primare și agramat, și în plus, fost comunist, a putut să facă în exilul românesc “cea mai mare gazetă”, "cea mai bine informată”, cea mai... etc. Dar ce gândesc oare toți Românii, de la Alfa la Omega, care i-au dat certificate, acestui agramat, comunist, etc?

• Confratele “Cuvântul Românesc” (Ianuarie 1979), publică o "Întâmpinare" a dlui Nicolae Penescu, prin care dsa se plânge că e “atacat cu violență". Noi nu ne considerăm vizați, pentrucă nu l-am atacat niciodată şi, mai ales, cu violență. Noi l-am criticat și dreptul la critică e democratic. Ori dl Penescu crede altfel? Afirmăm că nici un rând din "Carpații" nu poate face obiectul unei acțiuni în justiție. I-am cerut doar să se apere — scriindu-și — memoriile contra afirmațiilor pretinse, stenografiate, ale publicațiilor comuniste din Țară — Mihai Viteză era încă rege - în ceiace priveşte atitudinea dsale lașă în procesul Maniu. Poate face această cerere a noastră, obiectul unei acțiuni în justiție? Am spus că dl Penescu în intervenția în zisul "seminar" de la Paris, a fost departe de adevăr și i-am pus anumite întrebări. A pune unele întrebări, chiar indiscrete, poate constitui obiectul unei acțiuni în justiție? Nu am afirmat și nici nu am insinuat sub nici o formă că dl Penescu ar fi venit din Țară trimis de comuniști. Și nu am făcut-o, pentrucă nu avem nici o probă. Dacă am fi avut, nu l-am fi amenințat ci am fi publicat rapid broșura, fără să ne sinchisim de amenințările sale cu justiția.
Dar dl Penescu vine cu niște afirmații care duc deadreptul la anularea dreptului la critică. Dsa spune că pentru a critica pe cineva, să publici critica în țara în care trăiește cel criticat. Altfel, pare a spune dl Penescu, critica nu are nici o valoare.

Adică pentru a critica pe dl Penescu, “Carpații” trebuie să apară la Paris, pentru a-l critica pe dl Rațiu trebule să ne mutăm la Londra, pentru a scrie ceva contra dlor Demostene Enescu sau dr. Petre Vălimăreanu, trebuie să ne instalăm în Germania, iar pentru a-i spune dlui Găzdaru că e dement, trebuie să ne luăm catrafusele și s'o întindem spre Buenos Aires. Dar ce ne facem când e vorba să criticăm pe Iuliu Maniu? Ar trebui oare să facem o tipografie în cer?
Afirmațiile acestea ne surprind când ele vin din partea unul om de Drept ca dl Penescu și ne fac să tragem concluzia că dsa și-a luat Dreptul cu ajutorul intensiv al lui babacu. Pe vremurile acelea se întâmplau multe din acestea.

• În Franța a existat a gazetă — nu-i spun numele, pentru a nu fi dat în judecată — care avea cel mal mare tiraj. “Le Figaro" şi “Le Monde” erau departe în urmă, din acest punct de vedere. Şi totuși, acestei gazete cu cel mai mare tiraj, lumea îi spunea “gazeta *concierges-elor”*.

De ani de zile, “Buletinul Izraeliților de Rit Elen” spune celorlalte publicații româneşti din exil, “fițuici”, adevărata gazetă flind B. I. R. E. Nu credem că BIRE are cel mai mare tiraj. Noi scoatem “Carpații” în 1000 de exemplare şi bănuim că excelentul confrate “Cuvântul Românesc” iese în mai multe exemplare. BIRE trebuie să fie departe în urmă. Afirmă însă BIRE că el are cel mai mare număr de abonaţi. Aceasta e posibil, pentrucă noi trimitem foarte multe exemplare gratuit în multe cazuri... numai de-al dreacului. Dar chiar în cazul că BIRE are mai mulți abonați plătitori, situația rămâne aceiași: “Buletinul Izraeliților de Rit Elen” e *“gazeta concierges-elor"*. Că recent i s'a dat un impresionant număr de certificate, însemnează — nimic altceva — că în exilul românesc există un impresionant număr de *concierges*.

• BIRE a fost scos la Paris, de două persoane: M. F. (Inkelștein) Economu și un oarecare Florian, pe acea vreme funcționar la Legația de pe rue Bremontier. E probabil că la început, BIRE era subvenționat de Legație. Apărea în vrea 4-5 foi, nelegate. Sub formă insinuantă, se dădeau ştiri din "Ţară, într'o lumină favorabilă comuniştilor de la Bucureşti. Desfidem pe “directorul nostru” să facă dovada contrarie. Dealtfel Economu, sub egida Legației, ţinuse o conferință despre extraordinarele și binefăcătoarele consecințe ale Reformei monetare de la Bucureşti.
Trebuie să recunoaştem însă că Economu era un evreu foarte cum se cade. Un fel de Raul Rubsel. S'a rupt de Legație, ba s'a rupt şi de evrei, devenind deadreptul antisemit. Economu a hotărît să se ducă în Izrael, pentru a se stabili acolo. Acestei călătorii în Izrael, i se datorește faptul că René Theo a devenit director al "Buletinului Izraeliților de Rit Elen". Plecând Economu i-a lăsat BIRE lui Theo, care se aciuase pe acolo tot cu meseria lui de lipitor de timbre. Din Izrael, Economu s'a întors antisemit. Și-a botezat fetița la Biserica ortodoxă, naş fiind René Theo. Economu câştiga ceva bani fiind corespondent al unor ziare din Izrael. Făcându-și fata creştină, evreii i-au retras aceste corespondențe, ba a și fost excomunicat.

Dar, după înapoiere, Economu i-a lăsat Buletinul lui Theo. Așa că dl René Theo, afirmând — nu deadreptul, recunoaştem — că el e directorul lui Bire de peste 30 de ani, spune un neadevăr. Pentrucă M. F. Economu a fost director câțiva ani al lui Bire, şi din cei 30 de ani, Theo ar trebui să taie câțiva. Aceasta pentru a fi pe linia adevărului. Dar cum se face că atâtea "personalități" fac astăzi apel la coloanele lui BIRE, când această foaie a fost scoasă pentru a servi pe comuniști, iar actualul director a fost comunist EAM-ist? Ori dl Penescu va crede că şi acestea sunt un atac "violent" la imaculata dsale persoană și deci poate să ne dea în judecată!

• Cu cât trece timpul, văd că domnul filozof D. C. Amzăr e un om de înțeles. Văzând că nu poate tăia nodul gordian, dsa a făcut cel mai cuminte gest: a renunțat să-l taie. După ce la început, pe toți cei ce nu credeau în viabilitatea Consiliului dlui Penescu, i-a arătat cu degetul și a spus că fac jocul duşmanilor, adică al comuniștilor, a făcut o piruietă și a schimbat de poziție. A spus nici mai mult nici mai puțin, decât că acest Comitet nu se poate face din cauza certurilor pentru șefie. Nu așa de filozofic ca dsa, o spusesem eu cu două luni înainte.
Dar ultima piruietă — de înaltă clasă — o întâlnim în numărul pe Februarie al confratelui "Cuvântul Românesc". În acest număr, tot filozofic, sub titlul "Condiție sine qua non a Unirii tuturor" dl Amzăr ne spune deadreptul lucruri de necrezut. Spune dl Amzăr că pentru a realiza unirea e nevole de împăcare, ori pentru împăcare, cei vinovați trebuie să-și ceară iertare pentru toate greşelile făcute cu voie sau fără voie, şi aceasta cu scopul de a fi iertaţi.
Păi acest punct de vedere îl susțin eu de vreme îndelungată. De mult spun că oamenii politici ce au avut posturi de răspundere să-și scrie memoriile: dnii Penescu, Rațiu, etc. Dlui Amzăr i se pare că aceste memorii nu sunt sincere. Poate. Dar când cineva în memoriile sale spune neadevăruri, vin ceilalți și-l bat pe umeri.

Dar memoriile ce trebuiesc scrise, şi încă urgent, trebuie să trateze fatidicul 23 August.

✚✚✚

V [6]

• În "Șatra", nr. 150, citim: "Citesc într'o publicaţie a Exilului din Paris, etc." Semnează L. Cromide, probabil încă un pseudonim al dlui Ieremia Flanșetă. Deci, "Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen", e o gazetă a "exilului". Dar de care exil e vorba? Pentrucă nu poate fi vorba de exilul românesc, dl Theodosiadis n'a fost *niciodată* român. Atunci, a exilului grecesc? Aceasta e posibil. În Grecia nefiind comuniştii la putere, nu pot exista exilaţi anticomunişti, dar pot exista exilaţi comunişti, adică foşti E. A. M.-iști, categorie în care dl Theodosiadis se poate încadra foarte bine.

Am rămas totuşi foarte surprins nemai întâlnind în "Șatra", termeni tari, ca Kir Theo (dosiadis), etc., ci "publicaţie a exilului". Am căutat să găsesc o explicaţie, a schimbării de atitudine, şi am găsit-o. Şeful Grupului 81 a dat dispoziţie ca să nu se mai înţepe publicaţiile "surori" și, după cum se vede, ordinul a fost executat.

• Tot în "Șatra", acelaş număr, citim: "La fel chestia și cu alte calomnii ale dlui (?) Spălățelu". Deci zisul Spălățelu e un *calomniator*. Pentru dl Găzdaru, în "Pământul strămoșesc" dl (?) Spălățelu e un *intelectual comunist*, care e departe de a fi *calomniator*. El a scris o carte plină de adevăruri, bazate pe documente găsite în arhivele de la București (comuniste). Dar cu dl Găzdaru nu s'au declarat de acord Părintele Boldeanu, dl Miloaie, avocatul V. V. Stanciu și *Justiţia franceză*, care nu a acordat nici un credit afirmaţiilor lui Spălățelu. Și acuma, dl S. G. Bănățeanu, în "Șatra", se declară contra Spălățelului, și-l numeşte ceiace este în realitate: un *calomniator*. S. G. Bănățeanu nu mai este un pseudonim al dlui Ieremia Flașnetă, ci e dl Sava Gârleanu, pană pentru care avem toată stima.

• "Consiliul este încă în fază de organizare ce va lua *curând* sfârșit". Aceasta o spunea dl Nicolae Penescu, nefericitul tată al Comitetului Naţional, care, ca şi confratele său Consiliul Naţional, întâmpină dificultăţi pentru a ieşi la lumină, în "Cuvântul românesc" din Ianuarie 1979. Ca să apară în Ianuarie, înseamnează că, după regulile redacţiei ziarului citat, dl Penescu și-a trimis articolul în

[6] - Revista "Carpații", Madrid, Spania. Anul XXIV-XXV, Nr. 17-18, Mai-Iunie 1979

Decembrie. Şi au trecut de atunci 7 luni. Probabil că pentru dl Penescu, *curând* însemnează 5-6 ani!!! Să aşteptăm, deci.

• În vizita ce am făcut în Germania în Aprilie, un compatriot mi-a spus: “În 'Cuvântul românesc', dl Amzăr a expus, în ceiace priveşte Consiliul Naţional, atâtea păreri contradictorii, toate docte bineînţeles, că mi s'au încurcat în cap şi nu mai pricep nimic. Scrie dle o notă și roagă-l pe dl Amzăr să-și spună *ultima* părere în această spinoasă chestiune. Uite, sunt bătrân şi n'aşi vrea să mor înainte de a cunoaşte această *ultimă* părere a dsale”.

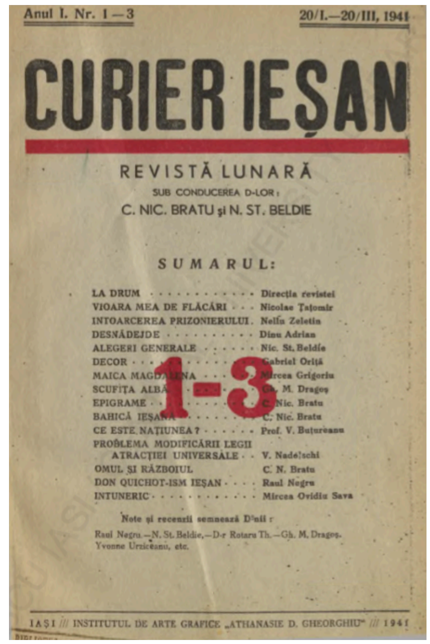
• Dl Dr. Petre Vălimăreanu are mai multe manii. Una e aceia a Prinților, a doua a gramaticei, acordurilor şi virgulelor şi acuma — după ce se pare că l-am desbărat de primele două —, își descopere una nouă: aceia de a-și pune lupa și a căuta de câte ori îi este pomenit numele în numărul anterior al revistei noastre. Şi astfel, stabileşte că numele i-a fost citat de 39 de ori. Curiozitatea m'a împins să controlez dacă a numărat bine. Și nu a numărat bine. Se pare că e certat cu matematicile, ca şi mine. Numele i-a fost citat numai de 38 de ori, deci a greşit la numărătoare, afară de cazul că la 38, ca să facă 39, a adăogat şi pe cel de... Petre Flașnetă. Păi bine dle dr, dacă continu! să te ocupi de aceste bagatele, n'ai să reușești niciodată să scrii nu numai cele două cărți ce le ai pe șantier, dar nici broşurica de 5 pagini, ca să te apropii cel puţin de “culturalul” Demostene Vuia.

• Ca să-i facem plăcere, în viitor, când vom mai pomeni de “Vatra”, îi vom spune “Șatra” așa cum îi plăcea să-i spună Prințului Nicolae de Hohenzollern. Iar lui, nu-i vom mai spune Petre Vălimăreanu şi nici Petre Flaşnetă, ci... Ieremia Flaşnetă. Și aceasta, pentrucă dă mereu cu oiștea în gard. Astfel, crezând că mi-a descoperit călcâiul lui Achile, mă numeşte inventator, şi anume, afirmă că am inventat faptul că un ofițer *activ* a putut să se ducă pe front ca *voluntar*. Îmi pare rău, dar nu am ce face și trebuie să vorbesc despre mine şi *să mă laud.*
În toamna anului 1940 şi începutul lui 41, mă găseam în reg. 13 Inf. Iaşi, ca locotenent şi anume, pe zonă, la Coştuleni, pe Prut. În preajma lui 21 Ianuarie 1941, am obținut o mică o mică permisie ca să vin la Iași, unde aveam proces cu C.F.R.-ul. Căutam apoi să profit de ocazie pentru a ruga pe prefectul Ion Dobre să intervină la Cenzura Centrală de la Bucureşti, pentru a obține aprobarea scoaterii unei reviste literare. Pe Ion Dobre îl cunoscusem cu puțin înainte când, în calitate de prefect, îmi scrisese și mă invitase la Tecuci, de unde eram originar. Luasem masa cu el și cu vărul meu Ion Crânganu, cel care a dat numele de "Garda de Fier", intrând astfel în Istoria Mișcării Legionare.

Și la această masă îmi propusese să fiu numit primar al oraşului Tecuci. La refuzul meu de a accepta, mi-a propus să mă numescă comandant al Legiunii de Jandarmi. Am declinat şi această ofertă, motivând că am un angajament față de Stat de a servi ca ofițer, timp de 9 ani. 9 ani se terminau la 1 Iulie 1941, dată la care i-am spus că voi demisiona și mă voi pune la dispoziția Mișcării, mai ales că eram pe punctul de a-mi trece ultimele examene la Facultatea de Drept. Aveam deci destule motive să cred că Ion Dobre va interveni pentru aprobarea revistei ce voiam să scot. M'am dus deci la prefectură, dar am găsit-o ocupată de

Jandarmi. Ajuns în fața Fundației Carol, mi-am dat seama că se întâmpla ceva, văzând o coloană de legionari, în marş. M'am adresat șefului acelei coloane, cerându-i să-mi spună unde se găsește prefectul Dobre. M'a întrebat cine sunt. M'am identificat şi atunci şeful coloanei m'a salutat şi mi-a spus că prefectul se găsește baricadat la prefectura de poliție. M'am dus acolo și, după alte identificări, am ajuns la prefect. Se pare că legionarii ştiau și ei ceva despre "omulețul cu vapoarele de pe Mureş". Ion Dobre mi-a explicat situația şi mi-a cerut unele lucruri pe care nu e cazul să le desvălui.

A doua zi m'am dus la judecătorie unde am câștigat procesul, eu, numai student în Drept, deși adversarul avea o avocată get-beget, care mai era și frumoasă. Ieșind de la judecătorie, drumul meu spre casă, ducea prin Piața Unirii. Ori Piața Unirii era ocupată de o manifestație legionară. Am stat şi eu vreo 15 minute şi am privit. Și la vreo 10 m. de mine am văzut pe un Lt Col de Stat Major pe care îl cunoşteam. Se numea Palade. L-am salutat şi apoi am plecat. Peste vreo 15 zile, revenind la Iași - nu-mi mai amintesc motivele - mi s'a comunicat că am fost mutat la Cernavodă, *în interes de serviciu.* Mutarea aceasta era o grea lovitură pentru mine; îmi îngreuia examenele la facultate și ieşirea revistei. Revista a apărut totuşi, câteva luni mai târziu. Se numea "Curier Ieşan" şi a apărut până la ajungerea rușilor la Iaşi. Au colaborat la ea mulți dintre profesorii de la Universitatea din Iaşi, printre care Ștefan Berechet, Bârsănescu și... Radu Vulpe. Ba mi-a trimis, prin Al. Piru - somitate literară azi la Bucureşti - un articol chiar maaarele G. Călinescu. Nu i-am publicat articolul şi i-am comunicat la "Poşta Redacției", motivul pentru care nu-l public. Da, eu, un "omuleț", locotenent şi încă... de pifă.

Anul I. Nr. 1—3 20/I.—20/III, 1941

CURIER IEȘAN

REVISTĂ LUNARĂ
SUB CONDUCEREA D-LOR:
C. NIC. BRATU şi N. ST. BELDIE

SUMARUL:

LA DRUM	Direcția revistei
VIOARA MEA DE FLĂCĂRI	Nicolae Țațomir
INTOARCEREA PRIZONIERULUI	Neliu Zeletin
DESNĂDEJDE	Dinu Adrian
ALEGERI GENERALE	Nic. St. Beldie
DECOR	Gabriel Oriță
MAICA MAGDALENA	Mircea Grigoriu
SCUFIȚA ALBĂ	Gh. M. Dragoș
EPIGRAME	C. Nic. Bratu
BAHICĂ IEȘANĂ	C. Nic. Bratu
CE ESTE NAȚIUNEA?	Prof. V. Buțureanu
PROBLEMA MODIFICĂRII LEGII ATRACȚIEI UNIVERSALE	V. Nadeîschi
OMUL ŞI RĂZBOIUL	C. N. Bratu
DON QUICHOT-ISM IEŞAN	Raul Negru
INTUNERIC	Mircea Ovidiu Sava

1-3

Note și recenzii semnează D-nii:
Raul Negru.—N. St. Beldie,—D-r Rotaru Th.—Gh. M. Dragoș.
Yvonne Urziceanu, etc.

IAȘI /// INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „ATHANASIE D. GHEORGHIU" /// 1941

Coperta primului număr al revistei

La Cernavodă eram la Reg. 2 Grăniceri pază, unitate neoperativă. A început războiul, am fost trimis pe Prut până în Oct., apoi, pe frontiera bulgară. La radio se dădeau comunicate prin care se anunța că fiecare trebuie să rămână unde se gâsește, să nu se facă cereri de a merge pe front. Și totuși, eu am făcut, și nu una, ci 5 cereri, la care nu mi s'a răspuns. Necăjit, m'am dus la poetul G. Tutoveanu cu care eram prieten și care, la rândul lui, era prieten bun cu dl Pamfil Șeicaru. Acesta mi-a dat o scrisoare către directorul "Curentului".

Acolo, am stat de vorbă cu frații Alexandru și Polydor Tutoveanu, dar cel care m'a introdus la director, se numea, cred, Vasilescu. Așa am cunoscut personal pe furtunosul director al ziarului "Curentul". Dl Șeicaru mi-a promis că va interveni, totuși nu s'a întâmplat nimic. Intrând în conflict cu șefii mei dela Mangalia și Constanța, a venit o comisie de anchetă, în fruntea căreia se găsea comandantul

brigăzii, colonelul Oncică. Am ieşit victorios, ca în toate ciocnirile până atunci, şi de atunci încoace, și cum victorios voi ieși și din cele viitoare. Și multe au fost aceste ciocniri. Pentru a drege busuiocul, generalul Negulescu, comandant al corpului de grăniceri, m'a chemat la raport. S'au produs atunci scene savuroase, pe care nu e cazul să le povestesc, din lipsă de spaţiu. Şi la sfârşit generalul m'a trimis din nou pe frontieră, unde aşi fi putut rămâne liniştit până la sfârşitul războiului. Generalul Negulescu a fost un sabotor al războiului nostru în Răsărit. Mi-a spus: *Eu fac toate eforturile ca să vă scap de front, și voi vă țineți de fleacuri*. Cu ton ridicat i-am răspuns că în școli am învăţat că frontul se numește “câmpul de onoare” și că cer să fiu trimis pe front. S'a înfuriat, a chemat pe şeful de Stat Major, colonelul Teodorescu cred că se chema și a dat ordin să mă trimită la Reg. 2 Graniceri operativ. Acest regiment se găsea la Timişoara. Dar înainte de a pleca la Timişoara, fără voia nimănui, am tras o fugă la Iaşi, unde am dat redactorului revistei al cărei director eram, să publice o notă sângeroasă la adresa generalului Negulescu. Rubrica de note de atunci se numea "În vârf de săbii". Tot corpul de grăniceri a râs știind că era vorba de generalul Negulescu, dar acesta a fost destul de inteligent. Și-a dat seama că nota ocolea cu grijă orice ciocnire cu articolele codului, și că dacă m'ar fi chemat în justiție, ar fi pierdut procesul și s'ar fi făcut de râs. A tăcut deci chitic, făcându-se că nu înțelege de ce e vorba. E drept că fusesem avansat căpitan, dar e de presupus că se cere o oarecare doză de curaj unui căpitan, ca să se ia de gât cu comandantul corpului de grăniceri! M'am dus apoi la Timișoara, dar urmăritorii nu mă pierdeau din vedere. După două luni m'am pomenit mutat la reg. 1 grăniceri din Bucureşti. Şi acolo, comandantul regimentului, nu știa ce să mă pună să fac. Mi-a găsit însfârșit un loc: să mă ocup de grădina de flori a regimentului, pentrucă sunt... poet! Când se făcea adunarea ofițerilor regimentului, sala se umplea - erau peste 200 — şi eu, cu gradul de căpitan, eram pierdut pe undeva prin fundul sălii. *Toţi aceştia erau ofițerii pe care generalul Negulescu... voia să-i scape de front*. Însfârșit, regimentele de grăniceri s'au contopit cu alte regimente şi am fost repartizat la reg. 20 Inf. Turnu Măgurele. Dar de la Turnu Măgurele, regimentul, cu toată divizia 4, a fost trimisă în satele din jurul Timișoarei. Şi acolo, în toamna anului 1943, am făcut al 5-lea raport pentru a fi trimis pe front, raport rămas tot fără răspuns. În primăvara anului 1944 am fost trimis să urmez o școală de fortificații, la Bârlad. Ofițerii ce făceau școala trebuiau apoi să supravegheze construirea unei linii fortificate ce ar fi mers de la P. Neamţ, Bacău, Bârlad, etc. Dar cursul școlii a trebuit să fie scurtat cu 3 zile: rușii ajunseseră la Iași. Eram bolnav, a trebuit să mi se facă o mică operație în spitalul militar, unde doctorii au venit să mă rețină mai mult timp, dar am plecat, așa bolnav, în aceiași noapte, spre Turnu Măgurele. Și aceasta pentrucă trăiam intens tragedia Țării mele. E explicabilă deci înverșunarea mea contra celor ce pregăteau deja trădarea.

La T. Măgurele am găsit regimentul pregătindu-se pentru plecarea pe front. Era o pregătire febrilă. Am fost îmbarcați pe vapoare, cu direcţia Galaţi. Aceasta, în ziua de 4 Aprilie, la ora 2. Pe la 6, când vapoarele erau plecate, a venit o telegramă de la M. St. M. București, prin care se spunea că s'a aprobat cererea mea de a merge pe front și că trebuia să mă prezint imediat la București, unde urma să fiu urcat într'un avion și trimis în Crimeea, unde situația atingea punctul ei tragic. Pe

atunci nu existau mijloacele de transmisiune de astăzi. Debarcaţi la Galaţi, am făcut mai mult o goană decât un marş, spre locul nostru de pe front, care era în faţa Ruginoasei, moşia lui Cuza Vodă, unde dealtfel se afla înmormântat marele domnitor. În aceiaşi seară, B.B.C.-iştii anunţau nu numai îmbarcarea şi plecarea, ci și scufundarea vaselor de către aviaţia "aliată". Spre nenorocul B.B.C.-iştilor, ultima parte din comunicatul lor era falsă. Dar, nu mai puţin, acest punct a produs groază în sufletele soţiilor celor plecaţi, inclusiv soţia mea. Deci încă un motiv de înverşunare contra lui Iancu Raţiu.

Dar la două zile după instalarea pe poziție, o nouă telegramă cerea să mă prezint la P. S. a bat. 2 V. M., la Brașov, deoarece Crimeea fusese lichidată și zisul batalion nu mai avea ofiţeri. Comandantul brigăzii, generalul Constantin Ţenescu, m'a chemat să-mi comunice telegrama. I-am povestit tot sbuciumul, toate rapoartele și intervenţia lăturalnică la dl Șeicaru de a merge pe front și când, însfârșit, ajuns acolo unde doream, mă vedeam din nou trimis la P. S. Și i-am spus hotărît: Nu plec de aici, dle general!

Generalului Ţenescu, om dintr'o bucată, i-a plăcut atitudinea mea, mi-a strâns mâna şi mi-a spus: rămâi. Dar nu s'a terminat. În luna Iulie a venit o altă telegramă prin care se cerea pedepsirea mea şi a celor care au contribuit la neexecutarea ordinului de a pleca la P. S la Brașov!!! Dar generalul Ţenescu era un om dârz: a obținut anularea acelor absurdităţi și, însfârșit, aprobarea de a rămâne afectat reg. 20 Inf. Deci eu stătusem din Aprilie până în Iulie în linia I-a și comandasem 1000 de oameni... *clandestin!!!* Să adaog că în luna Iulie cred, murind șeful de operații al brigăzii, căpitanul, poetul și prietenul Aurel Marin, Ţenescu a dat ordin telefonic să mă prezint să-i iau locul? Era vorba de o deplasare de vreo 8 km. înapoi. Și am răspuns tot telefonic: refuz! Pagini de roman ficţiune? Poate. Regretând că am sacrificat atâta spaţiu pe chestiuni personale, mă mângâi doar cu ideia că din cele expuse, se adaogă date pentru istoricul de mâine, la dosarul trădării de la 23 August. Am indicat pe unul din sabotorii războiului nostru Sfânt, pe generalul Negulescu care, drept răsplată, a intrat în guvernul gen. Sănătescu. Subsecretar de Stat a avut pe un general care şi-a părăsit divizia când mărşăluia spre Vest, locul lui fiind luat de gen. Chirnoagă. Acest general se numește Puiu Petrescu, se găsește pe undeva prin Statele Unite și-și mai varsă când poate, veninul neputinţii, în faţa unui prieten al lui, un preot, care se pretinde legionar. E curios cum acest general nu a fost încă cooptat, membru al Consiliului naţional. Dar, nu e timpul pierdut: Hai să dăm mână cu mână!!!

Dar în faţa acestor rânduri, ce mai are de zis directorul "Șatrei", dl Ieremia Flașnetă?
La celălalt punct al atacului său, va găsi răspunsul în nota ce-l priveşte direct pe prietenul său Demostene Enescu.

• În articolul meu despre Radu Gyr spuneam — bazat pe logică —, că desigur în închisori, nu numai legionarii au învăţat pe derost poeziile gigantului, ci şi nelegionarii şi chiar antilegionarii. Iată însă că logica mea a fost depășită: nu

numai antilegionarii, ci chiar şi comuniştii căzuţi în dizgraţie le-au învăţat pe derost. Căci iată ce citim la pp. 146/47 din cartea "Gherla" de Paul Goma: "o strofă dintr'o poezie de Gyr, am uitat acuma care, în acele timpuri știam pe derost câteva zeci din poeziile lui". Ieşit din închisoare, Paul Goma a reintrat în grațiile partidului și - natural - a uitat acele poezii. Dar nu le-au uitat alții.

• Din partea dlui cpt Ienciu primim o întâmpinare pe care - ca și rândul trecut -, o publicăm cu plăcere deosebită:

"Eu am trimis articolul cu mărturiile tuturor publicaţiilor româneşti din exil, cu rugămintea de a fi tipărit și transmis cititorilor. Singur Domnul I. Teodorescu-Făget l'a publicat în "România Democrată". Dl Theo mi-a telefonat spunându-mi că-i prea lung pentru buletinul pe care-l scoate, dar s'a propus să-i difuzeze, făcându-mi astfel un mare serviciu. Dl Vălimareanu (care a venit cu Părintele D. Popa la înmormântarea Mamei), mi-a cerut 150 de exemplare, ca să le difuzeze. Dl Emilian mi-a scris şi a cerut să suprim anumite pasagii; i-am răspuns şi am acceptat o modificare. De-atunci n'am mai avut veşti. Dela "Cuvântul Românesc" nici o reacţiune: comitetul de redacţie a găsit, probabil, că mărturiile mele nu corespund cu spiritul revistei. În ce mă priveşte, nu-i nici o supărare. Cam la fel am judecat eu, când nu v'am trimis articolul, dar vi l-am anunţat. După afirmaţia Dlui Cpt. Beldie, am judecat greşit şi accept acest reproş. Dar nu accept ca Dl cpt. Beldie (care-i jurnalist de meserie), să afirme, sau mai bine zis să insinuieze, că "E o chestie de gust" ca și când l-ași fi preferat pe Dl Theo, față de alți gazetari români. Nu-i adevărat și deaceia vă rog să rectificați.

Cu mulțumiri și deosebită stimă,

ss Doru Ienciu

Dl Cpt. Ienciu a redactat scrisoarea în ziua de 22 Iunie 1979 și după dată, pune în paranteză: 38 de ani decând am deschis focul, la Prut.

Îi mărturisesc că această notă m'a emoţionat, amintindu-mi ziua când întreg Neamul românesc a îngenunchiat: în biserici, în case, pe străzi, pe câmp, rugându-se lui Dumnezeu, pentru Țară și pentru cei ce deschiseseră focul la Prut.

Repet, socotesc mărturiile sale preţioase pentru istoricii de mâine, felul cum le-a publicat și difuzat, rămânând secundar. Mărturiile sale - prima parte, după a mea părere - constituiesc un document de valoare, contundent și fără replică.

• Într'un articol din numărul trecut, scriam despre excesul de zel pe care l-au depus unii și pe care-l depun astăzi alții, în funcțiile ce dețin în RSR. Voi veni cu un exemplu. Să vorbim despre Parchet.

A) Parchetul în România dinainte de 1944, adică din România "burghezo-moşierească";

"Parchetul burghezo - moșieresc român, care, a deţinut un important rol cu

prilejul înscenării crimelor împotriva membrilor Partidului Comunist Român, partid care a luat atitudine împotriva curbelor de sacrificiu, împotriva şomajului şi a sângeroasei exploatări burghezo - moșierești, Parchetul a fost acela care, în loc să trimită în judecată pe cei care au organizat măcelărirea a peste 30 de mineri greviști în anul 1929 la Lupeni, a trimis în fața Justiției alți 70 de mineri care au luat parte la grevă, demonstrând vinovăția lor cu martori care azi au fost demascaţi ca duşmani înrăiţi ai poporului muncitor”.

B) Parchetul din Franța:

“În Franța Parchetul este una dintre instituțiile cele mai reacționare, fiind organul însărcinat cu punerea în mişcare a urmăririi penale, cu supravegherea instrucției prealabile și cu susținerea acuzării în fața instanței împotriva celor care încalcă legalitatea și ordinea de drept burgheză. Parchetul francez face parte din sistemul Ministerului de Justiție şi este un instrument maleabil de luptă împotriva mişcării revoluționare”.

C) Concluzii:

Indiferent de particularitățile fiecărui Parchet din ţările capitaliste, indiferent de denumirea ce i se dă de organizarea sa, Parchetul burghez a fost și rămâne un instrument docil al centrelor monopoliste, o armă a acestora de a reprima mișcarea revoluționară de eliberare a clasei muncitoare".

Pasagille de mai sus, le-am copiat dintr'o carte “științifică”, ce poartă titlul "Supravegherea generală exercitată de procuratură”. Cartea are doi autori: Felix Schechter, care după nume trebuie să fie "român-neamţ”, și al doilea, Emil Georgescu, care după nume, cred eu, este român-valah.

Dar acest domn român-valah, după cum tot exilul știe este la Radio Europa Liberă. Despre celălalt membru al tandemului, nu se ştie pe unde ar fi. Se svonește doar că ar fi căutat cu febrilitate de dl Noel Bercovici, tocmai cu acest scop: refacerea celebrulul tandem “științific” dela București, Schechter-Georgescu, mai ales că după cele ce serie în “Buletinul Izraeliților de Rit Elen“, no. 699, singur, dl Emil Georgescu e în pană de inspirație.

• În gazeta românească “Exilul Solidar", am găsit o notă din care ar reieși că la Radio Europa Liberă, ar fi mulţi evrei-români. Citează mai mulţi, printre care pe dl Noel Bercovici (director), Ioana Măgură, fosta speakeriță la Radio București, recent a mai fost angajat un oarecare Tancu Spiegler, care după nume, să fie tot român-neamț. Și tot din zisul buletin am aflat că la Paris, Europa Liberă are drept corespondent pe Alain Paruit, pe care noi îl credeam francez, dar dl Theo se însărcinează să ne lumineze, spunând că adevăratul nume al dlui Paruit ar fi Herscovici, deci, probabil, tot un neamţ, iar corespondent în Statele Unite e dl Liviu Floda. Cu tot Liviul roman, se pare că acest domn e tot neamț. Se pare că lista noastră nu e completă.

Eu nu sunt antisemit. Dovada cea mai bună e că din numele de mai sus, pentru cele pentru care nu aveam siguranţa că ar fi evrei-români, i-am băgat pe toţi în lotul nemţesc. Ştiu că nici un cititor nu mă crede, dar, cel puţin, eu am încercat. Un învăţat evreu a spus că antisemitismul îl provoacă înşişi evreii. Ar fi interesant de ştiut care e procentajul de la Europe Liberă, adică câţi la sută sunt evrei-români, câţi nemţi-români, turci-români, tătari-români, etc., şi câţi, însfârşit, români-români sau români-valahi. Cred că nu e vorba de un secret de Stat şi Europa Liberă ar putea trimite o listă tuturor, sau numai unei părţi a publicaţiilor de limba română în exil. Atrag atenţia că e vorba de procentaj. Ca să fiu mai bine înţeles, voi povesti o anecdotă. Doi evrei din România au părăsit Ţara noastră şi după mulţi ani se întâlnesc în alta, să-i zicem Franţa. Bucurie, strângeri în braţe, etc. Şi însfârşit vin întrebările.

— Ţie, cum îţi merge, Iţic?

— Prost de tot măi Sloim. Dar ţie?

— Mie? Foarte bine.

— Dar ce faci tu?

— Conserve de carne. Se vând ca pâinea caldă.

— Dar ce fel de carne?

— Amestec de carne de cal, cu carne de prepeliţă. Bine înţeles că pe cutii pomenesc numai carnea de prepeliţă, nu şi pe cea de cal. De asta se vând bine. Şi eu pun jumătate din una şi jumătate din alta.

— Ascultă Sloim, tu nu mă poţi păcăli pe mine, de unde găseşti tu 10.000 de prepeliţe ca să amesteci cu carnea unui cal?

— Dar cine ţi-a spus măi Iţic că eu pun un cal şi 10.000 de prepeliţe? Nu ţi-am spus că jumătate carne de cal şi jumătate de prepeliţă? Adică pun un cal şi o prepeliţă, o prepeliţă şi un cal, şi aşa mai departe!!!

Cred că cititorii mei şi chiar dl Noel Bercovici au înţeles despre ce este vorba. Pentrucă dacă e vorba de o prepeliţă şi un cal!

Fără îndoială că noi nu ne-am supăra nici în acest caz, mai ales că supărarea noastră nu ar duce la nici un rezultat. Câinii latră şi... caravana trece. Mai ales că în loc de cămile, caravana are boys americani. Dar oricum, în această situaţie, aşi veni cu o propunere: zisului post de radio să nu i se mai spună Radio Europa Liberă ci... Radio Târgul Cucului.

• Dl M. F. Enescu scrie la redacţie: “Potrivit Legilor Presei şi regulelor de corectitudine gazetărească din toate ţările libere, vă rog să binevoiţi a publica

rândurile următoare”. Și “rândurile următoare” sunt nici mai mult nici mai puțin decât 6 (șase) pagini!!!

După câte ştiu, dl Demostene Enescu a studiat Dreptul, are deci patalama la mână, nu e ca alți gazetari "profesioniști", cu patru clase primare. Ori, după toate legile de presă din lume şi regulile de corectitudine gazetărească, atunci când cineva se consideră lezat de o publicaţie, poate cere o rectificare, în următoarele condiţii:

— Rândurile incriminate să lezeze onoarea reclamantului sau să se refere la chestiuni familiare.

— Rectificarea să nu depășească numărul de linii ocupat de textul incriminat.

— Rectificarea să se situieze în acelaș loc al publicaţiei şi să fie imprimată cu aceleași caractere ca și textul incriminat.

Eu am vorbit despre ilustrul tată al dlui nu mai puţin ilustru, Demostene Enescu, în cel mult 6 linii, şi el ne cere să rectificăm în 6 pagini, ceiace nici legea și nici corectitudinea gazetărească nu ne poate obliga. Nu sunt dealtfel obligat să fac o rectificare, pentrucă în cele 6 rânduri nu am atacat onoarea şi nici nu m'am referit la viaţa lui de familie. Ni se poate reproşa de dl Demostene Enescu, și numai de el, că am scris despre tatăl său:

- Că în timpul primului războiu mondial a fost la aprovizionare. Dar unde este şi care este culpa subsemnatului? Am copiat din panegiricul scris de dl Demostene și publicat sub un pseudonim femenin, în distinsul nostru confrate “Vatra” (Oct-Dec. 1978), rândurile ce urmează: “În războiul din 1916-1918, Fotin Enescu e însărcinat de Vintilă Brătianu cu aprovizionarea în material a armatei”. Păi am scris eu altceva decât că ilustrul tată al dlui Demostene a fost la aprovizionare?
— Am scris că Fotin Enescu a fost ministru efemer într'un guvern. Cum din panegiricul scris de dl Demostene reiese că a fost ministru în două guverne şi nu în unul cum din eroare, credeam eu, rectific acum și voi ține seama în viitor și voi spune că dl Demostene Enescu este fiul lui Fotin Enescu, fost ministru efemer în două guverne. Voi continua deci să-i spun ori decâte ori voi vorbi în viitor despre ilustrul ministeriabil de azi, dl Demostene Enescu, fiul de două ori efemerului ministru, și aceasta pentrucă în panegiric dsa nu a voit să-mi dea durata celor două guvernări în care a fost ministru ilustrul său tată. Dacă dsa ne va da durata celor două guvernări şi dacă va reieşi că ele au fost lungi sau cel puţin normale, voi rectifica şi în viitor îi voi spune fiul ilustrului ministru, Fotin Enescu.
— Am scris că Fotin Enescu a fost ministru de umplutură. Şi am tras concluzia aceasta — logică — din faptul că dispărutul a fost ministru în guverne de scurtă durată, adică de tranziţie, iniţiate de Ionel Brătianu și nu în celelelte, normale, în care punea alţii. Dacă dl Demostene îmi va arăta că ilustrul său tată a fost ministru într'un guvern normal, atunci, când în viitor voi mai avea ocazia (și voi avea desigur ocazia, la formarea viitorului comitet, la depunerea Jurământului,

etc.) voi spune “dl Demostene Enescu, fiul a de două ori ministru de neumplutură, Fotin Enescu".

În cele 6 pagini, fiul îl pune pe ilustrul său tată alături de Spiru Haret, Ionel Brătianu, I. G. Duca, etc. E în dreptul său să o facă. Dar ce putem face dacă posteritatea, ca și în alte atâtea cazuri, se arată nerecunoscătoare cu Fotin Enescu?
Dl Demostene Enescu, sub un pseudonim, a scris în "Vatra" un panegeric al tatălui său. Repet, era nu numai în dreptul său, dar avea și datoria să o facă. Mai poate scrie şi un altul, în Vatra sau orice altă publicație românească, în "Buletinul Izraeliților de Rit Elen" chiar (de ce nu? cele două ilustre foi, ca o ironie a destinului, se găsesc astăzi pe aceleaşi baricade), poate scrie o broșură sau chiar o carte. Din cele ce spune în scrisoarea trimisă, reiese că Fotin Enescu a fost un om aşa de mare, încât ar merita ca fiul să scrie o carte despre el. Dar nu poate obliga revista "Carpaţii" să sacrifice 6 pagini şi, mai ales, “potrivit Legilor Presei și de corectitudine gazetărească". Am demonstrat că nici legile de presă și nici corectitudinea gazetărească nu pot obliga "Carpaţii" la aceasta. Dacă îi răspund, o fac pentru a-mi arăta nedumerirea în fața uluitoarel ignorări a acestor legi și reguli, tocmai din partea unui om care — după câte știu e licențiat în Drept — şi, în plus, a fost directorul unei gazete numite “Fapta” (a lui, nu a lui Damian). În ceiace priveşte Dreptul, dl Demostene mă face să cred că și l-a luat cu ajutorul mămicuței sau a lui unchiuțu.

Am spus că dl Demostene poate să scrie o carte despre tatăl său, dar în acest caz îmi rămâne dreptul a mă îndoi asupra afirmațiilor din carte şi a-mi exprima aceste îndoieli. În virtutea cărui drept ar putea dl Demostene să mă împidice a avea îndoieli asupra veracității celor scrise în carte şi a-mi exprima îndoielile? De exemplu, în cele 6 pagini trimise, dl Enescu afirmă că într'un almanah, St. Riemon îl laudă grozav pe Fotin Enescu. Ştie oare cineva din exil cine a fost acest St. Riemon? Şi dacă ar şti, dacă Riemon ar fi fost o mare personalitate, mi se poate răpi dreptul de a mă îndoi şi a-mi exprima îndoielile? Dacă în locul lui St. Riemon ar aduce în sprijinul afirmațiilor sale pe Nicolae Iorga, ar însemna că dreptul la îndoieli şi a mi le exprima mi-a fost ridicat? N. Iorga, ca și alți oameni mari, ba chiar mai mult decât alții, s'a înșelat în aprecierile sale asupra oamenilor. Atât de mic cât sunt, îi pot şi eu cita câțiva: Răcoasa, Cocoș, G. Lesnea sau un oarecare Pop. Acest Pop a fost un autor de nuvele, un locotenent sau sublocotenent, pe care Iorga l-a ridicat în slăvi. Iar George Lesnea, emeritul poet de azi, ar fi luat premiul național de poezie, grație sprijinului lui Iorga, în anul 1940, dacă nu ar fi căzut Carol II. Dacă dl Pamfil Șeicaru ar voi, ar putea da o listă de Românii apreciați de Iorga și în fața acestei liste, exilul nu şi-ar putea ține râsul.
Deci chiar dacă în cartea sa dl Demostene ar aduce în sprijin pe N. Iorga, dreptul la îndoieli şi la exprimarea lor, mi-ar rămâne neștirbit.

Și Demostene mai vine cu o afirmație uluitoare: spune că cei morți nu pot fi atacați şi mă numeşte necrofog. Pe unde a scos dsa această aberație? Nu ştie dsa că oamenii mari, oamenii publici, istorici, literați, artiști, oameni politici, etc.,

sunt criticaţi şi după sute de ani? Adică nu poate fi criticat Iuliu Maniu, N. Iorga sau Carol II, pentrucă sunt morţi şi nu are cine-i apăra? Mai mult, în cazul lui Fotin Enescu, acesta are norocul de a avea un fiu, gazetar, om politic, ministeriabil, etc., care poate să-i ia apărarea. Dsa poate să rectifice erorile ce le poate comite un critic, şi să clarifice situaţia, pentru ca lumea să ştie dacă dispărutul a fost ministru numai o dată sau de două ori, dacă guvernările în care a participat sau a colaborat dispărutul a fost ministru de umplutură sau de neumplutură.
Dar dl Demostene mai vine cu o savuroasă afirmaţie în cele 6 pagini. Spune că ţăranii păstrau în case portretul tatălui său!!! Am sau nu dreptul de a mă îndoi? Ca ofiţer am fost obligat să colind Ţara, să intru în case de ţărani, să stau de vorbă cu ei, să dorm şi să mănânc în casele lor. Ori în nici una din aceste case nu am văzut portretul lui Fotin Enescu. L-am văzut pe al lui Cuza Vodă, dar nu l-am văzut pe al lui Fotin Vodă.

✚✚✚

VI [7]

• În exilul românesc, primul — trebuie s'o recunoaştem —, care a pus la stâlpul infamiei pe condeierii români din exil care-şi publică "operele" în Ţară, a fost dl Virgil Ieruncă, în revista "Ethos". Dl Ieruncă stigmatiza într'o notă pe dl Tănase Uscatiu dar, pe urmă, se pare că a obosit. Am mai spus ea câteva, pe ici pe colo, dar nici eu nu i-am numit pe toţi și se părea că nobila acţiune de ecarisaj începută de dl Virgil Ieruncă, era destinată acoperirii cu praful uitării.

Ori iată ce citim în serioasa — absolut serioasă, fără nici un fel de reticență —, gazetă, "Cuvântul românesc", Iulie 1979: "Reprezentanţii ocupaţiei ruseşti ţin să-și facă și o faţadă europeană — *profitând de slăbiciunile de caracter (numai?) în Vest* şi i-au apropiat şi i-au momit *a unor nume româneşti prestigioase* în ţară, publicându-i și dându-le onoruri înjositoare"... "Și nu înţeleg cum alţii realmente intelectuali de valoare (şi *bogaţi*) se lasă "retipăriți", *după ce au fost scoși din biblioteci* girând cu numele lor un regim de crimă continuă contra națiunii și culturii române... Nu citez nume ca să nu fiu implicat în polemică. *Ei se ştiu bine"* (Sublinierile ne aparţin).

Rândurile de mai sus fac parte din articolul "Formarea intelectualului "de tip nou", semnat de dl Romeo Bran. Am mai remarcat şi altădată curajul dlui Bran şi al gazetei "Cuvântul românesc". Dar dl Bran nu voiește să înfigă bisturiul până la fund. Nu voiește să-i numească pe acești "scriitori de valoare", care "girează cu numele lor un regim de crimă", și cititorul rămâne perplex: ar voi să cunoască şi numele acelor ce, etc.

Să fie vorba oare de dl Constantin Drăgan? Nu e posibil, deoarece e vorba de "scriitori de valoare" și dl Drăgan nu este nici măcar un scriitor fără valoare. Să sperăm că în alt număr, atât dl Bran cât şi "Cuvântul românesc" vor satisface curiozitatea cititorilor şi vor pune, negru pe alb, numele tuturor, începând cu dl Mircea Eliade.

---

[7] - Revista "Carpații", Madrid, Spania. Anul XXV, Nr. 19, Aug.-Sept. 1979

• Din scrisoarea dlui Paul Goma, către “Le Figaro”, aflăm că presa reseristă s’a deslănţuit contra personalităţilor exilului românesc, Eugen Ionescu, Virgil şi Monica Ieruncă şi, în special, contra dlui Goma.

În ceiace mă priveşte, surâd *amuzat*: foştii tovarăşi s'au luat la ceartă între ei!!! Am subliniat cuvântul *amuzat*, pentrucă l-am găsit întrebuinţat chiar de dl Goma. La o anchetă, dlui Goma i se prezintă anumite piese şi el “le arată o mirare *amuzată*”. Nu mai pricep nimic. Am citit cărţile lui Cârjă, Bacu, Dumitrescu, Urwich şi Michel Solomon, plus însemnările dlor Radina şi Dunăreanu în “Cuvântul românesc” şi ale dlui Gabriel Bălănescu, în “Carpaţii”, şi în ele nu am găsit nici un rând din care să fi reieşit că s’ar fi *amuzat*, la una din anchete. Care să fie cauza? Logica spune că cei numiţi sunt şi lipsiţi de humor şi fricoşi pe când dl Goma are şi humor şi e şi plin de curaj. Dl Goma se arată şi el fricos, dar numai în romane, adică unde face apel la imaginaţie.

E dezolant: nici unul dintre cei 5 nu a avut curajul, după ce a fost “schingiuit”, *cine a avut onoarea să-l bată!*

Dar stând strâmb şi judecând drept, reseriştii au tot dreptul să se deslănţuie. Auzi dle, să-i scapi pe unii de război aciuindu-i la gazetele partidului, să-i trimiţi apoi cu burse la Paris, pe alţii să-i ţii la şcoli pe cheltuiala partidului, să-i faci apoi redactori de reviste, iar altora să le joci piesele de teatru, *umplând* sălile şi ei să se arate nerecunoscători!!!

Căci unuia dintre domnii maltrataţi de reserişti, i-au jucat piesa cu cei mai mari artişti ai partidului, *au umplut* sălile şi l-au plătit bine pe autor. Am văzut şi eu una din aceste piese jucată întro ţară din Occident unde, pentru a se reduce cheltuielile de regie, se vedea într’un fel de gură de pivniţă, numai botul rinocerului. Vopsit în *verde* bineînţeles. Bucureştii s’au arătat largi, nu s’au gândit la cheltuieli şi au adus pe scenă un ditai rinocerul, vopsit în întregime în *verde*, nu numai botul. Şi aceasta spre satisfacţia spectatorului şi a autorului. Întreb dacă au sau nu dreptate reseriştii, dându-şi seama că au fost păcăliţi? Căci în ultimul timp, autorul se arată nerecunoscător şi spune că acea culoare *verde* a fost întâmplătoare şi că ea ar fi putut fi şi *roşie*.

Ori reseriştii i-au jucat piesa, au adus un ditai rinocerul pe scenă, umplând sălile, *tocmai pentrucă boiaua era verde*. În rezumat, faimosul autor i-a întrecut pe toţi: nu umblă nici cu cioara, nici cu ierunca, ci deadreptul cu rinocerul vopsit!

• Pun o întrebare fără importanţă: fără să mă intereseze câtuşi de puţin procentajul de sânge valah care curge în vinele celebrului academician, crede oare cineva că ar fi urcat treptele celebrei instituţii franceze dacă şi-ar fi vopsit rinocerii cu boia roşie, în loc de *verde?*

• Tot dl Goma se miră că “Le Figaro”, un ziar de “dreapta” ia partea lui Ceauşescu şi nu-l interesează suferinţele poporului român. În ceiace priveşte “dreapta”

Figaro-ului, eu nu am crezut niciodată în ea. Probabil dl Goma nu ştie că la un moment dat, proprietarul numitului ziar, se numea *Cotnăreanu*. Înţeleg că nu are de unde şti acest lucru, dar poate scrie şi să-l întrebe pe socrul său *Năvodaru* sau, dacă e grăbit, poate întreba pe cumnatul său Virgil Ieruncă, care le ştie pe toate.

• Dar acuma, că e de dreapta, că e de stânga, că e de dreapta-stânga, ca dl Ieruncă, că unul dintre "amploiaţii" zisului ziar ar fi gras stipendiat de Ceauşescu, lucrul e de mică importanţă. După mine, mai important e faptul că în România, la o anchetă a sbirilor reserişti, cel anchetat *se poate amuza* ca în orice ţară civilizată şi că tot ca în orice ţară civilizată, Ceauşescu permite să se joace piesa unui academician francez şi să se publice cărţile unor mari savanţi ca Mircea Eliade, Drăgan sau Tănase Uscatiu. E foarte posibil că directorul ziarului francez să nu fie la curent cu cele ce se petrec în Ţara noastră şi, primind scrisoarea lui Goma, să-i ceară explicaţii "amploaiatului". Ori acesta poate să-i răspundă: Dle Director, acest Paul Goma, minte. România e Ţara libertăţilor. Dovada? La poliţie cei anchetaţi *se amuză* ca şi în Franţa. Iar la teatru, Ceauşescu *umple* sălile cu piesa marelui nostru academician. Circulaţia ideilor? Vă trimit o listă cu cărţile publicate de Ceauşescu, ale marelui savant mondial, Mircea Eliade. Vă asigur că e impresionantă. Ca supliment vă pot trimite şi câteva numere din cea mai mare revistă, "România literară" şi veţi vedea acolo că şi unui "legionar" i se publică poezelele, ba încă i se dă şi poza. Poate nu aţi auzit de el. Se cheamă Tănase Uscatiou.
Îl întreb pe dl Goma sau pe oricare dintre gomişti, ce ar face dacă ar fi director al ziarului "Le Figaro", primind o asemenea scrisoare? Dacă directorul mai e şi rudă cu *Cotnăreanu* sau *Năvodaru*, "amploaiatul" câştigă partida.

• Dar în scrisoarea dlui Goma găsim şi lucruri care ne entusiasmează şi cunoscuta noastră imparţialitate ne împiedică să nu le scoatem în evidenţă. Citām: *"De exact 35 de ani, adică de la 23 August 1944, când România a fost ocupată militar de Armata Roşie (amploaiatul Dvs numeşte acest tragic moment "liberarea României"), timpanele, carnea, oasele şi sufletele noastre au fost schilodite. Noi ne-am obişnuit cu minciuna, cu neruşinarea, cu violenţa".*
Da, această parte a scrisorii, nu numai că ne place, dar, ne şi entusiasmează. Suntem încântaţi că un Român, crescut de comunişti şi educat de ei, nu un "nazist" oarecare, spune clar şi contundent: *România a fost ocupată de Ruşi la 23 August 1944 şi de la această dată, nici de la 22 August şi nici de la 24 August* 1944, România e torturată, violată şi schilodită şi nu a fost "liberată", cum spune "amploaiatul" francez.

Dar uite, eu nu arunc cu piatra în capul bietului băiat. Cititorii avizaţi ştiu cât de "culţi" sunt majoritatea gazetarilor "profesionişti". Aceşti gazetari învaţă multe lucruri după ureche. Astfel, "amploaiatul" a aflat poate de la marele nostru filozof Ieruncă, că la 23 August a fost "momentul antifascist", ceva ce s'ar apropia de "liberarea" gazetarului francez, spusă însă mai pe "filozoficeşte". Iar "ocupaţia rusească" – tot de la marele nostru filozof a putut-o afla, a început prin '45-'46. Nu mai puţin lăudăm pe dl Goma pentru curajul ce a avut spunând răspicat: "La 23 August România a fost ocupată de Ruşi şi nu a fost libertate, cum spun toate

ieruncile exilului, plus Ceaușescu, *Verdeț* (prietenul dlui Goma), şi Cia. Eu te laud dle Goma, și cu toată sinceritatea, dar nu-ţi va servi la mare lucru. Cu această curajoasă afirmaţie, îţi vei atrage fulgerele “Vetrei”, “Buletinului Izraeliţilor de Rit Elen”, “Analelor beziste” şi, mai grav, revistei “Pământul strămoşesc”. De cei de la această revistă să te fereşti mai mult, căci sunt capabili să incite la asasinat. De “Vatra” să-ţi fie teamă mai puţin: Demostene Enescu și admiratorul meu dl dr Petre Vălimăreanu, nu sunt chiar aşa de fioroşi cum vor să pară. Admiratorul meu se ocupă mult cu vânarea virgulelor şi greșelilor gramaticale. Şi în scrisoarea publicată ai o asemenea greşală. Iat-o: “Mă voi vedea silit să apelez *altor* publicații”. E posibil să te lași în răspăr pentru această greşală dar, cum ţi-am spus, admiratorul meu nu e deloc fioros. Vrea doar să pară.

• Din mai multe note ale mele reieşea că îl consideram pe Iuliu Maniu, tovarăș de drum. Acelaş lucru reieşea şi dintr'un frumos şi curajos articol apărut în “Cuvântul românesc” şi intitulat “Tovarăşii de drum”. Nu știu dacă dl Romeo Bran își mai menţine afirmaţiile sau nu, eu însă, declar că mă văd pus în situația să rectific: Iuliu Maniu n'a fost tovarăș de drum. Tovarăș de drum a fost Lucrețiu Pătrăşcanu, iar Iuliu Maniu a fost doar... tovarăș de tovarăș de drum.

• Astăzi, se pare, şi comuniştii se jenează să mai vorbească de “eliberarea” de la 23 August. Adevărul s’a impus: e vorba de o ocupaţie străină.

Chiar şi foştii comuniști, deveniţi anti, şi tovarășii de drum, par a fi de acord că rușii au intrat — *ca totdeauna* —, nu în eliberatori, ci în ocupanţi. Numai că au aflat-o târziu și nu se pot pune de acord asupra datei la care încetează “eliberarea” şi începe ocupația. Pentru dl Ieruncă, ocupația începe prin '45-‘46. *Până atunci fusese eliberare*, la care dealtfel contribuise.

Dna Monica Lovinescu nu precizează data la care a început ocupaţia. Citām: “E dovada mereu vie că în România nu s'a petrecut o revoluţie, *ci s'a instalat un regim de ocupaţie”*: s'ar deduce totuși că ocupaţia începe la 23 August. Michel Solomon, evreul Michel Solomon e mai explicit: pentru el, ocupația începe la 23 August.
Aceasta pentru scriitori. Dacă trecem la politicieni, situaţia devine neclară. Pentru unii, ocupația începe odată cu debarcarea guvernului Rădescu, pentru alții cu data la care s’a pus ştampila pe primul paşaport R. P. R. (pentru cei ce au uitat, le amintim că posesorul acestui paşaport no. 1, a fost Mihai Viteză), iar pentru cei mai mulţi, data la care fiecare din ei a încetat colaborarea cu ocupantul.

• Cu comuniştii ce au trecut în categoria la desamăgiţilor”, dna Monica Lovinescu e foarte binevoitoare. Iată ce scrie: *“Orice om se poate înşela.* Numărul comuniştilor care au descoperit foarte *târziu* adevărul e mare”. Soțul ei, supraliciteazǎ: Comuniştii desamăgiţi sunt mai importanţi decât cei ce l-au descoperit şi combătut dela început. Că soții Ieruncă consideră lucrurile astfel, o dovedește faptul că nu se jenează să stea alături de fostul procuror Georgescu sau de fosta prezentatoare la televiziunea reseristă, “nemțoaica” Ioana Măgură, mai ales că e soţia altui “neamţ”, Leon Bernard, care are în mână pâinea și cuțitul.

Soţii Ieruncă s'ar simţi jenaţi să stea alături de foştii "fasciști", fiindcă "fascismul", cum toată lumea o știe, a fost o ideie totalitară, și dlor au fost și sunt antitotalitariști. Și "fasciștii", totalitariști, nu au dreptul să participe la lupta anticomunistă. Au însă dreptul să contribuie foştii comunişti, foştii tovarăşi de drum, în special primii, pentrucă comuniștii "desamăgiţi" aduc un aport mai important în această luptă anticomunistă, prin audiența de care dispun în fața cercurilor intelectuale occidentale, majoritatea din ele, compuse tot din comuniști "desamăgiţi".
În cartea sa, dna Lovinescu, pe mai bine de jumătate din pagini, se ocupă de cărţile scrise de aceşti comunişti desamăgiţi. Pe toţi îi admiră, pe toţi îi laudă, chiar şi pe acei care, descriindu-și suferinţele din închisorile regimurilor la înscăunarea cărora participaseră, declară că rămân mai departe comunişti. Fac excepţie doar doi români pe care-i laudă des la Radio Târgul Cucului, pentrucă în mod sincer s'au vindecat de fascism: Mircea Eliade şi Cioran.

• "Germania a fost în stare să se refacă, după (?), oroarea nazismului, pentrucă totul s'a încheiat printr'o catastrofă şi cea mai mare parte dintre responsabili a plătit". Fraza aparţine dnei Lovinescu şi am copiat-o cu fidelitate, respectând chiar și o virgulă de prisos. Deci în Germania, "responsabilii" au plătit. În România, nu, pare a spune dna Ieruncă. Lăsăm la o parte că între "judecătorii" ad-hoc se găseau și criminalii de la Katyn și că se călca un principiu de Drept considerat până atunci sacrosanct, acela al neretro-activității legilor. Şi îl lăsăm la o parte, căci, după cum se pare, Dna Ieruncă nu e tare în Drept, ci în filozofie.
Dar o întrebăm pe dna Ieruncă, cei patru Români executaţi, în ce categorie intră? Au fost sau nu responsabili, adică au fost sau nu vinovați? Dacă dna Lovinescu nu-i consideră vinovați, atunci onoare ei. Dar în acest caz, pe ce poziție se situază cei ce au ajutat pe ocupant să execute pe aceşti patru Români nevinovaţi? Pe ce poziție se situiază cei dela "Timpul" şi în special cei dela "Ecoul", adică Miron Paraschivescu, șeful, pe care dna Lovinescu se căznește să-l introducă în lista "desamăgiților" și Virgil Ieruncă, subșeful? Ca să nu mai vorbim de caracuda Caraion, pe care, la fel, dna Ieruncă vrea să ni-l prezinte tot ca pe un "desamăgit".

• "Cea mai mare parte a *literatorilor ratați* se îndreaptă spre comunism. E singura poziţie care le îngăduie să judece de sus pe artiști. Din acest punct de vedere, partidul comunist este partidul vocațiilor ratate. Recrutarea e lesnicioasă". Reproducând această frumoasă și adevărată frază a lui Camus, nu crede dna Lovinescu că sparge vesela în propriu-i menaj? Ori, *literatorul* Virgil Ieruncă face excepție?

• Tot dna Ieruncă ne spune că la intrarea ruşilor în Praga, n'au găsit nici un Quisling. Tot poporul ceh s'a ridicat ca un om contra *ocupantului*. E un adevăr indiscutabil. Ceiace s'a petrecut la Praga ne-a amintit de Finlanda. Tot poporul a făcut zid în jurul mareșalului Mannerheim. Kuusinen se găsea în furgoanele ocupantului căruia nu i-a fost de nici un folos în fața dârzeniei poporului finlandez, poate tocmai grație acestui fapt că nu s'a găsit nici un Quisling.

• „În “Buletinul Izraeliților de Rit Elen”, no. 701, citim: “SUB DIRECȚIA dlui ION (?) BEZA, a apărut la Paris No. 0 al unei publicații sub titlul “Annales Franco-Roumaines” în limba franceză, cu un supliment în româneşte. În Cuvânt înainte, Directorul face cunoscut care sunt ȚELURILE URMĂRITE de această publicație din care relevăm nu fără uimire: “De a încuraja colaborarea amicală “franco-română în TOATE DOMENIILE: RELIGIE, CULTURĂ, ARTĂ, COMERȚ, INDUSTRIE, COMERȚ (?), TURISM, SPORT, PRESĂ, masele media (?), organizare de călătorii de prietenie și fraternitate în cele două țări; Stimularea schimbului (?!) de copii prin a crea în Franța şi România o a doua familie pentru tineri, facilitând mijloacele de găzduire în fiecare din cele două țări; de a fi o tribună de propuneri, de inițiative destinate de a apropia politica celor două națiuni; de a se lucra pentru a NE cunoaște mai bine de a cunoaşte patriile noastre mai bine, DE A COLABORA MAI BINE, pentru a merge mai bine împreună spre un viitor mai bun". Ne oprim aici cu enumerarea țelurilor propuse de această nouă publicație care sunt în număr de 12 şi care INVITĂ LA COLABORARE CU REGIMUL NEFAST, CRIMINAL ȘI ANTI-DEMOCRATIC din RSR. În acest număr colaborează dnii George Caranfil, Ştefan Catona şi Ion Rațiu care probabil sunt de acord cu linia de “colaborare” propusă de dl Ion (?) Beza”.
După cum se vede, tovarășii de drum încep să se certe între ei. Semn bun. Pe noi ne lasă indiferenți, deoarece aşteptam această piruetă din partea colaboraționiştilor. Din conținutul plat al acestul număr 0 (probabil numărul următor va fi 00), nu avem nimic de semnalat, în afară de poza de acum 25 de ani a dlui Rațiu şi o cerere de bani din partea celor de la anale, adresată francezilor. Bănuim că exact ca în cazul gomiştilor care cereau bani Americanilor, ideia a pornit tot de la dl Ion Rațiu. Cum se pare că cererea adresată Americanilor a rămas fără răspuns deocamdată, dl Rațiu s'a gândit să ceară şi Francezilor. Nu se ştie, poate pică ceva. De la Englezi, dl Rațiu cere bani doar pentru el singur.

• “Atitudinea aliaților *îl desamăgise profund* (pe Cretzianu), înainte chiar ca marele public să afle despre perversitatea naivă a lui Roosevelt și despre egoismul cinic al lui Churchill în negocierile cu Stalin.”

Cititorul ar putea crede că rândurile de mai sus sunt scrise de cine știe ce “fascist înrăit”. Nu! Citatele rânduri le semnează desigur un mare democrat, Horia Georgescu, în și mai democratul organ al dlui Iancu Rațiu, “F. R. P.” din 2 Sept. 1970. Cam târziu, dar e bine că află și dl Rațiu ceiace noi am scris demult. Ceiace e curios e că organul dlui Rațiu ne supraliciteazǎ în epitete: Roosevelt e un *pervers naiv* iar burduhănosul Churchill, un *egoist cinic*. Și ne mai spune organul dlui Rațiu că atitudinea aliaților îl desamăgise pe Cretzianu, *înainte chiar ca marele public să afle* de vânzarea de la Teheran. Era normal să fie așa, deoarece Cretzianu era ministru la Ankara, unde fusese trimis tocmai ca *să afle*. Când a aflat? Colonelul polonez Kowalevski aflase aceasta în Decembrie 1943 şi prin dl Șeicaru cerea mareșalului şi lui Iuliu Maniu, *să reziste*. Şi încă, într'o formă desnădăjduită.
Fără îndoială că și Cretzianu ştia că fusesem vânduți, mai ales că el era mai aproape de Teheran decât Kowalevski, dar nu se ştie dacă a cerut să se reziste sau s'a mulțumit să-și păstreze *desamăgirea* doar pentru el? Există probabilitatea

că așa s'au întâmplat lucrurile şi atunci Cretzianu, a fost un trădător. Există însă și altă posibitate, aceia că numitul Cretzianu a comunicat ce aflase lui Buzești, nu în forma disperată în care o făcuse Kowalevski, dar a făcut-o. Şi ce s'a întâmplat atunci? Se pare că Buzești a ascuns telegramele și rapoartele lui Cretzianu — cum a făcut și cu altele —, iar lui Maniu i-a comunicat cunoscutele gogoși: *cinicul* Churchill și *perversul* Roosevelt nu vor face nimic în spațiul românesc fără aprobarea marelui Maniu. Natural şi aceasta e o ipoteză, cea mai plauzibilă şi cea mai favorabilă lui Maniu: a fost mințit. În această ipoteză vina lui Maniu nu e înlăturată, dar e atenuată. Dar mai există şi ipoteza cea mai gravă, adică aceia că şi Buzeşti i-a comunicat lui Maniu rapoartele şi telegramele lui Cretzianu, dar Maniu nu le-a dat crezare, socotind că în fața marelui lui prestigiu (???), se vor înclina şi *cinicul* şi *perversul*.

Sau rapoartele lui Viorel Tilea — unchiuțul dlui Rațiu — spuneau altfel, erau de la sursă, deci mai demne de crezare, deoarece cinicul Churchill nu făcea nimic fără să-l consulte pe marele om politic român Viorel Tilea?!!!

Lipsă de patriotism, trădare, indolență, incultură crasă, sau toate la un loc, au făcut ca marele Iuliu Maniu să îmbrâncească Țara în prăpastie. A murit recent unul dintre autorii trădării de la 23 August. Organul dlui Rațiu (F. R. P.) vine să adaoge o nouă filă - tristă filă - la dosarul lui 23 August. Cinicul Churchill şi perversul Roosevelt ne vânduseră la Teheran. Atunci cine dăduseră asigurările despre care 23 augustiştii vorbesc fără să poată aduce nici cea mai mică dovadă? F.R.P. pare a ne cere o lacrimă pentru Cretzianu. Regretăm dar nu o putem face: dimpotrivă!

✚✚✚

VII [8]

• Articolul dlui Adrian Chintescu "23 August 1944 şi procesul Maniu”, publicat în numărul nostru anterior, era precedat de o scrisoare care a fost publicată împreună cu articolul, de preţuitul confrate "Stindardul”. În acea scrisoare, dl Chinteseu ne roagă să publicăm declaraţiile dlui Nicolae Penescu îπ procesul Maniu. Cum s'au mai primit şi alte scrisori în acest sens, publicăm îπ acest număr faimoasele declaraţii, îπ întregime. Pe bună dreptate, dl Lozovan, în "Stindardul", îl numeşte pe dl. Penescu, "turnătorul" lui Maniu. Dacă spaţiul ne-o va permite, în alt număr, vom publica şi declaraţiile lui Vasile Serdici, premiu II în specialitatea turnătorie. Dealtfel, de acest proces şi de învăţămintele ce se trag din el, пe vom ocupa pe larg îπ numerele următoare.

• În “Unde scurte", dna Monica Ierunca scrie că a citit pe marchizul de Custine în 1948. Prea târziu. Ar fi fost bine să-l fi citit în 1938, de exemplu, şi, şi mai bine ar fi fost dacă această carte i-ar fi dat-o s'o citească şi tatălui său, Eugen Lovinescu. În acest caz l-ar fi scutit pe marele critic să fie “tovarăş de drum". Nu spunem despre Eugen Lovinescu că a fost "ilegalist", ca ginerele său, căci nu avem nici o probă. Spunând că a fost "tovarăş de drum", înseamnă că avem. Iată una: Eugen Lovinescu avea o prietenă slovacă ce se numea Huşkova, scriitoare, cu care se afla în corespondenţă. Şi iată ce scrie Eugen Lovinescu, acestei Huşkova, la 4 Iunie 1942: “Zilele acestea pleacă spre Slovacia o echipă de ziarişti, printre care e şi un tânăr profesor: dl *G. Ivaşcu*, publicist de valoare (!!!) şi *prieten al cercului nostru*; dacă, cumva, la vreo recepţie, dai peste aceşti ziarişti, *va fi bucuros să te salute din partea mea"*.

Cititorii au înţeles că George Ivaşcu, *publicistul de valoare*, actualul director al lui Tănase Uscatiu, este “legionarul" dlui René Theodosiadis.

• Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen, ne anunţă că Paul Goma va publica o revistă într'o editură de STÂNGA. Cum îπ Franţa 90% din edituri sunt de stânga, dacă "directorul nostru", face această accentuare *de stânga*, înseamnă că e vorba de o editură de stânga-stânga, adică cel puţin comunistă, dacă nu deadreptul

---

8 - Revista “Carpaţii”, Madrid, Spania. Anul XXV, Nr. 20, Oct.-Nov. 1979

comunistă. Iată cum dl Paul Goma începe să-și precizeze atitudinea, adică să înceapă a afla, *ce este*. E un punct bun fără îndoială, dar aceasta însemnează că am avut totală dreptate în tot ce am scris eu până acuma despre faimosul Goma. Ideia unui partid al "comuniştior desamăgiţi", începe să se deseneze. Dar ce au de spus acum cei ce l-au luat pe garanţie? Mă refer la cei de bună credinţă, sau cel puţin la cei pe care noi îi credem de bună credinţă şi nu la soţii Ieruncă, etc.

• Un interesant, articol scrie dl Bârsan în "Cuvântul Românesc" (Noiembrie 1979). Articolul e intitulat "Coloana a cincea culturală". Printre altele, dl Eugen Bârsan scrie: "Așa de pildă în 1978 a apărut în Canada, scoasă de un pretins refugiat român, o antologie în limba engleză care serveşte perfect înteresele guvernului comunist din Ţară. Ce operă? Sunt acolo cel puţin douzeci (?) dintre cei mai stalinişti poeţi din timpul "Republicei (?) Populare Române", în cap cu satrapi culturali ca Marcel Breslaşu (Breslica, pe nume) şi Mihai Beniuc. Aceştia au fost nişte "Jdanoviști" care au terorizat ani de zile scriitorii. Oare cine a aranjat și plătit tipărirea acestei cărți?

Ştefan Baciu şi Virgil Ierunca au avut nenorocul să fie folosiţi în ea pentru "acoperire". Adică au *servit*, bineînțeles fără ca ei să ştie (???) de "mască". Când vedem asemenea cărţi *e foarte uşor să ne dăm seama cu cine avem de-a face"* (sublinierile ne aparţin).

Prin urmare un pretins refugiat român a scos o antologie în limba engleză. Și printre cei "antologiaţi", figurează și... Virgil Ieruncă și Ștefan Baciu, în curioasa companie a lui Breslica și Beniuc!!!

Într'o antologie, în mod normal, cei care figurează, sunt consultaţi de autor, cu anticipaţie, adică li se cere permisiunea. E posibil ca un asemenea autor, să nu cunoască aceste reguli elementare și să introducă în opera lui scriitori cărora nu le-a cerut permisiunea. Dacă așa s'ar fi prezentat cazul, Ștefan Baciu și Ieruncă aveau posibilitatea să protesteze. Au protestat? Din articolul dlui Bârsan reiese că numiţii scriitori nu au protestat. Deci autorul le-a cerut permisiunea și mai marii noştri scriitori, anticomuniști de viță veche, i-au dat-o. Şi când unui scriitor i se cere permisiunea de a figura într'o antologie, e normal ca acest scriitor să ceară informaţii, să se intereseze cine e autorul antologiei, *ale cui interese se servesc* și, mai ales, în situaţia noastră de refugiaţi anticomuniști, cine plăteşte cheltuielile tipăririi. Dl Bârsan ne spune că *această antologie servește perfect interesele guvernului comunist din Țară*. Dar, tot din articolul dlui Bârsan, reiese că autorul antologiei direct, și indirect guvernul comunist din Țară, aveau nevoie de o *acoperire*, de o *mască*. Și acoperirea și masca le-au servit-o scriitorii anticomuniști (!!!) Baciu și Ieruncă. Fără să știe, bineînțeles!

Îl socotim pe dl Bârsan de o bună credinţă în afară de orice îndoială. Dar cum se face că pentru această *acoperire* și *mască* s'au oferit dnii Ieruncă și Baciu, primul "ilegalist" și al doilea, cel puțin "tovarăș de drum" și nu alți anticomuniști mai *noi* ca dl Stamatu, de pildă?

Nu i se pare dlui Bârsan că buna sa credinţă a fost înşelată? Dsa vorbeşte de Breslica şi Beniuc, dar nu ştie câtă caznă, sisifică, îşi dau soţii Ieruncă, în scris dar, mai ales la Radio Târgul Cucului, pentru a ne face să credem că cei cu care au colaborat în "ilegalitate", adică Miron Paraschivescu, Caraion şi alţii, au devenit "comunişti desamăgiţi", ca Koestler, Goma şi Annie Kriegel? Şi nu a sesizat faptul că Ştefan Baciu, în amintirile lui literare, scrie numai despre scriitorii de stânga, ceilalţi ca Gyr sau Crainic fiind deadreptul nişte ciumaţi? Prea multe puncte de întrebare, pentru a nu crede că buna credinţă a dlui Bârsan a fost înşelată.

• Tot în acelaş număr din Cuvântul Românesc, dl Nicolae Petra, poet, pictor, filozof şi în special mecena, scrie despre Mircea Eliade. Citām: "Războiul l-a găsit în străinătate (aciuat într'o legaţie n. n.) şi a rămas în exil (decând, din momentul în care a început războiul sau când acesta s'a sfârşit)? Şi în timpul războiului nu s'a întors în Ţară, pentru a nu fi trimis pe front pentru reabilitare? Întrebările ne aparţin, natural, şi a fost prezent tot timpul în viaţa românească şi *a refuzat orice legătură cu RPR*" (sublinierea ne aparţine n. n.).

Dl Petra ne asigură că el cunoaşte toată opera literară şi, fără îndoială pe cea filozofică a maestrului filozofia fiind şi preocuparea dsale principală. Dar ne socoteşte atât de naivi să credem că el nu ştie că maestrului i s'au publicat nişte carţi în Ţară? Şi încă, cu contract şi drepturi de autor! Ori acestea nu sunt legături cu Ţara? E drept că dl Petra vorbeşte de legăturile cu RPR şi nu cu RSR. Există vreo deosebire? Să ne-o spună dl filozof Petra. Şi aceste tipăriri nu însemnează legături cu comuniştii? Dacă dl Petra dă un răspuns negativ, se pune în desacord cu Virgil Ieruncă care, în "Ethos", a condamnat, şi încă cu violenţă, pe toţi exilaţii care au semnat contracte editoriale cu Bucureştii. E drept că dl Ieruncă nu a condamnat încă pe cei cărora li s'au jucat piesele de teatru în Ţară.

• Că dl Eliade este un mare savant o ştie tot natul. Ce nu ştiu exilaţii, e că dl Eliade e şi un om de mare curaj. În afară de comportarea eroică a dlui Eliade în al doilea război mondial, mai vin cu o dovadă, tot atât de puţin cunoscută ca şi chestia cu războiul. Dl Eliade a fost elevul lui Nae Ionescu, pe care îl venerează şi-i ia apărarea. Un punct în faţa căruia îmi plec capul. Când a murit Nae Ionescu, la înmormântare a ţinut o cuvântare. Şi eroicul domn Eliade, într'un gest patetic, s'a apucat cu mâinile de păr şi a strigat: Dacă în Ţara aceasta nu ni se mai permite să facem cultură, ne vom duce la... mânăstire. Nu e o glumă, acel gest merită calificarea de eroic, deoarece se petrecea în timpul domniei sângerosului (de ce nu şi paranoicului) rege Carol II.

Ar fi încă un fapt care ar merita să-mi scot pălăria. N'o fac însă. Şi n'o fac pentrucă dl Eliade, peste câteva săptămâni ateriza în Legaţia românească din Londra, trimis tocmai de cel pe care-l ameninţase. Aşa mânăstire mai înţeleg şi eu!

N.S.G.

R E D A C Ț I O N A L E

— Un accident stupid de automobil întâmplat în ziua de 23 Decembrie 1979, ne va lipsi pentru multă vreme de mintea și scrisul fratelui nostru NICOLAE ȘTEFĂNESCU GOVORA, care zace de atunci pe patul unui spital, înconjurat de îngrijirile medicale necesare și de rugăciunile noastre ale tuturora celor care-i cunosc valoarea.

Dat fiind cheltuelile enorme, provocate de intervenții medicale speciale, care urmează a-i fi aplicate și pe care soția lui nu le poate suporta singură, îmi îngădui a ruga pe toți cei care-l apreciază, să trimită sprijinil lor prin mandat poștal internațional, sau cecuri bancare, pe numele și adresa soției, Doamna Eugenia Beldie Ștefănescu - Avenida Reina Victoria, 13, etajul 10, poarta A, sau direct la redacție pe numele meu, el neputând nici citi, nici semna (...)

TRAIAN POPESCU

✚✚✚

VIII [9]

• Aproape un an, în 1980, postul de radio, *Târgul Cucului*, a dat cele mai furibunde atacuri contra Gărzii de Fier. Printre cei care s'au ocupat de Garda de Fier, a fost şi fostul secretar al lui Titel Petrescu, Vladimir Krasnosselski care a spus tinerilor din Țară că la 23 August 1944, s'a dat lovitura de Stat, «îndeplinită de rege cu mare curaj» iar «lumea era fericită, bea şi cânta în toată tara». Desigur că aceste neruşinate afirmări, merg numai faţă de cei din Țară, care aveau cel mult zece ani la 23 August 1944, căci numai aceştia mai pot crede că lumea bea şi cânta în seara de tristă memorie. Restul ştiu că în acea seară şi în cele ce au urmat, a fost numai o categorie de *Români* care s'au bucurat de lovitura de Stat «îndeplinită de rege cu mare curaj». Acea categorie de *Români* a fost aceia care la intrarea blindatelor ruseşti în Bucureşti, umpleau străzile, cu flori şi veselie, şi săruta cu frenezie carele ruseşti *eliberatoare*. Toată lumea ştia că majoritatea acelor *Români* aveau un semn distinctiv: avea nasurile *coroiate*. Natural că a mai reaminti Românilor în anul 1980, acele triste zile, a fost dovada unui mare curaj, pe care numai acei oameni care cu nasul *coroiat*, pot să-l aibă. Toate aceste emisiuni, au fost marcate de aceiaşi lipsă de un minim simţ de pudoare, pe care numai *Românii* strânşi în jurul lui Leon Bercovici, pot să-l aibă.

Dar cel care a strâns pe români mai mult în jurul aparatelor de radio din Bucureşti, a fost *Romanul* Iosif Flavius, care a ținut *serialul* său de la 29 Mai 1980, până la 1 Septembrie. În total şapte emisiuni care au înebunit de plăcere pe *Nemţii* care au mai rămas încă în Țara de la Dunăre. *Romanul* Flavius a fost prezentat de celebrul Emil Georgescu, care a spus auditorilor că cel care vorbeşte, adică Flavius, *are farmecul său caracteristic!!!* De la domnul René Theo, aflăm că Flavius, cel cu *farmecul său caracteristic,* este un mare ziarist, care a fost prim redactor la ziarul de tristă amintire pentru toţi adevărații români, *Timpul*.
Fiind mult timp grav bolnav, am aflat de *serialul* lui Flavius, târziu. Şi am căutat să mă documentez. Şi am pornit cercetările mele de la Virgil Ieruncă. E drept că în *Memoriile* lui, publicate în *Ethos*, Ieruncă ne face cunoscut că el a fost în ilegalitate la ziarul *Ecoul* şi nu la *Timpul*, dar oricum, la ambele gazete s'au aciuat

[9] - Revista "Carpații", Madrid, Spania. Anul XXVI, Nr. 30, Aug.-Nov. 1981

toţi gazetarii plasaţi din ordinul partidului comunist şi, în orice caz, pe primul redactor de la *gazeta soră*, Timpul, trebuia să-l cunoască. Timp pierdut. Găsim pomeniţi pe marele Miron Radu Paraschivescu, pe mai puţin marele Ion Caraion, pe Vladimir Colin şi pe soţia lui Nina Casian, pe Valentin Silvestru, Radu Bogdan şi Ion Mihăileanu. De Romanul Flavius, nici urmă. *Nu-l cunoaște*.

Am făcut apel la câteva numere din revistele din Ţară, pe care le am din biblioteca lui Pamfil Șeicaru. Astfel am găsit un număr la care am mai făcut apel şi acum 5 ani. E vorba acolo de comemorarea lui Miron Radu Paraschivescu. E o comemorare de gală. Printre evocatorii dispărutului ia cuvântul până şi George Macovescu, ministru plin în acea seară. Printre ceilalţi vorbitori este şi numitul *Ştefan Roll*. Acest Ștefan Roll, avea mai multe nume. El se numea Gheorghe Dinu, Ghiță Roll, Ştefan Roll şi mai simplu, *Ghiţă*, marele Ghiță cu care ne-a făcut cunoştinţă, nouă celor pe care nu-l cunoșteam, *tovarăşul* Horia Roman. Dar nici unul din aceste nume nu era cel adevărat, căci Ghiță, etc., este *Neamț!!!*

De la Horia Roman mai aflasem — graţie bunăvoinţei «Revistei Scriitorilor Români» —, că Ghiţă era stăpânul în redacţia *Cuvântului Liber*, deşi pe frontispiciul gazetei figura ca secretar de redacţie, tocmai Horia Roman. La Cuvântul Liber, dogma era: *Nici un duşman la stânga!* Probabil că tovarăşului Horia Roman nu i-a pătruns bine în creier sensul acestei dogme şi i-a cedat în cele din urmă, secretariatul de redacţie lui Ghiță.

Și în seara aceia, domnul Ghiță a vorbit cu nerv și i-a pomenit pe toţi tovarășii de la Cuvântul Liber și de la celelalte gazete surori, dar nu a pomenit deloc numele lui Horia Roman, probabil pentru că nu se pătrunsese de dogma casei. Au fost pomeniţi foarte mulţi gazetari şi s'a spus că *director la Timpul, a fost* — ceiace ştiam şi noi — *Mircea Grigorescu*, şi nu s'a pronunţat un nume pe care îl aşteptam cu legitimă nerăbdare: *Iosif Flavius!!!*

Peste un an în 1974, a avut loc o seară de evocare a tuturor gazetarilor care luptaseră în *ilegalitate* pentru izbânda comunismului. Printre vorbitori a fost şi tovarăşul Ştefan Voicu, care a vorbit cu şi mai mult nerv decât tovarăşul Ghiță cu un an mai înainte şi de două ori l'a pomenit pe al nostru iubit Horia Roman și niciodată pe *Romanul Iosif Flavius*. Curios, nu? Iată pasagiul în care Horia Roman este pomenit:

«Merite deosebite au avut în acea perioadă «Clopotul» — ziarul lui Callimachi —, iar mai târziu revista *«Manifest»* a lui *Ivaşcu*. În afară de presa aceasta, editată în întregime de partid, influienţa directă sau indirectă a partidului s-a făcut deasemenea simţită în coloanele celor mai răspândite ziare şi publicaţii ale vremii. Sub influenţa partidului, comuniştii şi simpatizanţii de partid au intrat în toate organizaţiile şi partidele democrate, au scos din lîncezeală organizaţiile naţional-ţărăniste, radical-ţărăniste, le-au împins înainte spre o activitate puternic antifascistă. Multe din manifestările, din demostraţiile naţional-ţărăniste, sau cetățenești ale lui Dobrescu și altele, care apăreau sub steagul

diferitelor partide democrate, erau de fapt organizate de partidul comunist. În acest contest, «Adevărul» şi «Dimineaţa» au manifestat o foarte pronunțată și consecventă atitudine antifascistă. Aici au lucrat ziarişti democraţi, dintre ei unii s-au apropiat de partid, alții au intrat chiar în partid - figuri luminoase, puternice ale presei militante, ale presei antifasciste. Mă opresc de pildă, la Jebeleanu, *Horia Roman*, Callimachi, care a lucrat şi el la un moment dat acolo, Barbu Lăzăreanu, Brunea - Fox, Ghiță Roll, Miron Radu Paraschivescu, Brănișteanu, Branişte, Macovescu». Şi acuma iată și al doilea pasagiu în care e pomenit Horia Roman, mai cald, mai uman și ni-l face și mai simpatic:

«Pe Horia Roman *l-am cunoscut mai de — aproape în timpul procesului de la Craiova*. În momente *extrem de grele*, a fost trimis de «Adevărul» şi «Dimineaţa», ca reporter la faţa locului. *A avut o poziţie curajoasă*, aşi putea spune, eroică în unele momente, a făcut dări de seamă extrem de interesante, cu o mare eficacitate politică în mase.»

• În numărul 22 al revistei *Limite* din Decembrie 1976, citisem un articol de Horia Roman, extrem de duios. Articolul acesta, îl scrisese cu ocazia morţii lui Mircea Grigorescu, *fost director al gazetei Timpul*, omul grație căruia se introdusese calul troian în Cetate. Şi avea în acel articol un sfârşit foarte mişcător: «Aşi vrea să pun, când vorbesc cu inima îndurerată lângă urna acestui mare prieten, toate florile din Cişmigiul tinereții și al iluziilor noastre pierdute. Adio, Mircea!» Şi mai avea și alte accente mişcătoare: «Pe vremea aceia, pe vremea lui *Geo Bogza*, a lui *Petre Pandrea* şi-a lui *Lucreţiu Pătrăşcanu* cuvântul *tovarăș* se pronunța foarte rar, dar aducea cu el atâta căldură...» (!!!).

Într'adevăr foarte duioase accente, dar acest articol nu-şi avea locul într'un ziar al exilaților, într'o vreme când săbiile erau încrucişate. Cine îl publica, însemna că nu a fost niciodată anticomunist şi că ofta după timpurile frumoase de altădată. Aceste mişcătoare fraze îşi aveau locul în gazetele de la Bucureşti, care îi datorau lui Mircea Grigorescu o mare parte din succesul lor, dar în nici într'un caz într'o gazetă a exilului român, care-şi avea unul dintre directori — Petra —, un nu fost, ci un pretins luptător al Gărzii de Fier.

Şi am scris o notă în numărul 7 al revistei Carpaţii, în care atrăgeam atenţia în special al directorului «Revistei Scriitorilor Români», pe care îl consideram nevinovat. Şi aşa a fost. Nota mea a avut efectul dorit: de atunci numele domnului Horia Roman nu a mai apărut niciodată în coloanele «Revistei Scriitorilor Români». Curios, nu a mai apărut nici în *Limite*. Aceasta probabil, s'a datorat codirectorului, adică domnului Petra, dar s'a petrecut un lucru curios: în numărul din Mai 1979, în ziarul *Cuvântul românesc*, din Canada, a apărut ultimul articol de Horia Roman. Şi doar Cuvântul românesc, este o foaie legionară. A fost ultima încercare a lui Horia Roman de a introduce un cal troian, în Cetate. Fără îndoială, buna credinţă a domnului Bălaşu a fost surprinsă.
Astăzi domnul Horia Roman este tot... anticomunist. Şi în această poziție este corespondent al postului de radio Târgul Cucului, în Italia, ca și tovarăşul Iosif Flavius, care este și el corespondent al acestui post în Franța.

• Și acuma iată ce am obținut cu cercetările mele asupra *Romanului* Iosif Flavius:
Flavius este un *Roman* de 77 de ani. S'a născut în Iași din părinți *Nemți* cu nume cam fistichii: Leizer şi Feiga. Și-a făcut studiile de drept la București. Şi-a început gazetăria la ziarul *Lumea* de la Iaşi. Acest ziar era pe acea vreme, sub direcţia lui *Jean Hefter*, acesta *Neamţ* sadea, nu *Român* ca domnul Flavius. Cu ajutorul lui Hefter, amicul Flavius s'a mutat la Bucureşti şi începe să lucreze la ziarele Le Moment şi l'Independance roumaine, Viaţa românească şi *Timpul*. Aflând că la mutarea la Bucureşti a fost ajutat de fostul director al ziarului Lumea, am bănuit că aceasta s'ar datorat unei preţuiri din partea lui Hefter, dar cercetând cu mai multă migală, am aflat că altul a fost motivul: Hefter l-a ajutat pe Iosif Flavius, în primul rând că erau din acelaşi neam, adică cel *nemțesc* şi în al doilea rând că Hefter, era amantul doamnei Flavius.

Deci se dovedește că *Iosif* a fost la *Timpul* dar nu ca prim redactor, cum au afirmat Emil Georgescu și René Theo. Și înseamnă că era unul dintre gazetarii mărunţi de la *Timpul*, dacă nici unul din marii gazetari comuniști nu şi-au adus aminte de el și şi-a adus aminte de unul foarte mărunt, de Caraion, prietenul domnului Ieruncă.

• Domnul Flavius a părăsit România în 1961, deci s'ar putea spune că el a fost un anticomunist deadreptul, sau să întrebuințăm un termen la modă astăzi, a fost un *dizident*, chiar primul dizident, cu mult înaintea lui Goma şi deaceia numele lui este scos din catastiful partidului. Drept să spun, nu am putut să aflu motivele care l-au făcut pe *Romanul* Flavius să părăsească România. Dar chiar dacă ar fi devenit subit anticomunist, comuniştii au dat dovadă că nu-i urăsc pe tovarășii care-i părăsesc şi le dau toată cinstea cuvenită celor care au însemnat ceva în lupta lor în timpul ilegalității. Dovada ne-au dat-o cu tovarășul Horia Roman, care a fost pomenit cu cinste și aşi putea zice cu venerație, în seara evocărilor. Tovarăşul Horia Roman, a avut o pozitie *curajoasă*, aşi putea spune, *eroică*, - a spus în seara cea mare, tovarăşul Ştefan Voicu! E adevărat că aceiaşi atitudine o are şi Horia Roman, care mai scrie şi el câte un articol cu amintiri duioase, atunci când poate să-i mai păcălească pe domnii de la gazetele anticomuniste ale exilului.
Romanul Flavius a fost un gazetar la *Timpul!* Ei şi? În România au fost mii de gazetari cu nasurile coroiate, că atunci când Goga a venit la putere şi i-a dat afară, au fremătat toţi românii de mânie, când au aflat câţi gazetari *Români* erau în Ţara de la Dunăre. Căzând Goga de la putere, lucrurile s'au întors iar la matcă şi aceşti *Români gazetari*, au continuat să călătorească gratuit cu clasa I-a pe calea ferată, ca şi până atunci. Când a căzut Goga de la putere, *Românii* şi-au manifestat bucuria, jucând Hora Unirii în orașele basarabene.

Că Flavius a fost un gazetar de duzină la Timpul, ne-o dovedeşte faptul că nu a putut să se plaseze la una dintre gazetele care au apărut după 23 August. Astfel, pe Flavius, între 1944 și 1948, nu îl găsim lucrând la nici una din gazetele cunoscute pe acea vreme. Ar putea spune că nu era comunist. Dar dacă nu era comunist, cum se face că a fost prim redactor la *Timpul* când se ştie că la acea

gazetă nu se plasau decât gazetarii desemnaţi de partidul comunist? Dar dacă era anticomunist, de ce nu şi-a găsit un locușor, el, marele gazetar de la *Timpul*, la o gazetă ţărănistă sau una pretinsă independentă ca *Semnalul*, la care a scris un alt Român care se chema *Camil Ring*? Şi între 1948 şi 1949, a lucrat la o gazetă lipsită de importanță, cu puţini cititori, la care nu se cerea nici un talent de gazetar. Era o gazetă sionistă care se numea: Femeia; Căminul și Mântuirea lui.
În 1949 își găsește un locușor la *Glasul Armatei* și *Contemporanul*. Dar nu rezistă. Probabil că nu avea nici un talent. Şi în 1950 e nevoit să se refugieze la *Cartea rusă*, editură pentru literatură şi editură pentru literatura universală.
Marele gazetar de la *Timpul*, a rămas la Cartea rusă până în 1961, când nu ştiu *de ce* şi *cum*, a părăsit România și s'a stabilit în Franţa. Și şi-a scos şi fiica care se românizase între timp. Se vede că se plictisise cu romanizarea pe care o impusese Flavius în familie și s'a botezat româncă sadea: se numește *Ioana*-Elisabeta. Deci în 1961, Romanul Flavius, și-a scos toată familia din Țară. Ce a făcut în acest timp de 20 de ani în Franța, e greu de spus, dar nici într'un caz nu s'a întors la gazetărie. Marele gazetar de la *Timpul*, nu și-a găsit nici în Franța un plasament demn de el. Și asta până când în fruntea Europei libere a venit vestitul Leon Bercovici, care cu un sunet de corn a adunat împrejurul lui pe toţi gazetarii Nemți. Pe lângă ei s'a strecurat și un Roman, ca Flavius. Cei mai mulţi s'au corcit din cauza timpului. Flavius, a putut să devină dintr'o dată mare gazetar, mai mare de cum şi-a închipuit că a fost la *Timpul*. Şi aceasta mulţumită lui Leon Bercovici. De altfel în Țară, sora lui, *Charlotte Ghelerter*, se laudă în gura mare că Flavius a devenit mare gazetar, că este redactor la Europa Liberă şi scrie în special contra legionarilor.

Dar cine este această soră a lui Flavius, numită Charlotte Ghelerter? Ea trăieşte în Țară și o duce bine. E văduvă şi primeşte pensie după soţul ei *Felix Ghelerter* care a fost *îndrumător* la direcţia difuzării cărții de la Casa Scânteii!!! Charlotte călătoreşte foarte des în Statele Unite, Italia, Anglia, Germania, Izrael şi, natural, în Franța.

Iată dar că Flavius, părăsind Ţara în 1961, nu a rupt deloc legăturile cu cei rămași acolo, mai ales că, după cum s'a văzut, are prieteni și sprijinitori şi rude care au fost și au rămas tari. Pe lângă Charlotte, Flavius mai are un cumnat care se numeşte *Barbu Dianu*. Acest Barbu pare să fie şi el tot *Roman* sau în cel mai rău caz, *Neamţ*. Și Barbu a fost și el *ilegalist* de al lui *Emil Bodnăraş* care l-a facut ofițer de securitate și l-a trimis cu misiuni speciale în Occident. Și mai are un foarte bun prieten: se cheamă Cornel Galiş și este de meserie călău și schingiuitor.

• Acesta este Flavius și familia lui, surorile și cumnații și prietenii lui. Iată figura marelui gazetar, pretins prim redactor la *Timpul!* După cum s'a văzut nu l-am găsit la *Timpul* oricât l-am căutat. L-am găsit în schimb la Cartea rusă, unde făcea niște traduceri proaste. Dar chiar după 20 de ani, a mai găsit în el o vână puternică: ura contra Gărzii de Fier. Și cu această calitate, l-a găsit pe Leon Bercovici, care l-a făcut vedetă. Acesta a pus pe Emil Georgescu să-l prezinte

ascultătorilor de la Europa liberă, atrăgându-le atenţia, *asupra farmecului său caracteristic.* Dar a intervenit ceva care a stricat totul. Şi lucrul acesta nu putea să-l prevadă Leon Bercovici. Printre oamenii echipei așa de bine pregătită și copios plătită, s'a strecurat un om prea lacom de bani. Oricât câştiga acesta la Europa Liberă, nu-i ajungea, vroia mai mult, tot mai mult. Şi a început să facă afaceri dubioase. Și cine? Tocmai omul legilor, tocmai *procurorul!* Deacum înainte nu mai are cine să-l prezinte pe Flavius, ascultătorilor Europei Libere şi să le atragă atenţia asupra *farmecului său caracteristic!*

Leon Bercovici a fost nevoit să plece, sub motivul unei boli care pare că a venit la timp, ca să evite explicaţiile pe care ascultătorii Europei Libere sunt îndreptăţiţi să le ceară. În locul lui, vine altul: Vlad Georgescu. El a fost comunist deadreptul. Nu o neagă ca Flavius și ca atâţia alţii de la Europa Liberă. Să sperăm că acest *român* va pune puţină ordine la Europa Liberă, adică va da afară pe toţi *Nemții* care transformaseră într'un *Târgul Cucului* un post de radio pus la dispoziţie de americani, ca să servească interesele românilor. Dar v'a putea s'o facă chiar dacă ar vrea? Nu vor interveni toţi *Nemţii* din lumea întreagă ca lucrurile să rămână cum au fost?

✚✚✚

POLEMICI

“CORDIALE”

UN RĂSPUNS CĂPITANULUI DE REZERVĂ EMILIAN [10]

Căpitanul de rezervă I. V. Emilian, îi ia apărarea sublocotenentului Pantazi şi în lupta iscată, apare ca triumfător, ba mai mult, pare că este convins că m'a făcut şah mat.

Sublocotenentul, în "Stindardul" nr. 149 afirmă că generalul Ion Antonescu, ar fi putut obţine investitura parlamentului ales în Decembrie 1937, printr'un vot aproape unanim iar când s'ar fi prezentat înaintea aceluiaşi parlament, ca să aprobe intrarea noastră în războiu, alături de Germani, acelaşi bun parlament, ar fi aprobat această intrare în războiu, în urma unui vot tot atât de masiv!!! Bine înţeles că sublocotenentul, pe acele vremuri era numai elev la şcoala militară de cavalerie, şi nu se pricepea în politică deloc, cum îi stă bine unui elev de şcoală militară de cavalerie. Printr'un vot aproape unanim sau tot atât de masiv, înseamnă că ar fi vorba de majorităţi masive de cel puţin 75 %. Să întrerupem discuţia cu ţâncul din şcoala militară de cavalerie şi s'o continuăm cu căpitanul de rezervă, care pe acele timpuri, fusese prefect - e drept că foarte puţin -, deci se pricepea în politică. Şi căpitanul de rezervă, ca să sprijine pe ţânc, începe să facă socoteli matematice, care nu prea se potrivesc ofiţerilor de cavalerie. Şi căpitanul o greşeşte chiar de la început, punând să voteze pe general, adică cu Germanii,

10 - Revista "Carpaţii", Madrid, Spania. Anul XXVII, Nr. 45, Iulie-Septembrie 1984

105 de deputaţi, 66 legionari şi 39 cuzişti. Foarte bine, dar de unde-i scoteai pe acești 66 de deputaţi legionari când mai mult de jumătate, în cap cu Corneliu Codreanu, erau pe lumea cealaltă? Fără îndoială că acești deputaţi legionari puteau să răspundă prezent doar în şedinţele de cuib, dar nu în parlamentul în care avea majorităţi, Guţă Tătărăscu. Să mergem mai departe pe linia greșelilor care nu admit nici o discuţie. Dumneata, dle căpitan de rezervă Emilian, mă acuzi că-i socotesc filoenglezi pe cei 15 (?) deputaţi iorghişti. Înseamnă că nu te pricepi deloc în politica reală românească, cu toate că ai fost prefect o lună de zile. Să-l luăm pe Iorga şi să-l judecăm. Păi Iorga era contra Germanilor până în măduva oaselor. Dumneata poate că nu ştii, sau ai uitat, că Iorga a scris un articol contra Germanilor care a avut un răsunet extraordinar în toată Ţara. Articolul se numea: Porcii motorizaţi! Nu ne va fi greu, dumneatale și mie, care pe acele timpuri am fi votat, dacă am fi fost deputaţi, pentru intrarea în războiu alături de Germania, să ghicim ce ar fi făcut Iorga. Se spune că Germanii au fost foarte bucuroși când au auzit că Iorga a fost omorît şi dumneata mă acuzi că-l socotesc, pe nedrept, pe Iorga, de a fi fost anglofil şi mai ales aprig francofil. Ei bine, normal, cei 15 deputaţi iorghişti ar fi votat contra intrării noastre în războiu alături de Germani, altfel ar fi avut de aface cu fulgerele și trăsnetele lui Iorga care ar fi scris cu această ocazie un articol în care i-ar fi numit porci motorizati pe deputații iorghişti...

Dumneata îmi dai exemplul unor deputaţi Naţional-ţărănişti şi Liberali, care și-au manifestat sentimentele contra Rusiei la începerea războiului. Da, dar uiţi că în acele momente partidele, legal, erau desfiinţate și deci acei deputaţi, în cap cu Mihalache, erau liberi, nu aveau de luptat cu disciplina de partid. Eu cred - cu toate că nu se poate pune la îndoială patriotismul lui Mihalache -, că în acel caz, Mihalache ar fi fost obligat să voteze contra generalului Antonescu, Mihalache fiind un membru disciplinat al partidului Naţional-ţărănesc. În afară de asta, dumneata uiţi - nu o spune pe aceasta și ţâncului -, că în partidul Naţional-ţărănesc existau acele demisii în alb, pe care Maniu le folosea ca o ameninţare contra recalcitranţilor. Faţă de aceste consideraţii, unde vezi dta dreptatea tezei ţâncului de la şcoala militară de cavalerie, unde vezi dta acel vot masiv pe care-l visează sublocotenentul Pantazi de partea intrării noastre în războiu alături de Germani? Nu, dle Emilian, dta ești convins că te-ai pripit luându-i apărarea sublocotenentului, dar nu mai ai ce face. Să vedem mai departe cum ai să mă faci pe mine şah-mat.

* * *

Da, generalului Antonescu i s'a dat comanda unui grup de armate, în care intra și un corp de armată german, dar acel general nu era unul dintre generalii germani renumiţi, ci era un general de mâna a doua. Pe aceiași linie, mai la nord, se afla mareșalul von Rundstedt, general vestit şi nu putea Hitler să-l pună pe von Rundstedt, sub comanda unui general român. Și apoi, formal sub comanda generalului Antonescu, generalul Ritter von Schobert, executa ordinele directe ale Marelui cartier german. Dovadă: generalul Antonescu a dat ordin grupului de armate de sub comanda sa, să nu treacă Prutul și să nu facă capete de pod,

vestitele capete de pod ale generalului Antonescu. Şi iată ce citim în cartea generalui Chirnoagă: “Prima operaţie a frontului român a fost un bombardament foarte puternic al aviaţiei germano-române executat în ziua de 22 Iunie la orele 4 dimineaţa, distrugând la teren circa 400 de avioane ruse. În zilele următoare armata a 11-a a făcut trei capete de pod peste Prut la Ştefăneşti, Sculeni şi Ungheni” - Istoria politică și militară, general Chirnoagă, pag. 177. Deci, în sectorul armatei a 11-a germană, s'au făcut trei capete de pod în ziua de 22 lunie și în zilele următoare. Generalul german, chiar primind ordinul generalului Antonescu de a nu trece Prutul și de a nu face capete de pod, a făcut ce știa că e bine să se facă: când o armată are de trecut o apă mai mare, caută prin surprindere, să facă capete de pod. Aceasta o ştie oricine, chiar un ofițer de infanterie care a făcut şcoala de aplicaţie a armei lui și, fără îndoială, o știa și Antonescu. Dar care a fost motivul că generalul Antonescu a dat ordin să nu se facă capete de pod? Eu cred că generalul avea credința că înaintarea în Basarabia va fi foarte ușoară și în acest caz era bine să se adune câți mai mulți Ruși pe malul Prutului, ca să fie luați prizonieri. Generalul Antonescu, s'a înșelat armarnic: “Trupele române au făcut un număr relativ mic de prizonieri” — Gen, Chirnoagă, op. cit, pag. 170.

Antonescu urmărind desfășurarea operațiunilor militare

Deci generalul Ritter von Schobert a călcat ordinul primit de la Antonescu şi a făcut trei capete de pod, dar ceilalți generali români, au executat ordinul. “Armata română a făcut (numai) la 2 Iulie trei capete de pod la Coştuleni, la Est de Huși și la Fălciu și apoi a urmat flancul drept al armatei a 11-a germane" — Gen. Chirnoagă, op. cit. pag. 177. Deci restul armatei de sub comanda lui Antonescu, a trecut la facerea de capete de pod, abia în ziua de 2 Iulie, zi în care a venit ordinul să se înceapă atacul. Prin urmare generalul Ritter von Schobert a făcut trei capete de pod, folosind faptul că dincolo de Prut nu se afla nici un soldat sovietic afară de grăniceri și a putut s'o facă fără pierderi pe când Românii au făcut cele trei capete de pod ale lor abia în ziua începerii atacului, când Rușii au avut timp de 11 zile ca să-și aducă forțe nu puternice, dar destul de puternice. Şi aceste forțe aduse în timp de 11 zile, au produs pierderi însemnate, în special la Țiganca, nume pe care Românii nu vor putea să-l uite uşor. Şi aceasta din cauza generalului Antonescu sau al unui calcul greșit al lui Antonescu, ceace duce la acelaș rezultat. În restul frontului, la Sud de Ungheni, a existat numai un mic cap de pod făcut de locotenentul de infanterie Bucşa, pe care l-am descris în articolul meu și care a dus la darea în judecată a lui Bucșa. În restul frontului, afirmă căpitanul de rezervă Emilian, a mai existat un cap de pod la Lipcani, dar acest cap

de pod nu este trecut în cartea generalului Chirnoagă, singura carte care s'a scris despre războiul nostru, Sfântul nostru războiu. Eu merg mai departe cred că acest cap de pod citat de căpitanul de rezervă Emilian, a existat, dar a fost făcut contra ordinului generalului Antonescu și că autorul lui a fost amenințat cu judecata.

Căpitanul de rezervă de cavalerie Emilian, caută să-şi bată joc de mine, în mod foarte fin (?), numindu-mă strateg, etc. pentrucă am afirmat că pe Prut nu a existat nici un soldat sovietic afară de grăniceri. Da, asta am afirmat, o afirm și voi continua s'o afirm, căci acesta e adevărul, purul adevăr: Pe Prut nu au existat acele forțe pe care le înșiră dl căpitan de rezervă Emilian, scoase din "absolut toate scrierile de războiu, inclusiv cele sovietice", pe ziua de 22 Iunie 1941, repet, pe ziua de 22 Iunie, când generalul german a putut, prin surprindere să-și facă cele trei capete de pod, dar în 11 zile, până s'a hotărît atacul, la 2 lulie, a fost timp destul să vină acele forțe și pe jos și nu numai cu calea ferată sau cu camioanele. Domnul căpitan de rezervă Emilian, să citească și să recitească articolul meu și va vedea că am dreptate: la 22 Iunie 1941 nu au fost pe Prut decât forțele grănicerești şi deaceia a putut un simplu locotenent de grăniceri (infanterie), să treacă podul existent la Țuțora și să-l păstreze până la 2 Iulie, dată când a venit ordinul să înceapa atacul.

* * *

"Şi totuși, Prutul a fost trecut în zorii zilei de 22 Iunie 1941, nu numai la Țuțora, cum pretinde dl căpitan N.S. Beldie, alias Govora" — Căpitan de rezervă I.V. Emilian în "Stindardul" nr. 152. Deci căpitanul de rezervă Emilian afirma scurt: Prutul a fost trecut în zorii zilei de 22 Iunie pe toată lungimea lui, nu numai la Țuțora, cum am afirmat eu. Deci dacă eu nu pot dovedi ceiace am afirmat, atunci căpitanul de rezervă a avut dreptate și eu am fost făcut șah mat. Ia să vedem cum stau lucrurile: "La 29 Iunie, Hitler anunță pe generalul Antonescu printr'o scrisoare, că, având în vedere înaintarea frontului german, armata a 11-a germană va trebui să ia ofensiva la 2 Iulie, ca să acopere flancul de sud al grupului de armate von Rundstedt, Armatelor române le revine misiunea de a apăra flacurile armatei a 11-a germane. El ruga ca pentru aceste operații să se subordoneze acestei armate, trupele române necesare. Având în vedere că armata a 3-a se găsea între grupul de armate sud și armata a 11-a — deci făcea legătura între cele două forțe germane - generalul Antonescu a pus-o sub ordinele comandantului armatei a 11-a germane, care mai avea încă în subordine direct alte patru divizii române. Între timp armata a 4-a română a concentrat o parte din forțe și a intrat în dispozitivul de plecare la atac pe Prut.

În dimineața de 2 Iulie s'a trecut la ofensivă pe întreg frontul românesc"! - General Chirnoagă, op. cit. pag. 177.

Deci categoric, până la 2 Iulie 1941, pe toată lungimea lui, Prutul nu a fost trecut, afară de cele trei capete de pod făcute de armata a 11-a. Aceasta o afirmă generalul Platon Chirnoagă, într'o carte care a fost tipărită de editura "Carpații" care s'a epuizat repede, vândută în special străinilor. Ne miră foarte mult că

această carte nu a fost citită de căpitanul de rezervă Emilian, care are speciale preocupări militare şi "Stindardul" lui apare de fiecare dată plin de fotografii militare. Domnul Emilian este cunoscut în exilul românesc ca "căpitanul Emilian" adică căpitan activ Emilian. Dar poate, căpitanul de rezervă Emilian, respinge cartea generalului Chirnoagă, ca fiind generalul care la bătrânețe a devenit legionar, și încă legionar de ai lui Horia Sima, deși e singura carte românească care se ocupă de războiul nostru din Răsărit. Ia să vedem ce zice un scriitor care nu este legionar ci antilegionar, dl George Barbul, în cartea lui "Le IIl-e Homme de axe", la pagina 125: "Trupele româneşti nu au intrat în acțiune decât la 3 Iulie, după ce Germanii din Polonia au ajuns pe aceiaşi linie cu vechea linie de demarcaţie germană de pe Prut. Ocuparea Lembergului, la 30 Iunie, a fost semnalul ofensivei". George Barbul este bun prieten cu căpitanul de rezervă Emilian şi nu m'ar mira mult dacă Emilian nu și-a manifestat prietenia lui față de dl Barbul necitindu-i cartea. Sunt aproape sigur că căpitanul de rezervă Emilian are cartea lui Barbul, dar o are în bibliotecă cu foile netăiate. Însfârșit am adus proba că ceiace am afirmat, este adevărul pur. Șah matul căpitanului de rezervă Emilian, s'a îndepărtat la distanțe incomensurabile și-l văd cu binoclul întors.

Domnul căpitan de rezervă Emilian, s'a supărat când am afirmat că generalul Antonescu nu era capabil să conducă un războiu modern. Şi o repet: așa este. Antonescu aparţinea şcoalei franceze care, în acest războiu, a suferit un colosal eşec. Gândiți-vă la generalii francezi, în cap cu generalul Gamelin, care toţi au fost bătuți de generalii germani. Și generalul Antonescu nu are nici o vină, de vină este doar şcoala franceză. Gândiţi-vă că soarta ar fi pus pe generalul Antonescu în fruntea unei aramte care să se războiască cu germanii! Armatei Germane nu i-ar fi trebuit mai mult de o săptămână ca să ocupe România de la un capăt la altul. Antonescu a fost un mare general în 1916-1920, când de fapt a condus armata de sub conducerea generalului Prezan. Dar de atunci, trecuse foarte multă vreme. Armata română, în cap cu generalul Șteflea, se opunea doctrinei germane și deci era natural să fie învinsă de la început. În armata română aveam numai câțiva ofițeri, proveniţi din armata austro-ungară, care făceau parte aproape toţi din vânătorii de munte. În capul lor trebuie pus generalul Iacobici și acest general a luat în cele din urmă, Odesa!

Căpitanul de rezervă Emilian, ne vorbește de planul de reorganizare al armatei române, făcut de Antonescu şi trimis generalului von Tippelskirch la 14 Septembrie 1940. Între a face un plan de reorganizare şi a conduce o armată după legile războiului modern, este o mare diferență, diferență de care Germanii şi-au dat seama. Cunoscând teribila mândrie a generalului Antonescu, Germanii i-au dat comanda unei armate în care intrau şi Germani, dar aceasta a durat puţin, foarte puţin. Războiul românesc a început la 22 Iunie şi la sfârșitul lui Iulie, grupul de armate de sub comanda generalului Antonescu, s'a desfiinţat şi armata a 11-a trecut sub comanda mareşalului von Rundstedt, deci generalul Antonescu a comandat o armată germană numai 40 de zile și după aceste 40 de zile, Antonescu a fost scos din pâine. Dar a fost deajuns ca să se facă mareșal, singurul mareșal al armatei române.

După aceia, generalul Antonescu, proaspăt mareşal, nu mai putea să comande numai o armată -a 4-a, şi deaceia aceasta armată -a 4-a, a trecut sub ordinele Marelui Stat Major și a primit misiunea să cucerească Odesa. Eu am crezut că Antonescu s'a făcut mareşal numai după cucerirea Odesei şi m'am înșelat şi aceasta este în defavoarea lui Antonescu: Antonescu trebuia să aştepte ocuparea Odesei - sub comanda lui -, și după aceia să se facă mareșal, nu el să fie mareșal și la Odesa să se producă un adevărat carnagiu. “Pierderile armatei române în această bătalie au fost excesiv de grele. În operațiile dintre Nistru și Bug, pierderile române s'au ridicat la 99.142 oameni, din care circa 85 % reprezintă pierderile de la Odesa” — Gen. Chirnoagă, op. cit. pag. 180. Deci la Odesa am pierdut 85.000 de oameni!!! Eu am comis o mare greşală, afirmând că Antonescu s'a făcut mareșal după căderea Odesei când acest lucru s'a petrecut la 31 Iulie 1941 şi Emilian îmi trimite o săgeată — otrăvită după părerea lui —, dar săgeata printr'un ricoşeu, îl loveşte pe prietenul lui, George Barbul. Iată ce scrie numitul Barbul în cartea citată la pagina 139: Antonescu “mareşal după luarea Odesei!”

Închinare...

* * *

Deci grupul de armată general Antonescu a fost desfiinţat după 40 de zile de la începerea războiului și mareșalul a rămas fără comandă pentru gradul lui de mareșal. Armata a 4-a a trecut sub comanda Marelui Stat Major și direct sub comanda generalului Ciupercă. Deși mareșalul nu comanda direct această armată, nu înseamnă că se desinteresa complet de armata a 4-a, ba din contra. Pentru cucerirea Odesei, Germanii îşi oferiseră de la început ajutorul lor în aviaţie şi trupe specializate, dar generalul Antonescu - sprijinit pe informațiile incomplete pe care le avea despre organizarea Odesei de către Ruși -, a considerat că armata a 4-a română ar putea cuceri singură Odesa şi a refuzat propunerea germană!!! - Gen. Chirnoagă, op. cit. pag. 179. Prin urmare s'a ivit ocazia ca generalul Antonescu să arate că este capabil să conducă un război modern. Războiul modern cerea aviaţie multă şi trupe specializate pe care Antonescu nu le avea și nu le aprecia nevoia, dovadă este că aceste trupe specializate și multă aviație, oferite de Germani, le-a refuzat cu soberbie! La comanda armatei a 4-a, era generalul Ciupercă tot așa de nepriceput ca și Antonescu și a acceptat să cucerească Odesa numai cu mijloacele avute la dispoziție. Dacă comandant al armatei la 4-a ar fi fost generalul Iacobici, singurul

general român care cunoştea doctrina germană, în faţa ofertei germane de ajutor, Iacobici l-ar fi convins pe Antonescu s'o primească ca fiind absolut necesară iar dacă Antonescu, încăpăţânat cum era, ar fi continuat să rămână pe aceiaşi poziţie, Iacobici ar fi refuzat comanda acelei armate. Ameninţarea obişnuită a lui Antonescu cu Curtea marţială, nu ar fi avut valoare în faţa lui Iacobici, care era om dintr'o bucată.

"Fotografiile aeriene însă, în scurtul timp de care dispuseseră, nu descoperiseră de cât în parte aceste organizaţii, încât aşa puse pe hartă, apărea un sistem de poziţie fără continuitate şi destul de uşor de pătruns" - Gen. Chirnoagă, op. cit. pag. 179. Prin urmare, fotografiile aeriene luate tot de români care nu dispuneau de mijloace prea moderne, dovedeau că Odesa este uşor de pătruns şi mai departe rămânea totul pe seama pieptului soldatului român care, cum se ştie, este de aramă. Dar generalul Antonescu s'a înşelat amarnic, tocmai pentrucă el nu cunoştea războiul modern, el rămăsese la timpurile de glorie de altă dată, când era adevăratul comandant al armatei generalului Prezan.

"Când însă la 14 August s'a luat contactul cu poziţia din jurul Odesei şi după patru zile s'a executat primul atac puternic, s'a constatat că în faţa trupelor române se afla o poziţie astfel organizată, încât pentru cucerirea ei trebuiau folosite mijloace şi metode pentru războiul pe poziţie, adică artilerie foarte multă, consum mare de muniţie, aviaţie de bombardament şi care de luptă. Noi nu aveam aceste mijloace. Câteva atacuri parţiale date de corpurile de armată pe fronturi mici pentru încercarea rezistenţei în diferite puncte, şi încă un atac important organizat şi executat de armată pentru ruperea poziţiei, n'au adus de cât foarte mici pătruderi şi în schimb au provocat pierderi foarte grele. Pentru atacul executat de armată, aceasta fusese întărită cu încă patru divizii; lipsindu-i însă mijloacele de foc de distrugere, n'a reuşit" - Gen. Chirnoagă, op. cit. pag. 179.

Antonescu pe teatrul de operaţii

Generalul Antonescu a înlocuit la 25 Spetembrie pe generalul Ciupercă la comanda armatei a 4-a cu generalul Iacobici şi, probabil la cererea acestuia, mareşalul a renunţat la superba lui mândrie şi a făcut apel la ajutorul german care îi fusese oferit de la început, dar pe care îl refuzase. Generalului Ciupercă i s'a luat comanda pentru incapacitate şi lipsă de cunoştinţe militare, dar bietul de el nu de aceasta ducea lipsă, ci de mijloace de luptă moderne!!! Venit generalul Iacobici la comanda armatei a 4-a, mai era nevoie însă de ceva. "Trebuia adusă şi putere materială; de aceia generalul Antonescu a cerut intervenţia aviaţiei de

bombardament germană şi unităţi speciale pentru ruperea frontului. Generalul Iacobici a trecut la organizarea unui foarte puternic atac la aripa dreaptă a armatei. Consumul de muniţie însă care se cerea era atât de mare pentru a se asigura succesul şi a economisi vieţile infanteriştilor, încât bombardamentul de artilerie nu putea să fie executat cu muniţia existentă. Trupele speciele germane, neavând sprijinul de foc necesar operaţiei, au renunţat să mai colaboreze la pregătirea atacului şi astfel n'a mai avut loc" - Gen. Chirnoagă, op, cit. pag. 179.

Iată că armata germană nu pornea la atacul unei poziţii fără o puternică, lungită şi prelungită pregătire de artilerie pe care Antonescu o cunoştea. Pe aceasta nouă, trebuia generalul Antonescu să o înveţe de la Germani.

Deci am afirmat că generalul Antonescu nu avea pregătirea necesară pentru conducerea unui războiu modern şi căpitanul de rezervă Emilian ajutat de sublocotenentul Pantazi s'a supărat, dar citind argumentele de mai sus, aduse de generalul Chirnoagă, cititorul imparţial îmi va da dreptate. Din ameninţarea cu şah mat, a rămas doar pulbere şi pe căpitanul de rezervă Emilian îl sfătuiesc să citească, să citească mult. Numai fotografiile puse la dispoziţie de serviciile germane, nu sunt suficiente, este nevoie şi de fond. Dumneata, căpitane de rezervă Emilian, ai fost un erou în afară de serie, ceiace am recunoscut fără reticenţă, dar cunoştinţele dumitale militare se reduc la un an de şcoală militară (de rezervă), şi-i lipseşte şcoala de aplicaţie a cavaleriei, şcoală care ţi-ar fi lărgit cunoştinţele. De acest păcat suferă şi sublocotenentul Pantazi. În "Revista cavaleriei", dumneata reproduci o fotografie: cimitirul militar de la Dalnik. M'a mişcat şi pe mine căci şi eu sunt român şi am fost luptător voluntar pe linia I-a, dar am avut o strângere de inimă privind această fotografie: pentru cucerirea Odesei, au murit 85.000 de ostaşi!!! Numărul acestor morţi ar fi fost infinit inferior dacă mareşalul Antonescu ar fi cunoscut nevoile unui războiu modern: aviaţia, multă aviaţie, trupe speciale, muniţie de artilerie, multă muniţie de artilerie şi natural, artileria necesară. Dar aşa cum a fost, cucerirea Odesei a fost un mare eşec pentru mareşalul Antonescu.

Infanteria română în Odesa

* * *

Căpitanul de rezervă Emilian afirmă că Antonescu a fost un gigant. Mareşalul Antonescu a fost numai un om mare, teribil de mare şi care ca toţi oamenii mari, a comis mari greşeli. Cea mai mare greşală, pe plan militar, a fost campania pentru cucerirea Odesei. Pe plan politic au fost mai multe, infinit mai multe. Dar

căpitanul de rezervă Emilian, îmi amintește că prin anii 50 am scris articole de laudă la adresa mareșalului. Am scris și nu numai prin anii 50 ci și mai încoace la "Carpații" și unul acum vreo doi ani, la adresa lui Penescu care îl atacase pe mareșal, dar dta căpitane nu l-ai citit, căci se vede treaba că decând ai îmbătrânit te citești numai pe dta. N'ai dreptate. Apărarea mareșalului o voiu lua-o totdeauna când va fi pus în discuție de cei care sunt cu aliații firești.

O iau pentrucă mareșalul a fost singurul om mare care și-a dat seama de importanța Rusiei care a fost și rămâne dușmanul nostru secular și natural, cum a spus Take Ionescu. Mareșalul Antonescu a fost singurul român care a ridicat spada în contra dușmanului acesta natural al nostru și a făcut ca să ajungă opinca soldatului nostru până la Volga și până la Nalcik. Și mareșalul Antonescu a fost singurul român care a putut să ridice această spadă românească la un timp când toți ceilalți oameni politici români, erau toți vânduți Nemților, da, vânduți Nemților. Și încă ceva: mareșalul a ridicat spada ruptă a lui Corneliu Codreanu, da, spada ruptă a lui Corneliu Codreanu. Și mareșalul a comis greșeli foarte mari cu acestă spadă ruptă a lui Codreanu. Dar noi toți trebuie, suntem obligaţi să iubim pe mareşalul Antonescu şi suntem obligaţi să-i iertăm greşelile, oricât de mari. Dar... au trecut 40 de ani de la darea lui pe mâna lui Bodnăraş de către Caiafa Mihai Vodă! Și eu am fost printre românii care - ca și căpitanul de rezervă Emilian —, am socotit că lupta neterminată a lui Antonescu, trebuie s'o continuăm, unde se va putea și cum se va putea, căci acesta era războiul cel sfânt.

Și am dus noi războiul cel just al mareșalului, cu mari, enorme pericole!

Dar de atunci au trecut 40 de ani! A trecut epoca tinereții, a entuziasmului. Acum a venit timpul să scriem istorie. Fără părtinire! Când se scrie Istoria unui om, se scrie așa cum a fost și se constată că gigantul a fost un om mare, un om teribil de mare, cu toate greșelile lui, chiar dacă a avut o inimă de câine roșu! Cu cât timpul trece, se descoperă o mulțime de acte care ne arată greșeli și alte greșeli, dar omul acesta rămâne totdeauna mare. Pentru asta nu trebuie să țipați ca niște isterici, căci omul acesta rămâne mereu om mare cu toate actele noi descoperite.

Căpitanul de rezervă Emilian dă ordin tuturor ofițerilor activi și de rezervă să nu mai strângă mâna căpitanului Beldie, alias Govora și este convins că așa se va face. Foarte bine. Nu ar fi prima dată când mi se întâmplă acest lucru. Prin anii 50, perioadă din viața mea pe care căpitanul de rezervă Emilian o laudă, pentrucă am scris contra lui Mihai Viteză, şi ofiţerii, numai activi, hotărîseră să mă bată, în frunte cu comandorul Profir pentrucă am isultat pe majestatea sa. Aflând acest lucru am căutat să-l întâlnesc și am stat de vorbă o după amiază întreagă și rezultatul a fost că Profir m'a luat cu el la restaurantul românesc unde se întâlneau toți iubitorii lui Mihai Viteză, și intrând cu mine de braț a spus: Acesta este căpitanul Beldie. Dacă îndrăznește cineva să-l lovească, va avea de furcă cu mine. Are dreptate. Eu am aruncat 26.000 de tone de bombe în Rusia și Mihai Viteză acesta și-a bătut joc de noi toți.

* * *

Filfizonii aceştia cavalerişti, despre care un filozof german a spus că au rozete numai ca să nu încalţe cismele pe dos, în războiul nostru sfânt, au fost la înalţime şi au cules 45 la sută 100 din decorațiile cu Mihai Viteazul, lăsând 45 la sută 100 vânătorilor de munte și restul, de 10 la sută 100, cu mărinimie le-au lăsat celorlalţi. Fără îndoială că aceste înalte decorații le-au luat pe drept, dacă au fost puţine nedreptăţi, influenţe de fuste și celelate, acesta e normal, cum se întâmplă toate în lumea acesta.

Dar am întâlnit o nedreptate, tocmai în "Revista cavaleriei", ultimul număr. E vorba de sublocotenentul de rezervă Mihai Caliopol, cu care s'a comis o mare nedreptate. Pe acest român, puţin grec, eu am învăţat să-mi fie drag din cartea căpitanului de rezervă Emilian "Les cavaliers de l'apocalypse". După părerea mea, Mihai Viteazul, cea mai înaltă decorație românească, trebuie să fie dată numai acelora care, făcându-şi datoria, trec peste această linie. De exemplu, datoria unui om este să lupte cu ardoare până ce este rănit, din acel moment el trece pe mâna sanitarilor şi a doctorilor, dar sunt unii oameni, care fiind răniţi, dându-şi seama că prezenţa lor în fruntea unităților este necesară, se ridică și merg înainte până când sunt loviți de moarte. Aceşti oameni, făcându-și datoria, au trecut peste datorie și merită Mihai Viteazul. După mine, sublocotenentul Caliopol care, după mine, era hărăzit unei alte vieți și deaceia a plecat repede dincolo, merita din plin Mihai Viteazul. Dăm din "Revista cavaleriei": Voluntar, a participat la numeroase incursiuni. Prin exemplul său personal, prin curajul de care dă dovada în cele mai grele situaţii, Mihai Caliopol, a fost sufletul şi motorul tuturor atacurilor, contraatacurilor şi luptelor corp la corp, pe care le-a purtat acest regiment, de la Hotin și până la Sehehe-Ely în Crimeea. Aici, a luat comanda plutoanelor rămase fără ofițeri, le-a regrupat, i-a îmbărbătat pe ostași, a pornit cu ei la un vijelios contraatac, a restabilit situația în favoarea noastră, dar a fost rănit la cap de două gloanțe. Rana ar fi putut să nu fie mortală, el însă s'a dat jos din căruța care transporta rănitii la ambulanța brigăzii, spre a face loc unui soldat, pe care îl socotea mai grav rănit decât el. Și a mers pe jos după căruță... Aceasta i-a fost fatal. A murit la câteva zile după ce fusese evacuat într'un spital german din Cherson".

Prin urmare, acest ofiţer de rezervă, a participat la mai multe incursiuni (toate voluntare), a luat parte la mai multe lupte corp la corp şi în cursul unui contraatac, a fost lovit la cap de două gloanţe. Până aici sublocotenentul Caliopol şi-a făcut datoria, dar pe drum, s'a dat jos din căruţa care-l transporta, ca să facă loc altui rănit mai grav decât el. Aici intervine peste toate datoria! Căpitanul de rezervă Emilian, cum a luat cunostinţă de acest fapt, trebuia să se facă luntre şi punte şi să-i scoată decoraţia Mihai Viteazul, sublocotenentului Caliopol. Avea puterea s'o facă, putea să intervină, în special la George Barbul, care era atât de sus pus, şi acest prieten al căpitanului de rezervă Emilian, putea să-i scoată — pe drept —, decoraţia Mihai Viteazul dar nu a făcut nimic şi pentru asta e vinovat. Probabil că intervenţia pe lângă George Barbul, şi-o rezerva pentru un caz personal! Şi în afară de asta, Caliopol a săvârşit un fapt vitejesc, fapt rar, fapt în afară de serie, fapt care nu se întâmplă des într'o armată întreagă: a doborît cu mitraliera lui un avion rusesc, "Les cavaliers de l'apocalypse", I.V. Emilian, pag. 197.

Am recitit cartea căpitanului de rezervă Emilian, cu lupa. Omul acesta, reiese din carte, a fost un erou, un mare erou! Toţi românii trebuie să se închine în faţa unui asemenea om, dar în toată cartea lui nu am întâlnit un fapt din care să reiasă că Emilian, a trecut de linia datoriei, toate faptele lui sunt făcute în limita datoriei lui de ofiţer de călăraşi, deci nu merita decoraţie Mihai Viteazul. Că i s'a dat, foarte bine; ce i s'a luat Sublocotentului Caliopol, i s'a dat căpitanului de rezervă Emilian. Nu sunt invidios, eu nu am nici o decoraţie, căpitanul de rezervă are 14, cu atât mai bine, dar spun încă odată, că după judecata mea, nu merită decoraţia Mihai Viteazul, decoraţie care o merita din plin, sublocotenentul Caliopol. E posibil că intervenţia la prietenul sus pus a intrat în joc de data aceasta.

Cavaleria română...

În "Revista cavaleriei", am văzut o frumoasă fotografie a sublocotenentului Pantazi, frumoasă fotografie şi frumoasă decoraţie. Ei bine, eu nu am văzut niciodată decoraţia căpitanului de rezervă Emilian, nici în fotografie, şi căpitanul de rezervă Emilian e un om înalt, bine făcut şi o fotografie cu decoraţia Mihai Viteazul, l'ar ridica în faţa cititorilor "Revistei cavaleriei".

* * *

Sublocotenentul Pantazi a ieşit ofiţer în Mai 1942, deci după doi ani, la 23 August 1944, era tot sublocotenent, celelalte grade le-a luat după fatidica dată, 23 August 1944. Din această cauză, în articolul de faţă, îl numesc sublocotenent şi îl

consider sublocotenent. Celelalte grade, le-a luat după 23 August. Când a fost avansat locotenent, nu am aflat și aflăm că în timpul procesului mareșalului (1946), a fost avansat la gradul de căpitan, deci în doi ani, Pantazi a avansat două grade! Aceasta arată că nu era nici o regulă în armata românească. După trei luni de la avansarea la gradul de căpitan de rezervă, Pantazi este degradat şi trecut în controale cu gradul de soldat pentruca după şapte ani de închisoare să i se recunoască gradul de căpitan de rezervă. Aceste reguli şi aceste legi, numai în armata lui Papură Vodă se mai pot întâlni.

✚✚✚

RĂBDAREA CĂPITANULUI DE REZERVĂ EMILIAN [11]

Domnul Traian Popescu, scriind despre mareşalul Antonescu, afirma că ofițerii de cavalerie îl porecliseră câinele roşu şi că subalternii nu-l iubeau şi aveau teamă de el pentrucă urmărea până la nimicire pe cei care se împotriveau vederilor lui. Şi aceste afirmații ale dlui Traian Popescu, l'au dus până la "marginea răbdării" pe căpitanul de cavalerie de rezervă, I.V. Emilian.

Antonescu tânăr...

În fond e vorba despre porecla de câinele roşu care i s'a dat mareşalului Antonescu de toată lumea. Eu, de exemplu, am aflat aceastea pentru prima dată în 1942, de la un profesor scriitor, Gheorghiu, din cenaclul revistei "Însemnări ieşene". Şi această poreclă i se dădea "în sens pejorativ" — George Barbu, Le III — e homme de l'axe, pag. 14.

Asupra acestui lucru, toată lumea e de acord, dar căpitanul de cavalerie de rezervă Emilian, vine cu o întreagă poveste, auzită fără îndoială la popotele prin care a trecut ca ofițer de rezervă de cavalerie. Iată această poveste: "La 27 Iunie 1913, România declara războiu Bulgariei, intrând în cel de al doilea războiu balcanic. Divizia de Cavalerie română urma să treacă Dunărea şi să asigure flancul drept al dispozitivului trupelor române.

11 - Revista "Carpații", Madrid, Spania. Anul XXVII, Nr. 46, Oct.-Dec. 1984

Avansat la gradul de căpitan la 2 Aprilie 1913, absolvent al Şcolii Superioare de Războiu, Ion Antonescu este afectat statului major al acestei divizii. Căpitanul de cavalerie care abia împlinise 31 de ani prefera însă să participe direct la operaţii. Cere şi i se aprobă să constituie un detașament de descoperire, desemnat să treacă primul Dunărea și având următoarea compunere: un escadron plus două plutoane din Regimentul I Roșiori, o secţie de artilerie călăreață și un pluton de ciclişti. După ce și-a constituit detașamentul, numind pe Locotenentul C.M. Pantazi comandant al avangărzii, Căpitanul Antonescu era în aşteptarea ordinului de operaţii, dar acest ordin se făcea așteptat...

Generalul Mustaţă, comandantul diviziei, şef simpatic şi mucalit, convocase toţi comandanţii de regimente într'o scoală și se străduia, împreună cu el, să redacteze acest ordin, cam greu de întocmit, pentrucă lipseau informaţiile despre inamic şi nu se primise nici directive pentru cazul când divizia ar fi ajuns la granița Serbiei...

Era aproape ora 3 şi trecerea pe malul celălalt trebuia să se facă înainte de revărsatul zorilor. Pierzându-și răbdarea, Căpitanul Ion Antonescu aleargă la școală, dă buzna în sala de clasă unde se aflau șefii ierarhici și raportează:

“În mai puţin de-o oră trebuie să trecem dincolo. Am îmbarcat detașamentul. Caii sunt nervoși de-atâta stat pe loc. Vă rog să-mi dați ordinul de operații".

Cam încurcat generalul Mustaţă îi răspunde că trebuie să mai aştepte, că ordinul nu-i încă gata... Spre uimirea celor prezenţi, tânărul căpitan ripostă acestui răspuns: Dați-mi, vă rog, hârtie. Vi-l fac eu, ordinul de operaţii”.

I s'a dat hârtie. Antonescu s'a așezat la o masă și în 20 de minute a făcut ordinul de operaţii, pentru toate unităţile diviziei şi pentru detașamentul lui. Pe acesta din urmă l-a băgat în buzunar. A salutat din pinteni şi dus a fost...

Cuprinși de perplexitate, ofiţerii superiori au rămas muţi, iar generalul Mustaţă a exclamat: Cine-i câinele ăsta roșu? De atunci, porecla aceasta a circulat, mai întâiu în rândurile cavaleriştilor şi apoi prin comandamente, mai ales pe timpul primului războiu mondial, când maiorul Ion Antonescu, în calitatea lui de șef al operaţiilor la cartierul Generalului Prezan, se ciocnea deseori cu cei mai mari în grad decât el care, în cele din urmă cedau, pentrucă concepţia lui privind desfăşurarea operaţiilor era cea justă”.

Prin urmare, pe căpitanul de rezervă Emilian, îl enervează numai originea poreclei, care după el, e cea povestită mai sus. Deci la 1 Aprilie 1913, Ion Antonescu este absolvent al Școlii superioare de războiu și este afectat Statului Major al diviziei I-a de cavalerie română. Și la 27 Iunie 1913, România declara războiu Bulgariei. Căpitanul Antonescu cere să participe direct la operaţii şi în acest scop i se aprobă constituirea unui detaşament sub comanda lui. Și acuma pe malul Dunării, căpitanul aştepta ordinul de operaţii pe care, restul Statului Major al Diviziei, se chinuia să-l facă, sub comanda generalului Mustaţă. Și căpitanul

Antonescu, vine în şcoala în care Statul Major al Diviziei, nu poate să dea naştere ordinului de operații și după ce îl face el numai în 20 de minute, pleacă la detașamentul lui. Până aici toate bune, dar de aici povestea aflată de căpitanul de rezervă Emilian la popotă, se încurcă. Generalul Mustaţă, primul care se desmeticeşte în faţa celor povestite mai sus, exclamă: Cine-i câinele ăsta roşu? Deci generalul Mustaţă nu-l cunoștea pe câinele roșu. Și aceasta nu se poate!!! Generalul Mustaţă era comandantul Diviziei I-a şi în această calitate, era obligat să cunoască, pe toți ofițerii, Statului Major al Diviziei. Nu se poate concepe faptul că un ofițer căpitan, numit la 1 Aprilie 1913 în Statul Major al Diviziei I-a de cavalerie, să lucreze în această divizie şi la 27 Iunie 1913, să nu fie cunoscut de comandantul Diviziei, generalul Mustaţă. Căpitanul de rezervă Emilian nu șite că primul lucru la care era obligat căpitanul lon Antonescu să-l facă, era să se prezinte comandantului de Divizie? S'ar putea admite, dacă ar fi vorba numai de două-trei zile, că generalul să fi fost în concediu sau să aibă nu știu ce lucruri importante de făcut, dar uproape două luni, e prea mult și povestea de la popotă, așa de bine ticluită, se prăbușește ca un castel de cărți de joc.

Dar mai este încă ceva: căpitanul de rezervă Emilian, afirmă că în şcoala unui sat de pe malul Dunării, erau adunaţi toţi ofițerii Statului Major al Diviziei, în cap cu generalul Mustaţă, şi se chinuiau să dea naştere unui ordin de operaţii şi ordinul - al dracului -, nu vroia să iasă! Nici asta nu se poate admite. În cazul acesta, ofițerii noștri de Stat Major de la 1913, nu știau nimic, absolut nimic! Şi doar era vorba de primul ordin al unei divizii, la început, când încă nu se iviseră probleme de rezolvat, și ofițerii, toţi ofițerii unui Stat Major al unei divizii de cavalerie rămâneau cu degetul în gură și nu știau ce să facă. Nouă nu ni se pare un lucru extraordinar ca căpitanul Ion Antonescu să știe să facă singur primul ordin de operaţii al unei divizii, ci că ceilalţi ofițeri ai Statului Major al unei divizii, să nu știe să-l facă!!!

Eu ca ofițer de infanterie, protestez în fața afirmației unui ofițer de rezervă de cavalerie, că toţi ofițerii unui Stat Major al unei divizii de infanterie, n'ar fi știut să facă ordinul de operaţii, primul ordin de operaţii, al unei divizii. Dacă ofițerii de cavalerie, activi, cred altfel, îi priveşte. În acest caz, căpitanul de cavalerie, Adrian Chintescu, are cuvântul.

* * *

După căpitanul de rezervă Emilian, Ion Antonescu era iubit de subalterni și nu aceștia l-au poreclit câinele roşu, ci șefii mai mari. Dar iată ce spune George Barbul în cartea închinată mareșalului, “Le III-e homme de l'axe”. Atrag atenţia cititorilor că George Barbul a trăit în umbra mareșalului circa patru ani de zile, deci l-a cunoscut pe mareșal de aproape și nu de departe, din poveștile și snoavele de la popotă.

Și în plus, l-a iubit cum nimeni altul pe mareșal, care la rândul lui a răspuns cu aceiaşi monedă. Cartea “Le IIl-e homme de l'axe”, a fost publicată la Paris în Iunie 1950 şi a fost scrisă în scopul de a-l apăra pe mareșal în fața tuturor

duşmanilor lui. Și iată ce citim în această carte: “Antonescu nu-și datora porecla sa de “câine roșu” fidelității și devotamentului care sunt caracteristice rasei canine. Dacă el trecea drept un câine, aceasta era în sensul pejorativ. “El muşca chiar când se aşteapta cineva mai puţin”, spuneau ofiţerii care serviseră sub ordinele sale. Primul sentiment care el îl inspira, era teama. Severitatea sa, insensibilitatea sa care îl făceau să ignoreze până și ceiace însemna verbul a ierta, spune fără îndoială ceva. Dar trebuie să se adauge că el nu era din epoca noastră; în el retrăia un om al speciilor primitive care nu s'au domesticit decât cu încetul în cursul anilor. Ce alt sentiment decât teama putea s'o pricinuiască anacronica prezență printre noi un descendent direct al războinicilor vicleni și sălbateci de altă dată? —op, cit. pag. 14.

Deci e vorba de ofiţeri care au servit sub ordinele mareşalului, de subalterni deci, şi nu de cei mai mari decât el. Mareșalul nu ştia ce este iertarea, spune dl George Barbul și un șef iartă celor mai mici, subalternilor și nu celor mai mari. Domnul Traian Popescu scrie că Antonescu era temut dar nu iubit de subalterni care-l porecliseră câinele roșu, pentrucă urmărea până la nimicire pe cei care se împotriveau vederilor lui. Păi frazele acestea sunt scrise cu mânuși, cu eleganță față de frazele dlui George Barbul care spune că mareșalul nu cunoștea cuvântul iertare (cuvânt subliniat în carte de autor și nu de noi), și muscă atunci când te aştepţi cel mai puţin. Ba mai mult, prezenţa printre noi a mareşalului Antonescu, părea prezenţa anacronică a unui descendent direct al războinicilor vicleni şi sălbateci de odinioară!!!

Căpitanul de rezervă Emilian ne face și o descriere fizică a mareșalului: “Mareșalul Ion Antonescu arăta mai mult a om de tip nordic și părul lui era blond întunecat spre arămiu. Domnul Traian Popescu crede a ști pentru ce i s'a spus “câinele roșu”. Deci după căpitanul de rezervă Emilian, mareșalul era deadreptul simpatic. Nu-l contrazic, dar să vedem ce spune d George Barbul: “O faţă osoasă, cu pomeţi şi cu maxilare puternic marcate, pătată cu mici puncte roşii care dădeau tenului său aproape incolor un aspect maladiv. Atâtea riduri că faţa sa părea un teren accidentat. O gură înconjurată de cute adânci, buze subţiri şi decolorate care nu descopereau decat rar nişte dinţi lungi şi galbeni. Părul roşu şi sprâncenele cu accent circumflex. Ochi albaștri, de un albastru foarte clar, între pleoape uşor umflate și înroșite de o conjuctivită cronică; el îi ținea pe jumătate închişi ca şi cum ar fi fost tot timpul gata de a adormi şi nu-i deschidea decât pentru a ataca. Ansamblul făcea să te gândești la strămoșii giganţi ai crustaceelor din zilele noastre. Şi totuși nu se putea zice că el era urît. Dar trebuia timp pentru a se obișnui și a-l privi în față” — George Barbul, op. cit. pag. 14-15.

Dar numele lui Ion Antonescu devine celebru din anul 1907 când cu ocazia revoluției, sublocotenentul Ion Antonescu a ucis 27 de cameni. Aceşti cameni erau orăşeni din Galaţi şi nu ţărani. Cu ţăranii, sublocotenentul Antonescu s'a purtat bine sau aproape bine. Sublocotenentul avea și două tunuri cu care trăgea numai ca să-i sperie pe țăranii de la 1907. “Foarte departe de sate, în plin câmp, el trăgea, seara de preferință, când sunetul se propagă mai bine. Țăranii auzeau tunul bubuind departe. “Armata sosește. Ea trage asupra satelor...” Svonul alerga

înaintea lui Antonescu făcând să nască teama de autorităţi, şi el punea sfârşit oricărei agitaţii. De atunci nu i se spunea decât "câinele roşu", atât pentru culoarea părului său cât şi pentru sângele ce a făcut să curgă". — George Barbul, op. cit. pag. 17.

Iată dar alte poveşti care nu mai sunt spuse de căpitanul de rezervă Emilian şi nu mai sunt poveşti auzite la popotă, ca aceia pe care ne-a povestit-o cu generalul Mustaţă. Încăodată îi aducem aminte căpitanului de rezervă Emilian, că are cărţi în bibliotecă ca să fie citite şi nu să fie păstrate cu foile netăiate. În polemică se întrebuinţează argumente şi nu fraze sforăitoare ca cele întrebuinţate în "Revista Cavaleriei" de sub direcţia căpitanului de rezervă Emilian.

* * *

Când s'a cedat Cadrilaterul, un locotenent din regimentul 2 de pază, a crezut că face bine dacă-i confiscă bijuteriile unui Neamţ, crezând că Neamţul va rămâne în Cadrilaterul cedat. Dar Neamţul a venit cu Românii şi a apărut la Cerna Vodă. Între timp, căzuse Carol al II-lea şi noul regim care venise, a adus ceva nou: poliţia legionară. Şi Neamţul a făcut plângerea tocmai la această poliţie legionară. Şi legionarii l-au arestat pe locotenentul de grăniceri, ceiace a provocat nemulţumirea ofiţerilor care nu admiteau amestecul poliţiei când e vorba de ofiţeri. Au intervenit, ofiţerul a fost pus în libertate, dar fusese sesizat tribunalul militar aşa că afacerea îşi urmează cursul ei. Natural afacerea se lungeşte şi cad legionarii şi odată cu căderea lor, zările se limpezesc, aruncându-se vina pe legionari care, cum toată lumea ştie, "abuzaseră şi arestaseră pe un om nevinovat". Afacerea ajunge la generalul Antonescu care a primit pe locotenent cu bunăvoinţă şi-ajunsesem deja în Iunie, şi drept pedeapsă, îl trimite pe front şi locotenentul cade grav rănit, pierzându-şi vederea. L'am cunoscut pe acest locotenent la Cerna Vodă înainte de a fi chemat la general şi era furios contra legionarilor şi contra Germanilor, dar în vara anului 1943, l'am reîntalnit pe peronul gării de Nord din Bucureşti. Era pe peron, în aşteptarea soldatului de ordonanţă pe care-l trimisese să-i caute un loc în trenul de Braşov. Avea ochelari negri şi pe obraz o crestătură adâncă. Am fost foarte bucuros de întâlnire şi am strigat: Stoica, ce e cu tine?, la care Stoica nu ştia cum să-şi manifesteze bucuria. — Domnule căpitan, domnule căpitan, ce bucurie mare am că vă întâlnesc. Nu vă văd, dar vă cunosc glasul.

Şi în jumătate de oră, mi-a povestit toată tragedia lui. Fusese rănit în prima lună de războiu şi Germanii îl duseseră la Viena unde a stat mai bine de doi ani. Un ochiu e pierdut definitiv, cu celălalt a început să vadă ca prin ceaţă. De la Viena l-au trimis în concediu o lună şi după aceia trebuie să se întoarcă, unde, cu răbdare, medicii germani, sperau că îşi va recăpăta complet vederea la celalalt ochiu. L'am întrebat ce părere mai are despre Germani, la care Stoica mi-a răspuns: admirabilă dle căpitan, după ce au făcut pentru mine, îi divinizez.

Între timp, s'a întors ordonanţa cu rezultatul: nu am găsit nici un locuşor, dle locotenent. La aceasta, Stoica a înclinat capul, în semn de acceptare a situaţiei dar

eu am sărit în sus. — Nu se poate Stoica, eşti un mare mutilat de războiu. Şi luându-l de braţ am urcat în primul vagon de clasa I-a. Și am cerșit în acest vagon un locuşor pentru acest mare mutilat de războiu. Niciun răspuns, ochii tuturor se îndreptau spre ferestre, în jos sau în ziare. Trenurile erau obligate să aibă un compartiment de clasa I-a pentru rănițiii de războiu sau pentru invalizi și acest tren uitase să-l pună și atunci cu Stoica m'am dus la șeful gării. I-am expus cazul camaradului meu şi i-am cerut să facă un compartiment pentru răniţi la vagonul de clasa I-a. Şeful gării a început să se scarpine după ureche. — E greu, e foarte greu dle căpitan. La care mi s'a urcat sângele în cap și i-am arătat mânerul săbiei. — Domnule șef de gară, acesta este un ordin. Poate îţi vei bate joc de un astfel de ordin, dar dacă nu-l vei executa, imediat dau o telegramă dlui mareșal Antonescu și... va fi foarte rău de dta. Însfârşit, datorită mareşalului de care toată lumea avea frică, l-am urcat pe locotenentul Stoica în compartimentul făcut liber spunându-i tare: Vei merge singur în acest compartiment și nu vei da voie nici unui porc dintre aceștia să intre înăuntru.

Însfârşit, în cazul locotenentului Stoica, mareşalul a procedat aproape bine şi atragem atenția cititorilor că locotenentul a fost trimis pe front cu gradul lui de locotenent.

* * *

Când s'a cedat Basarabia, în 1940, căpitanul Nicolescu, ajunge cu escadronul lui în târgul Edineţi şi pe strada principală a târgului el găseşte pe un alt căpitan, Enescu, legat de un stâlp de telegraf, cu hainele rupte, plin de scuipat și murdărie. Locuitori! Nemți și ucrainieni ai târgului, făcuseră coadă ca să urineze pe corpul prizonierului. Din această situație l-a scăpat numai sosirea escadronului căpitanului Nicolescu. Enescu a povestit ce i s'a întâmplat și întreaga noapte n'a putut să doarmă de rușine și s'a împușcat. Revenit la Edineți, în 1941, căpitanul Nicolescu, găsi în mijlocul străzii trei cadavre de soldaţi, oribil mutilaţi. Nici un civil nu se găsea pe stradă, aceștia se ascundeau în dosul storurilor coborîte, în casele lor. Pe urmă, deodată, se auzi un foc de armă şi un soldat căzu de pe cal. Căpitanul Nicolescu văzu roşu înaintea ochilor şi nu a mai ştiut ce face: copii, femei şi bătrâni au fost omorîţi de soldaţii români. Când escadronul a continuat înaintarea, în urma lui rămâneau mai multe sute de cadavre.

Înainte de a-l trimite la Curtea Marțială, generalul Antonescu voi să-l asculte pe căpitanul Nicolescu. Şi căpitanul i-a spus în zece minute tragedia lui: "Eu refuz revolverul, dle general, striga aproape, căpitanul, care tremura din tot corpul, și Curtea Marțială, deasemeni. Dacă dumneavoastră mă condamnaţi, eu renunţ de a mă apăra. Antonescu, făcut mic și crispat, se apropie de el, și după ce-l privi cu atenţie lung timp, îi spuse: "Eu îţi dau o ultimă şansă. Dacă vrei reabilitarea, du-te și caut-o pe front". Căpitanul Nicolescu găsi această reabilitare completă, în fața fortificațiilor Odesei" — George Barbul, op. cit. pag. 124.

Fără îndoială, în fața acestui caz, care-i amintea cele 27 de cadavre de la Galați, generalul Antonescu nu a stat mult pe gânduri și l-a trimis cu gradul lui de căpitan ca să-și găsească moartea.

* * *

...Şi s'a mai întâmplat un caz de conștiință pentru mareșalul Antonescu. Generalul Tătăranu, o figură a primului nostru războiu, comanda acum trupele noastre încercuite la Stalingrad. Și într'o zi, generalul apare la București. “Trupele de la Stalingrad, rezistau încă. Avioanele care veneau să aterizeze în aeroportul instalat în mijlocul orașului, era singurul mijloc de comunicare cu Țara. Acest “pod aerian” funcționa de mai mult de o lună și jumătate. Generalul Tătăranu, comandantul trupelor române, îi trimitea lui Mihai Antonescu, de fiecare dată când venea un avion, rămas (*răvaș despre*?!? – N.N.) bunurile sale definitive. El scria frumoase scrisori sentimentale. Președintele de Consiliu, într'o scrisoare, îi spuse că ar fi mulțumit dacă l'ar vedea. Fără să aștepte alte încurajări, generalul urcă în primul avion și sosi la București, în a doua jumătate a lunii Ianuarie. Mareșalul era consternat. El îi ordonă să vină la el imediat. "Dumneata pleci astăzi la Stalingrad”, îi spuse mareșalul fără să-l privească. Acesta încercă să se explice: “Este preferabil să fii un om viu în mijlocul morților decât un mort în mijlocul oamenilor vii”, spuse Antonescu, tăindu-i cuvântul. Într'un acces de furie, arătându-i ușa generalului Tătăranu, Antonescu îi strigă: “Dumneata ai de ales între plotonul de execuție care aşteaptă pe toți dezertorii și datoria de a relua comandamentul de la Stalingrad”. A doua zi în zori, Tătăranu lua loc într'un bombardier german care sbura spre Stalingrad. Avionul a trebuit să aterizeze la Odesa, din cauza unui atac de apoplexie al generalului. Starea sa nu se mai amelioră. Jumătatea corpului rămâne paralizată: Un adevărat mort în mijlocul celor vii" — George Barbul, op. cit. pag. 169-170.

Mareșalul nu avea altceva de făcut și măsura luată a fost cea bună. În orice caz, în aceste cazuri expuse mai sus, mareșalul nu a degradat pe cei trei ofițeri, deși măsurile erau pedepse, totuși i-a trimis pe front cu gradul ce-l aveau. Dar trebuie să atragem atenția cititorilor că cei trei nu se împotriveau vederilor mareșalului, cum spune în articolul lui, Traian Popescu. Contra vederilor mareșalului, au fost legionarii, în cap cu dl Horia Sima. Domnul Horia Sima nu a voit să cedeze șefia Mișcării legionare, generalului Antonescu, și din această cauză acesta l-a urmărit până la nimicire, cum spune Traian Popescu. Am ales trei cazuri de legionari care au fost urmăriți până la nimicire, aș putea spune cu câinoșenie!!!.

Odată învinsă Mişcarea legionară cu ajutorul lui Adolf Hitler, normal ar fi fost ca generalul Antonescu să se potolească, să se îmblânzească. El a vrut ca Mișcarea legionară să se refacă sub conducerea lui și deaceia a încercat să găsească unii șefi supuşi lui. Ultima încercare a fost aceia cu profesorul Ion Dobre. Dobre fusese condamnat la 5 ani de închisore, dar în timpul cât fusese prefect la Tecuci, dăduse ordinul ca toți legionarii să salute ofițerii. Generalul a găsit acest gest splendid și deaceia a dat ordinul ca toți legionarii condamnați până la 5 ani de închisoare, să fie amnistiați. Dar odată ieșit la aer, Dobre a revenit un legionar supus disciplinei

ca toţi ceilalţi şi Antonescu a devenit şi mai crâncen. Pe Dobre şi pe cei care intraseră în acest lot, nu mai putea să-i bage din nou la închisoare şi odată început războiul, i-a trimis pe front cu gradul lor. Ion Dobre a murit la Sevastopol cu gradul de locotenent de rezervă.

A rămas să se răzbune pe Dobre care-i înşelase speranţele, pe ceilalţi care erau condamnaţi la pedepse mai mari de 5 ani. Normal ar fi fost în vederea războiului care bătea la uşă, să fi căutat o adevărată destindere, să dea o amnistie generală. Dar nu, Generalul Antonescu s'a arătat mai câine roşu decât toţi câinii din lumea aceasta: toţi legionarii condamnaţi vor obţine reabilitarea numai mergând pe front ca să moară. Ei vor trebui să moară pentru a obţine reabilitarea post mortem, dacă scapă cu viaţă, vor merge din nou la închisoare. Nu cred că în istorie se va mai găsi un alt exemplu de câinoşenie ca acesta. “Reabilitările nu se acordau decât post mortem. Cu tot curajul arătat de legionari în luptele în care au luat parte, cu tot spiritul lor de sacrificiu şi în ciuda nenumăratelor fapte de arme cu care s'au manifestat pe frontul de răsărit, nu li se acorda reabilitarea. Chiar cei răniţi, dar nu mutilaţi, erau trimişi din nou la Sărata după ce ieşeau din spitale. Nu se reabilitaseră încă. Se întâlneau astfel cazuri foarte curioase de oameni care câştigau decoraţii, dar nu reabilitarea. Erau numeroşi legionarii care purtau cu mândrie pe pieptul lor "Crucea de Fier” germană, care nu se căpăta decât în urma unor fapte de arme remarcabile. Nici decoraţii româneşti nu puteau primi cu toate că în nenumărate rânduri au fost solicitate de Comandanţii de mari unităţi române, dar refuzate de la Bucureşti. Cu toate că pe aceste căi li se recunoştea valoarea lor umană, şi înalta lor ţinută patriotică, nu erau suficiente aceste calităţi pentru a fi reabilitaţi. Guvernul Mareşalului Antonescu era mai exigent chiar, când era vorba de legionari, decât înalţii ofiteri români sau aliaţi, care pe front fiind, cunoşteau şi valorau calităţile acestora.

Pentru a fi considerată cu bunăvoinţă şi de către guvernul român, reabilitarea, legionarii trebuiau să îndeplinească condiţia finală: să cadă, să dispară, să se topească în nefiinţă. Când se întâmpla această tristă circumstanţă, maşina clemenţei guvernamentale se punea deodată în mişcare, ca împinsă de un resort năzdrăvan, notificând familiilor îndurerate că guvernul român acordă, însfârşit, reabilitarea celui căzut, ca răsplată a actelor sale de vitejie pe tront. Pe cerul Legiunii se mai aprindea o lumină”. — Nicolae Roşca, Sărata, pag. 84-85.

Şi acum să vă dau un exemplu de ofiţer care a fost trimis să moară ca simplu soldat, deşi avea gradul de comandor al marinei române. Nu era legionar, dar era bănuit că este. La trei Septembrie 1940, comandorul Gheorghe Izbăşescu, se alătură curentului anti carlist şi ia parte cu toată unitatea lui la manifestaţiile ce au loc la Constanţa. Natural, că nu i s'a întâmplat nimic până după 21 Ianuarie 1941, dar după această dată, deşi nu a participat la zisa rebeliune, Izbăşescu este arestat şi judecat pentruce a făcut în Septembrie 1940, şi condamnat la degradare. “Ofiţerii şi gradaţii care formau structura stabilită şi inamovibilă a administraţiei şi organizării unităţilor ce treceau prin Sărata, îşi aminteau şi vorbeau cu mare respect şi admiraţie de acest ofiţer, care a fost trimis cu gradul de soldat, pe front, unde-şi face datoria până la capăt şi moare ca un erou în

toamna anului 1942. În fața inamicului, unde omul rămâne singur cu adevărul din el, Comandorul Izbășescu, îmbrăcat în umila haină a soldatului român, a unui anonim Ion, ridică această haină pe treptele cele mai înalte ale eroismului, de unde priveşte cu dispreţ la toată această adunătură de miei ce se aranjaseră în retagardă, la mii de kilometri de front, de unde dispuneau de viaţa oamenilor și încercau chiar să le dea și lecţii de comportare civică. El a fost reabilitad post-mortem, și repus la gradul său de Comandor, pentru vitejia arătată în luptele la care a luat parte”. —Nicolae Roșca, Sărata, pag. 23.

* * *

Al doilea caz ni-l descrie tocmai căpitanul de rezervă Emilian, în cartea lui “Les cavaliers de l'Apocalypse”, la pagina 280-281. “Un eveniment dezagreabil mă surprinde. Comandantul meu de regiment, Cristea, mă cheamă la telefon:

— Îți trimit o murdărie, Să mi-l trimiți la movilă (locul cel mai expus) și acolo să rămână. Ai înțeles?

Tipul soseşte seara și se prezintă:

— Călăraşul Bătătorescu Nicolae... la ordinele dumneavoastră.

Manta de ofițer, cisme de ofițer, o gură scârboasă, urît, antipatic, frunte îngustă, nas ca o tomată, barbă inexistentă, o privire răutăcioasă de om fals. Îmi amintesc de el și de istoria lui. Sublocotenent la 13 Călăraşi, el a fost unul dintre cei care s'a ridicat cu legionarii contra lui Antonescu. Afacerea lor a ieșit rău. El abia a scăpat. Condamnat la degradare. Vine pe front pentru reabilitare. Numai asta îmi mai trebuie, regimentul 2 de Călăraşi să devina regiment disciplinar. Îi spun sec să rămână noaptea aceasta cu mine. Vom vedea a doua zi. A doua zi, colonelul Cristea îmi telefonează.

— Atunci ce ai făcut cu sângerosul legionar?

— Este aici la postul meu de comandă.

— Pentru Dumnezeu, nu vreau aceasta, pe toroipanul acesta să mi-l trimiţi la movilă și repede. Execută acest ordin. Eu îl vreau la postul cel mai expus...

— Bine dle colonel.

— Însfârșit l'am trimis pe legionar la locul cel mai expus și colonelul îl cheamă din nou.

— Ei ce-ai făcut?

— Este deja la movilă...

— Acolo să mi-l lași! Și colonelul închide telefonul”.

Deci un fost ofițer, o murdărie, care este trimis pentru reabilitare și de care se interesează toți, până la comandantul de regiment, ca să fie trimis în locul cel mai expus. Și aceasta pentrucă ordinul de exterminare venea din loc înalt, acest ordin venea direct de la mareșal.

De sublocotenentul Bătătorescu Nicolae, căpitanul de rezervă Emilian, nu ne mai spune nimic până la sfârșitul cărții lui. Probabil că a murit acolo la movilă și Emilian nu a mai găsit interesant să ne spună.

* * *

Al treilea caz, cunoscut de toată lumea: este cazul poetului Radu Gyr. Radu Gyr a fost cel mai mare poet al timpurilor noastre. Gyr a fost condamnat la mai mult de 5 ani deci a trebuit să meargă pentru reabilitare cu gradul de soldat!!! Eu credeam că totuși, pentru Gyr, s'a făcut o excepție, dar dl Manzatti mi-a scris, negru pe alb: Gyr a fost pe front cu gradul de soldat! Şi din plimbarea pe front, Gyr a scris cele mai frumoase versuri de războiu. Probabil că mareșalul nu a avut timpul să le citească. Și Gyr a avut norocul că a pierdut un ochiu deaceia de la spital nu a fost trimis din nou la închisoare. Iată deci că cei trei ofițeri, dintre care doi erau ofițeri activi, care au fost degradati și trimiși să se reabiliteze murind. Pentru Antonescu, legionarii se reabilitau numai murind. Și legionarii, toți legionarii, erau îndreptățiți să-l urască, să-i spună și câinele roșu. Și totuși, la sfârșit, ei au fost cei care au dus războiul sfânt al mareșalului până sub zidurile Vienei și mai departe, pe Oder pe când Caiafa Mihai Vodă îl punea pe mareșal în obezi și îl da pe mâinele dezertorului Bodnăraș.

✚✚✚

EXTRA

PELERINAJUL DELA SOULTZMATT [12]

Acum vreo șapte ani, exilul românesc a aflat de existența unui cimitir românesc în Alsacia. Cum necum, descoperirea acestui cimitir se datorează proaspătului exilat, la acea vreme, domnul Remus Radina. Tot lui se datorează și primele patru pelerinaje, căci nu a fost ușor ca domnul Radina să convingă pe primii Români, să se deplaseze într'un sat. Încet, încet, mereu la insistențele domnului Radina, pelerinajul de la Soultzmatt "a intrat în conștiința Românilor din lumea liberă". Anul trecut, la acest pelerinaj au participat 200 de Români și, lucru de ținut în seamă, a luat parte și domnul doctor I. Rațiu, șeful unei părți a exilului românesc. Domnul doctor aflase desigur de cimitirul de la Soultzmatt mai demult dar nu i-a dat importanță până când domnia sa și-a făcut socoteala că acolo este prilejul de a face nițică propagandă pentru gruparea domniei sale. Și s'a dus și a ținut un discurs ca de zile mari. Îi venea greu, dar totuși a ținut acolo un discurs despre eroism, tocmai domnia sa care nu are în ființa sa, să arate că poate să fie erou, cum se găsea la Londra, când s'a agățat de pulpana lui Viorel Tilea și timp de patru ani, zi de zi, a făcut propagandă contra țării sale și, natural, n'a fost nici o zi pe front cum au fost cei 687 de Români, care până când au căzut prizonieri, și-au expus corpurile la gloanțe și proiectile. Dar domnul doctor și-a făcut socoteala că acei Români din Alsacia, au căzut în războiul din 1941-1944, cel dus contra Rușilor și alături de Germani și că poate ține un discurs în care să vorbească despre război în general, fără să pomenească și despre eroii care au căzut pe câmpiile rusești. Și natural, domnul doctor a reputat un frumos succes de galerie.

Și pentru anul acesta, domnul doctor a pus la cale ceva măreț, la pelerinajul de la Soultzmatt, să invite pe fostul Rege Mihai I. Cu toate încercările lui de a obține investitura regală a lui Mihai, acesta nerăspunzând

---

[12] - Ziarul **"Libertatea"**, New York. Anul V, Nr. 49 / 50, 1986.

la nici unul din avansurile lui, doctorul a făcut un pact de neagresiune cu Horaţiu Comanici, şeful grupării adverse, să vadă ce-o ieşi. Şi din timp, din Ianuarie, doctorul Raţiu a trimis o depeşă lui Mihai Viteză, prin care-l invita la pelerinajul de la Soultzmatt şi văzând că până în Martie nu primeşte niciun răspuns, i s'a adresat lui Comanici şi i-a propus să-i facă şi el aceiaşi invitaţie lui Mihai Viteză. Şi minune: răspunsul la invitaţia lui Horaţiu vine imediat, cerându-i lui Horaţiu să intre în legătură cu doamna Lia Constantinescu, secretara lui particulară, ca împreună, să pună lucrurile la punct. Şi Românii din exil, s'au văzut cu un nou erou, cu Horaţiu Comanici, care nici el n'a fost nici o zi pe front. Comanici n'a fost pe front în prima parte a războiului, adică până la 23 August, din cauză, spunea el, că se rezerva pentru partea a doua, aceea contra Ungurilor, şi venind şi această ocazie de a-l vedea pe Horaţiu erou, a renunţat, căci se rezerva pentru un scop mai măreţ: refacerea Ţării care fusese pustiită din cauza politicei Mareşalului Antonescu!!!

Şi iată deci doi Români care n'au fost nici o zi pe front, puşi în fruntea pelerinajului în care se preamăresc cei 687 de ostaşi români, care au luptat şi au murit în cursul războiului de întregire!!! Dar iată că nu e totul: mai vine şi al treilea mare erou: Mihai Viteză. Din cauza acestuia, care a anunţat semnarea unui armistiţiu care din păcate nu se semnase, şi din cauza căruia au fost luaţi de Ruşi 170.000 de prizonieri, din care o parte au murit în prizonierat sau s'au întors acasă după 12 ani, dar totuşi, a fost foarte mare, erou decorat de către marele Stalin.

Şi acum iată care este situaţia: cimitirul din Soultzmatt a fost descoperit acum vreo şapte ani de compatriotul nostru Remus Radina, care în fiecare an a lansat apelul către Români rugându-i să lase totul la o parte şi să sacrifice o zi pe an şi să vină să preamărească pe cei 687 de eroi români, morţi în timpul războiului de întregire. Ca deobicei, în cursul anului acesta, am văzut apelul lansat de domnul Radina, publicat în ziarul "Cuvântul românesc", apel modest ca şi cel din anii anteriori, dar cum am spus, suntem în anul minunilor: de data aceasta, Regele erou, decorat de marele Stalin, lansează şi el un apel prin intermediul secretarei lui particulare şi - citim în "Lupta" din 22 Iunie 1986: <u>la apelul Regelui au venit toţi</u> !!! Când a apărut acest apel şi unde? Eu citesc câteva ziare, printre care şi "Lupta" şi nu am văzut acest apel al lui Mihai Viteză, dar am auzit de o invitaţie făcută de secretara lui, doamna Constantinescu, invitaţie trimisă personal la circa 50 de persoane, din care au fost tăiate numele câtorva persoane care nu-i plăceau secretarei.

Şi acum să mergem mai departe: "la 11 şi jumătate exact (<u>punctualitatea este politeţea regilor</u>), soseşte maşina cu Regele, <u>Regina</u> (?) şi principesa Margareta". -"Lupta", 22 Iunie, 1986. Articolul este semnat de domnul Stolojan. Şi domnul Stolojan ne spune că punctualitatea este politeţea regilor. Să fie adevărat în cazul lui Mihai Viteză? Anglo-saxonul Larry Watts este foarte bun prieten cu domnul Stolojan, după cum am înţeles din ziare, singurul bun prieten român. Şi în cartea anglo-saxonului citim: "Eram în trenul Patria, în staţia Cernăuţi, la puţin timp după eliberarea oraşului. Regele şi-a anunţat vizita la orele 11. Tot programul dimineţii s'a organizat în jurul acelei ore, când Generalul a coborît din vagonul său şi l-a aşteptat pe Rege la peron. S'a făcut ora 11:10, 11:20, 11:30... şi Regele nu apărea. Generalul dădea

semne vădite de impacientare, plimbându-se din ce în ce mai nervos, cu pași iuți prin fața vagonului, cu generalul Ioanițiu, șeful Marelui Stat Major, după el. Noi, suita, intuisem situația și eram destul de jenați pentru situația în care se găsea Generalul, văzându-l cum își pierde timpul în aceeastă așteptare jignitoare. Însfârșit, apare și Regele. Trecuseră 45 minute. Generalul nu și-a ascuns deloc supărarea și, cu glas destul de tare, pentru a fi auzit de cei din imediata apropiere, i-a reproșat întârzierea. Regele s'a scuzat lamentabil: întârziase la vânătoare. Atunci Generalul nu s'a mai putut stăpâni și cu o voce de dojană i-a spus:

"Majestate, ţara este în razboiu şi soldaţii ei mor pe front în timp ce Majestatea Voastră vânează. Pe timpul iluştrilor Voştri înaintaşi, punctualitatea constituia apanajul regilor. Timpul meu este foarte preţios ca să mi-l pot pierde așteptând Suveranul ca să-și termine vânătoarea..." și spunând acestea l-a antrenat la vagonul salon, aproape împingându-l din urmă.

A fost o scenă penibilă pentru toţi care am asistat la ea". -Larry Watts, În serviciul Mareşalului, I, pag.78.

Prin urmare, Regele nu a știut ce este punctualitatea regilor, în 1941, pe timpul războiului. Să fi aflat aceasta la bătrânețe? Sau a pus domnul Stolojan această remarcă, că punctualitatea este politețea regilor, ca să-și bată joc de majestatea sa, regele României? Nu cred. Eu cred mai degrabă că domnul Stolojan a recenzat cartea prietenului său anglo-saxon, numai răsfoind-o și fără să dea atenția cuvenită, adică citind-o ca s'o recenzeze ca și ceilalţi recenzenţi ai cărţii lui Watts, domnii M. R. Enescu, Constantin Mareș și Comandorul Pătru, căci numai așa se explică cum acești domni nu au văzut furtul de trei pagini mari din cartea generalului Chirnoagă de către maiorul fără nume.

După aceea domnul Stolojan ne vorbește de cuvântarea lui Mihai Viteză, o cuvântare care, după domnul Stolojan, a entuziasmat pe cei 300-400 de asistenţi. Deocamdată eu nu cred deloc că această scurtă, foarte scurtă cuvântare a putut să entuziasmeze pe acei Români. În primul rând, conţinutul scurt al acestei cuvântări: Mihai Viteză a făcut ca doctorul Rațiu anul trecut: a vorbit de război în general și a ocolit să vorbească despre războiul nostru din Răsărit, acel război pe care îl simțim în carnea noastră și azi după 42 de ani. Și cum a putut să entuziasmeze pe Românii care-l ascultau? Și cum a putut să se întâmple și această minune? O fi făcut Viteză exerciții de dicțiune ca Demostene? "Regele vorbește cu calmul lui obișnuit, cu vocea sa domoală", ne spune Mircea Ioaniţoiu, fostul lui secretar particular în "Lupta" din 7 Septembrie 1984 şi aceasta este cea mai blândă apreciere asupra dicţiunii fostului Rege. "Alaltăieri, Voevodul a fost primit cu mare ceremonial la Senat, ca membru al Maturului Corp. Unchiul Grigore, care a asistat, mi-a spus că Moştenitorul a făcut o excelentă impresiune, cu toate că pica de timiditate şi că vocea lui era lătăreaţă şi piţigăiată". -G.I. Duca, Cronica unui român în veacul XX, II, pag. 261. Și George Duca nu era unul dintre dușmanii lui Mihai Viteză, ci unul din admiratorii lui.

Și acum să dăm părerea unui ofițer care a stat 12 ani prizonier în Rusia din cauza lui Mihai Viteză și fără îndoială nu ne putem aștepta la admirație din

partea lui. El era prizonier în Crimeea din Mai 1944 și mai spera că totuși situația se va schimba și la 23 August s'au prăbușit toate speranțele pe care le mai poate avea un om. Și după aceea a așteptat 12 ani lungi și grei, din cauză că Mihai Viteză nu s'a gândit să ceară în pretinsul armistițiu de la 12 Septembrie 1944, ceva în favoarea prizonierilor. "Din a doua mașină deschisă, spre care mișcară toți purtătorii decorațiilor și fireturilor de aur, se ridică alene tânărul rege, dominându-i pe toți din statură, mișcând agale picioarele elefantine, purtat parcă de ceata care se mărea, urmându-l ca pe o scenă de operă. Pășiră cu toți pe covorul de iarbă. Întinerit și sprinten, colonelul nostru, după ce ordonase armele pentru onor, alerga ca un tânăr caporal și raporta cazon formula: "Să trăiți Majestate, batalionul I de vânători de munte... efectiv... gata și așteaptă ordinul Majestății Voastre". Regele oprit mult prea departe în fața unității, schiță câțiva pași, însemnând trecerea în revistă, și se opri. Din suită se șopti ceva și colonelul chemă ofițerii în față. Regele se mai mișcă odată și dădu mâna apatic, unei duzini de ofițeri, deschizând gura numai în fața penultimului, venit din batalionul de gardă, comandantul companiei care asaltase Căpățâna de zahăr; Ce faci Ciocane?

Ofițerii trecură în front. Iar se șopti ceva și colonelul tună: "Pentru onor înainte prezentați arm!". Regele făcu efortul unui somnoros: "Sănătate camarazi! și se întoarse urmat de suita pestriță. Cineva gândea destul de tare ca să fie auzit: vii, tu rege, după cucerirea Sevastopolului și nu chemi măcar un ostaș, din unitatea citată de câteva ori pe națiune, să-i prinzi pe bluză, o Virtute Militară. O alta disputa, în șoaptă: Nu-l apăra! E de o seamă cu mine. Eu sunt cioban și pot gândi; el rege, nu". -Drumul crucii, I, Aurel State, pag. 56-57.

Și acuma, o ultimă întrebare: cum poate Mihai Viteză să entuziasmeze pe cei 300-400 de ascultători, când omul acesta are vocea domoală, lătăreață și pițigăiată și când e cazul să scoată numai două cuvinte: sănătate camarazi, are nevoie de un somnoros efort?

Acum doi ani, principesa Margareta, cum îi spune domnul doctor Rațiu, a dat un interviu revistei franceze "Point de vue". Scopul acestui interviu era ca să se vadă dacă "popularitatea" lui Mihai Viteză din anul 1947 a rămas aceiași sau a fost știrbită din cauza trecerii anilor. Consilierul regal, grecul Antoniade, îl asigurase pe Mihai Viteză că exilații români vor tremura și vor plânge de bucurie când vor citi mesajul, căci era un adevărat mesaj, adresat miilor de exilaţi români. Și mesajul Mărgăritei a trecut neobservat și când a primit invitația la pelerinajul de la Soultzmatt, Mihai Viteză a sărit pe ocazia ce i se prezenta.

Din interviul acordat de Mărgărita, rezultă ca această fată de 35 de ani, nu are nici o legătură cu Țara românească, deoarece tatăl ei somnoros, nu a încercat măcar să-i îndrepte elanul, ci i-a fost îndreptat spre cultura universală (franceză, engleză, etc.) și că nu are nici cea mai mica cunoştinţă de arta, poezia și muzica română. Și-a exprimat numai mândria pe care o are pentru artiștii români (patru la număr), care s'au făcut cunoscuți în Franța și nu a insistat dacă cunoaște ceva din operele lor, dacă a asistat măcar la o piesă de teatru în care a jucat Elvira Popescu sau Eugen Ionescu, ceeace înseamnă că entuziasmul ei pentru Eugen Ionescu este cu totul fragil și nu se sprijină pe

nimic. E drept că Mărgărita nu a putut să cunoască sculpturile şi picturile româneşti pentrucă ele nu au o circulaţie universală, ele nu se găsesc decât acolo în România și nu poate să se ducă să le vadă, acolo în Ţara de la Dunăre. Dar curios, noi Românii avem un mare muzician cunoscut în toată lumea, George Enescu și Mărgărita nici măcar nu a auzit de el și sufletul Mărgăritei a rămas cu totul străin sufletului românesc reprezentat prin muzica lui George Enescu. Şi mai sunt în exil, cel puţin doi români, care sunt consideraţi de străini ca adevărate fenomene, aceştia sunt Mircea Eliade (astăzi dispărut) şi Cioran. Ori reiese că Mărgărita nu a auzit de aceste fenomene româneşti. Având în vedere că toată formaţia spiritulă a Mărgăritei a fost făcută sub controlul tatălui ei, s'ar putea naşte bănuiala că Mihai Viteză nu a considerat recomandabil să-i vorbeasca fiicei lui de aceşti români, pentrucă în tinereţea lor aceștia au fost legionari ori Viteză este astăzi un democrat din cap până în picioare.

A rămas un singur domeniu în care Mărgărita, dacă ar fi vrut și dacă ar fi fost îndemnată de tatăl ei, ar fi putut să cunoască bine România de la Dunăre. Acel domeniu este cel istoric. Fără să fie nevoită să meargă în România lui Gheorghiu Dej sau Ceaușescu, Mărgărita ar fi putut să se apropie de sufletul României. Dar pentru aceasta era nevoie să înveţe perfect limba română, ori Mărgărita ne spune că, cunoaşte limba românească, dar nu atât cât ar dori!!! După noi, gradul în care Mărgărita cunoaște limba română, e aproape de zero. O limbă străină se învață în copilărie ori în copilăria Mărgăritei, pe Mihai Viteză nu-l interesa România.

"Descompunerea Comitetului s'a accentuat. El devenise o ficțiune. În 1947 el nu mai beneficia nici de ajutorul material american. Domnul Vișoianu a prezentat Regelui demisia Comitetului şi a cerut să formeze un nou Comitet, însărcinând cu formarea lui o personalitate în afară de partide. Regele n'a răspuns la demersurile noastre"... Iar mai departe: "Noul Comitet Naţional, continuarea celor anterioare, se va constitui fără pecetea regală. Aceasta nu din vina noastră". -N. Penescu, *Cuvântul românesc*, 21, Ianuarie 1978. Deci în anul 1974, Comitetul ne mai primind dolari de la Americani, nu-l mai interesa pe Mihai Viteză, și atunci Comitetul Național s'a făcut fără interesul regal şi fără banii americani. Îşi dă seama oricine că pe Viteză nu-l mai interesa ca Mărgărita să înveţe româneşte. În 1979, lumea românească a rămas uimită când Mihai Viteză a dat un comunicat că iar îl interesa România. Şi atunci a început Mărgărita să înveţe febril limba ţăranilor de la Dunăre. Cineva îi bagase în cap lui Mihai Viteză, că fata lui, Mărgărita, ar putea să devină Regină la Bucureşti. Probabil că cel care i-a bagat în cap lui Viteză această ideie, este grecul Antoniade. Dar atunci Mărgărita avea aproape 30 de ani, deci o vârstă când o limbă străină, se învaţă greu. Remarcăm că limba românească o învaţă sau căuta s'o înveţe numai Mărgărita, pe când în casă, celelalte surori (patru) şi mama lor, nu o învăţau. Mai rămânea în casă unul, Mihai Viteză, dar nu e greu de bănuit ce românesască putea să înveţe Mărgărita, de la acest somnoros. Şi Mihai Viteză şi-a luat în serios, rolul de profesor. Probabil că în tinereţea lui, Mihai Viteză nu a fost prea tare la istorie cu toate că a avut ca profesor chiar pe Gheorghe Brătianu, de moment ce din interviul revistei "Point de vue", reiese că în războiul de întregire, Regele

Ferdinand a fost nevoit să se retragă în munții Iașului iar la 6 Septembrie 1940, Regele Carol al II-lea a fost silit să abdice de către Germani!!! Iată două mostre care ne arată felul în care Mărgărita a învățat Istoria românească de la tatăl ei, de la Mihai Viteză.

Mărgărita își arată o admirație fără margini față de tatăl ei pentru proverbiala grevă regală din August 1945. Dar vezi Alteță, adevărul e numai pe jumătate aici, tatăl dumitale a declarat grevă sperând că va avea ajutorul Americanilor și când a văzut ca nu are acest ajutor, l-a cuprins frica și rezultatul a fost o capitulare en rase campagne!!! termenul acesta e cunoscut de Mihai Viteză, la 23 August 1944 , a fost vorba tot de o capitulare en rase compagne și nu un armistițiu.

Tot de la Mihai Viteză desigur, Mărgărita a mai învățat o seamă de lucruri false. Astfel, despre 23 August, Mărgărita a învățat că acest act, făcut de tătal ei, a fost un bine pentru... Aliați, căci războiul a fost scurtat cu șase luni, "potrivit experților din acea vreme", dar Mihai Viteză nu i-a spus fiicei lui că la 23 August, l-a arestat pe Mareșalul Antonescu și l-a predat dezertorului Bodnăraș. Și iată ce spune Nicolae Penescu, care e Național-Țărănist și care își recunoaște, implicit, răspunderea lui și a lui Maniu, la acest act. "Pe altă parte, s'a cerut semnătura convenției de armistițiu. Dar care convenție? Nici un text convenit între toate părțile nu conținea proba că textul armistițiului a fost elaborat la Moscova și semnat la 12 Septembrie. Rușii au considerat încetarea unilaterală a focului ca o capitulare; ei au profitat de eroarea comisă de guvernul care s'a încrezut în condițiile oferite de Ruși în timpul discuțiilor de la Cairo și Stockholm.

Trebuiește să considerăm deasemeni ca inadmisibilă predarea Mareșalului Antonescu comunistului Bodnăraș în noaptea de 23 la 24 August, atunci când Mareșalul era prizonier al Regelui și că Bodnăraș n'avea nici o calitate pentru a pune mâna pe el. Istoria nu va înțelege niciodată această felonie și nu o va ierta niciodată". -N. Penescu, La roumanie dela democratie au totalitarisme, 1938-1948, pag. 64. Prin urmare Istoria nu va ierta niciodată această felonie!

În seara de 23 August, Mihai Viteză a anunțat țării întregi că s'a semnat cu Rușii un armistițiu ceeace era o minciună sfruntată. Ceva s'a semnat la Moscova la 12 Septembrie 1944, dar ceeace s'a semnat la această dată, nu era un armistițiu ci un dictat rușinos.

După falsificarea nerușinată a alegerilor de la 19 Noiembrie 1946, Iuliu Maniu l'a sfătuit pe Mihai Viteză să nu semneze mesajul și să nu deschidă parlamentul. Acesta era un act de curaj proverbial, dar Viteză nu l'a avut. Și nu l'a avut pentrucă îi era frică și spera că astfel comuniștii îl vor menține pe tronul pe care astăzi îl rezervă fiicei lui Mărgărita. Și iată sfârșitul mesajului citit de Mihai Viteză la 16 Octombrie 1947:

"În cadrul acestei politici, România va continua strângerea legăturilor care ne unesc cu Marea Republică Sovietică (!!!) ai cărei fii și-au vărsat sângele pentru liberarea teritoriului nostru și al cărei ajutor ne-a fost așa de prețios în momentele critice pe care le-am traversat de la eliberare încoace (!!!).

Prietenia și colaborarea cu Uniunea Republicilor Sovietice, apărătoare constantă a păcii vor constitui baza politicii noastre externe. Deasemeni guvernul meu va continua politica de apropiere cu țările prietene prin

încheierea de tratate de amiciție și de asistență mutuală. Cunoscând devotamentul și patriotismul dumneavoastră, Eu știu că guvernul Meu va putea conta pe sprijinul dumneavoastră total.

Eu rog pe Cel Atotputernic să vă binecuvânteze (!!!) pe dumneavoastră și lucrările dumneavoastră și declar deschisă sesiunea ordinară.

MIHAI R."

(*CHEMAREA*, 25 Decembrie, 1951)

Și a mai fost ceva. Comuniștii i-au dat lui Viteză iluzia că el va rămâne pe tronul României până la sfârșitul veacului, pentrucă aveau nevoie de el: ei voiau să-l condamne pe Iuliu Maniu și aveau nevoie ca acea condamnare să aibă girul regal. Și odată obținut și acest lucru, nu mai aveau nevoie de el, Maurul își făcuse datoria și acuma putea să plece sau chiar, trebuia să plece.

Și acum vine acel "tragic" sfârșit. Viteză e chemat la București de la Sinaia ca să semneze abdicarea atât pentru el, cât și pentru urmașii lui, adică pentru... Mărgărita. (Vezi documentul în facsimil, *"Libertatea"*, Nr. 49, August, pag. 43)

"După o oarecare opoziție, sprijinită pe obligațiunile lui față de poporul român, Regele cedează în fața amenințării lui P. Groza că dacă se opune, va fi responsabil de o baie de sânge". - General Platon Chirnoagă. Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei Sovietice, pag. 343. În fața acestei amenințări, Mihai Viteză semnează. "Este de neînțeles pentruce Regele a cedat la simpla amenințare a lui P. Groza că dacă nu semnează, va provoca o baie de sânge. Această baie de sânge nu putea să aibă loc atunci, pentrucă nimeni nu era în stradă care să manifeste pentru rege; de altfel vila era înconjurată de poliție. S'ar fi putut să fie arestat și apoi acuzat de trădare, judecat și condamnat la moarte; sau s'ar fi putut să fi fost expulzat cu forța peste frontieră. Sunt consecințele funcției de Rege în împrejurări excepțional de grele pentru Țară". - General Chirnoagă, op. cit. pag. 343. De fapt a mai fost ceva. În curte, pe fereastră, se vedea figura colțuroasă a dezertorului Bodnăraș care se plimba gânditor și în fața acestei figuri, care-i inspira o frică teribilă lui Viteză, acesta se grăbește să semneze. "Când Regele a înșelat pe mareșalul Antonescu chemându-l la Palat ca să discute asupra situației frontului și a încheierii unui armistițiu și acolo l-a arestat și l-a predat comuniștilor, și-a pregătit singur ceasul abdicării. O tragică înlănțuire de evenimente, trasată cu fierul roșu peste trupul neamului românesc, l-a împins inexorabil la potoul abdicării. Era legătura inevitabilă dintre cauză și efect. Tot ceea ce-a mai făcut în ultimii trei ani și jumătate (23 August - 30.12.1947), decorarea întregului guvern Groza, apoi conflictul cu acelaș guvern la primul semn din Occident și apelul către puterile occidentale, revenirea la o împăcare cu Groza, acceptarea condamnării lui Maniu, etc., nu l-a putut salva de urmările pe care fatal trebuia să le suporte". -Gen. Chirnoagă, op.cit. pag. 344.

Și acum pentru încheiere, ca Mărgărita să devină regina Țării de la Dunăre, e nevoie ca ea să învețe perfect românește, să învețe Istoria adevărată a acestei Țări și să se apropie cu sufletul deschis de sufletul acestei Țări și să dovedească, cel puțin deocamdată că, cunoaște muzica lui George Enescu și că, cunoaște pe cei doi români cunoscuți de toată lumea, pe Mircea Eliade (decedat de curând), și pe Cioran. După aceea să învețe a cunoaște poezia lui

Eminescu şi proza lui Liviu Rebreanu. Cu aceştia doi, Mărgărita va ţine cheia succesului care duce la sufletul României.

Mărgărita ne spune, candid, în interviul acordat revistei "Point de vue": "Eu sunt Româncă, născută şi crescută în exil, dar cu desăvârşire Româncă, până între'atât că îmi vine să scot urlete de bucurie sau de necaz în faţa televizorului meu, când spre exemplu Nadia Comănici este în competiţie sau când Ilie Năstase al cărui limbaj uneori puţin şlefuit îl înţeleg, participă la un match, pentrucă eu vorbesc româneşte, însă nu atât cât aş dori" .

După cum vedeţi, Mărgărita cunoaşte România prin intermediul Nadiei Comănici şi a lui Ilie Năstase. Şi aceasta e prea puţin, aproape de zero.

✣ ✣ ✣

A CĂZUT UN CAMARAD

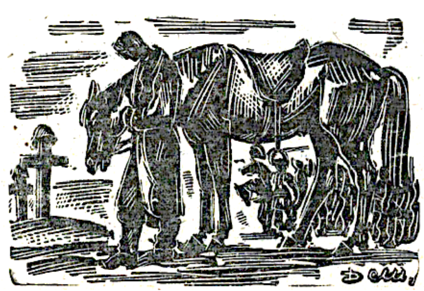
Într'o zi cu ceață și cu fum,
A căzut un camarad în drum.
Legănate frunzele, năuce,
Cad pe groapa udă și pe cruce.

Peste capete cu păr cărunt,
Toamna-și cerne apele, mărunt.
Au plecat la drum voinici ca brazii,
Și-au albit în lupte, camarazii.

Șirurile se răresc, se curmă
Încă unul a rămas în urmă.
S'or rări ca ceața și ca fumul,
Pân'acasă greu și lung, e drumul.

Toamne după toamne au să treacă,
Vânturi, brume, ploi și promoroacă.
Și uitarea s'o aștearnă lin,
Peste crucea din pământ străin.

N. S. Govora

S F Â R Ș I T

Carpații